

การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

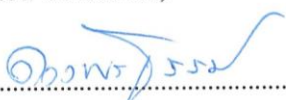
ธีรภัทร์ สุขสบาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชีรภัทร์ สุขสบาย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ดาร์ต อ่อนเอวยิง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ดวงพร ชรรมะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพชฌ กิจระการ)

..... กรรมการ
(ดร.ดาร์ต อ่อนเอวยิง)

..... กรรมการ
(ดร.ดวงพร ชรรมะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 18 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.คำรัส อ่อนเจริญ, ดร.ภูเบศ เลื่อมใส และ ดร.ดวงพร ธรรมะ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานหลักสูตร รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ เป็นที่ปรึกษาในงานวิจัย ที่นอกเหนือจากที่ปรึกษาหลัก และที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำแนะนำและการแก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานและกรรมการสอบปากเปล่าที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ ทีมบริหาร ที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเอง และคอยให้ความช่วยเหลือ

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่กัลยารัตน์ ชูนวน และคนในครอบครัวที่คอยช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือ ตลอดการทำวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แต่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่าทุกวันนี้

ธีรภัทร์ สุขสบาย

57920389: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)

คำสำคัญ: ชุดการสอน/ การสอนการเขียนภาษาไทย

ธีรภัทร์ สุขสบาย: การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับ
 นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (DEVELOPMENT OF
 INSTRUCTIONAL PACKAGES ON TEACHING FOR THAI WRITING FOR
 UNDERGRADUATE IV YEARS FACULTY OF EDUCATION BURAPHA UNIVERSITY)
 คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: คำรัส อ่อนเฉลียง, ประ.ค., ดวงพร ธรรมะ, ประ.ค. 189 หน้า.
 ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียน
 ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีประสิทธิภาพ
 ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของ
 ผู้เรียนด้วยชุดการสอน 3) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
 สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 4) เพื่อหาความพึงพอใจ
 ของชุดการสอนหลังจากที่เรียนจากชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่กำลัง
 ศึกษาในปีการศึกษา 2559 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 38 คน โดยใช้วิธีการเลือก
 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการสอน
 รายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี จำนวน 2 หน่วย แบบทดสอบวัด
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยตนเอง ด้วยเกณฑ์ E_1/E_2
 ค่าสถิติ t -test Dependent sample, ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบประเมินความพึงพอใจ
 5 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่า ได้ชุดการสอน จำนวน 2 หน่วย มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์
 ที่กำหนดไว้ 81.00/ 81.94 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 และมีผลความพึงพอใจ 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด

57920389: MAJOR: EDUCATION TECHNOLOGY; M.E.D

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL PACKAGES/ TEACHING THAI WRITING

TEERAPAT SUKSABAI: THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PACKAGES ON TEACHING FOR THAI WRITING FOR UNDERGRADUATE IV YEARS FACULTY OF EDUCATION BURAPHA UNIVERSITY. ADVISORY COMMITTEE: DAMRAS ONCHAWIANG, Ph.D., DUANGPORN THAMMA, Ph.D. 189 P. 2017.

The purposes of the study were, 1) to develop an instructional packages on “Teaching for Thai Writing for Fourth Year Undergraduate students” Faculty of Education, Burapha University to achieve the efficient criterion of $E_1/E_2 = 80/80$, 2) to compare the scores of the pre-test and post-test of the learner offer learning with instructional packages, 3) to validate the Instructional Packages efficiency and, 4) to study students’ satisfaction towards the instructional packages after learning. The sample consisted of 38 fourth year Undergraduate students in the academic year 2016 at the Faculty of Education Burapha University. The participants were selected through cluster random sampling. The research instruments consisted of two instructional packages on Thai Writing Teaching and the 30 multiple choice questions on Thai Writing Teaching. The statistics used for data analysis, mean, standard deviation and *t*-test (dependent sample).

The findings indicated that the two Instructional Packages had the efficiency value of 81.00/ 81.94 which met the efficiency standard of the E_1/E_2 criteria and the post-test scores were higher than the pre-test scores with a level of significance at .01 and the students’ satisfaction was at 4.57 which considered was at the highest level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	1
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
รูปแบบการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Research and Development-R & D).....	9
ชุดการสอน	22
การสอนการเขียน	31
การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน	34
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	39
ความพึงพอใจ.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ	47
3 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
การกำหนดคุณลักษณะของชุดการสอน	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การดำเนินการทดสอบ	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัยและพัฒนา.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 อภิปรายและสรุปผล.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก.....	80
ภาคผนวก ข.....	92
ภาคผนวก ค.....	107
ภาคผนวก ง.....	110
ประวัติย่อของผู้วิจัย	189

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	วิธีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย 58
2	การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/ E_2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทยสำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาจากการทดลอง (TRYOUT) แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม แบบภาคสนาม 61
3	การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/ E_2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทยสำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 62
4	การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 63
5	ผลสรุปการประเมินความพึงพอใจของนิสิตในการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 63
6	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านภาพรวมของเนื้อหาของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 93
7	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 95
8	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกหัดกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 98
9	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างความพึงพอใจของนิสิตกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 99
10	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ (ฉบับใช้จริงจำนวน 43 ข้อ)..... 101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทยสำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง	103
12 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 บรรยากาศในห้องเรียน	109
3 หน้าปก.....	111
4 สื่อการสอนประกอบการบรรยาย.....	140
5 ตัวอย่าง เอกสารประกอบการสอน ผ่าน GOOGLE CLASSROOM.....	168
6 แบบฝึกปฏิบัติ/ ใบความรู้ ของชุดการสอน	169

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 1 ได้มีการกำหนด จุดมุ่งหมายกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเน้นการปลูกฝังให้นิสิตได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ในหมวดที่ 4 มาตรา 22 ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า นิสิตทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือนิสิตมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้นิสิตสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และในหมวดที่ 4 มาตรา 23(4) ความรู้ด้านภาษาจะต้องเน้นการใช้ ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ภาษาไทยถือเป็นเครื่องมือที่ใช้การสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตาม จุดหมายไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการและความรู้สึก คำในภาษาไทยย่อม ประกอบด้วยเสียง รูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และความหมาย ส่วนประโยคเป็นการเรียงคำตาม หลักเกณฑ์ของภาษา และประโยคหลายประโยคเรียงกันเป็นข้อความ นอกจากนั้นคำในภาษาไทย ยังมีเสียงหนัก เบา มีระดับของภาษา ซึ่งใช้ให้เหมาะแก่กาลเทศะและบุคคล ภาษาย่อมมี การเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ การใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการสื่อสารต่าง ๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารให้เกิด ประสิทธิภาพ ใช้อย่างคล่องแคล่ว มีวิจารณญาณและมีคุณธรรม

ด้วยความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าว การเขียนภาษาไทย ถือเป็นสื่อสารที่สำคัญ ทางหนึ่งของมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตนเองเป็นตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่าน เกิดความรับรู้ ความเข้าใจ การเขียนเป็นผลรวมของการฟัง การพูด การอ่าน และการคิด (ชนิกา คำพุด และนวพร คำเมือง, 2551, หน้า 2) ทักษะการเขียนจึงเป็น ทักษะที่ยุ่ยากซับซ้อน มากกว่าทักษะอื่น ๆ (นราวัลย์ พูลพิพัฒน์, 2529, หน้า 95) การเขียน คือกระบวนการแห่งความคิด ในการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในการเขียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง คือ ไวยากรณ์ หรือ โครงสร้างภาษา ทักษะการเขียนเป็นทักษะในการสื่อความหมาย เช่นเดียวกับ

การพูด แต่การเขียนอาศัยตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายแทนเสียงพูด เราสามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความนึกคิดต่าง ๆ ผ่านนำมาเขียนได้อย่างถูกต้อง (ศิริพร ลิ้มตระกูล, 2534, หน้า 18) อีกทั้งยังเป็นทักษะที่ต้องอาศัยตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น การเขียนเป็นผลรวมของการฟังการพูด การอ่านและการคิด การเขียนที่ดีอย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย ความสามารถในการสร้างประโยค และความสามารถในการเรียบเรียงประโยคให้เป็นข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องกันไปตลอด (สายพิน สมุทรทัย, 2536, หน้า 32) นอกจากนี้ การเขียน คือ ความสามารถในการรวมเอาทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ คือ เนื้อหาสาระ รูปแบบการเขียน การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ลีลาการเขียน และมีกลไกในการเขียน (Harris, 1969, pp. 68-69)

การเรียนการสอน ในการสอนการเขียนภาษาไทย ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.3) และจุดมุ่งหมายในรายวิชา มุ่งให้นักศึกษาที่มีความเข้าใจใน ทฤษฎี วิธีสอน เทคนิคในการสอนเขียน และการพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิตในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ด้านการวิเคราะห์ในการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

ด้วยหลักการเขียนภาษาไทยนั้น ผู้วิจัยได้มีการศึกษาข้อมูลโดยการสอบถามข้อมูลจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพิน ชูชื่น ที่ได้สอนในรายวิชา การสอนการเขียนภาษาไทย จากสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในด้านการเขียนของนิสิตมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างน้อย ซึ่งสมรรถนะที่มีปัญหา ได้แก่ ทักษะการเขียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าวคือ ผู้สอนมีชั่วโมงการสอนมีภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบจึงทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมไปถึงนิสิตไม่กล้าที่จะซักถามในประเด็นที่สงสัยกับผู้สอน คิดคำว่าย่นมากเกิน จนสร้างความอึดอัดใจให้แก่ผู้สอน สร้างความสับสนให้แก่ นิสิต การสอนจึงยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทำให้นิสิตเขียนหนังสือผิดรูปแบบการเขียนที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการเขียนจดหมายราชการ การเขียนคำคม การเขียนในโอกาสต่าง ๆ การเขียนข่าว การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ การเขียนโฆษณา การเขียนเรื่องจินตนาการ การเขียนเล่าประสบการณ์ ในขณะที่นิสิตได้เรียนรู้จากผู้สอนแล้ว ยังต้องออกฝึกสอนจริงกับ โรงเรียนที่ได้รับความอนุเคราะห์ ด้วยการออกไปสอนให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นเวลา 2 อาทิตย์ จึงทำให้นิสิตออกไปฝึกประสบการณ์จริงถ่ายทอดความรู้ได้อย่างไม่เต็มที่และไม่ถูกต้องตามหลักการเขียน นอกจากนี้ปัญหาก็มาจากผู้สอนที่ยังคงยึดหลักเกณฑ์ทางภาษาอย่างเคร่งครัด ไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ขาดวิธีการสอน

ที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจให้แก่ นิสิต มีกิจกรรมที่ซ้ำ ๆ ไม่น่าสนใจ ปัญหาการจัดกิจกรรมเหล่านี้ทำให้นิสิตไม่สนใจในการเรียน เกิดความเบื่อหน่ายและไม่กล้าซักถามในประเด็นที่สงสัย เพื่อให้ตนเองนั้นเข้าใจ (สุชาติ ประจวบเหมาะ, 2544, หน้า 57)

ปัญหาการเรียนภาษาไทยควรได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะผู้สอนที่จะต้องพัฒนาทักษะในการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้ความรู้ เพิ่มทักษะและความสนุกสนาน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนิสิตไปพร้อม ๆ กัน จัดกิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้ตลอดเวลา เป็นกิจกรรมที่หลากหลายที่ให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถเข้าใจได้ด้วยตนเอง เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน เครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ เทคนิคเหล่านี้มีส่วนช่วยให้นิสิตมีการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการจัดกิจกรรมก็ต้องสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนนั้น การใช้สื่อการสอนต่าง ๆ จะช่วยเร้าให้นิสิตเกิดความสนใจ ช่วยในการสร้างบรรยากาศในการเรียนทำให้ห้องเรียนสนุกสนานมีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อหน่าย ที่ทำให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์, 2536, หน้า 317) ในบรรดาสื่อการสอนนั้นมีหลากหลาย ชุดการสอนจึงเป็นหนึ่งสื่อที่น่าสนใจ ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่ได้จากกระบวนการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หัวเรื่องและวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2539 ก, หน้า 114) ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ที่มีเครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ด้านเนื้อหา และประสบการณ์ที่มีลักษณะเป็นรูปธรรม มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้น ให้นิสิตได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (บุญเกื้อ ควรวาเวช, 2542, หน้า 92) ชุดการสอนยังเป็นสื่อการสอนที่จัดการได้อย่างมีระบบ โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้และ ประสบการณ์ที่จัดไว้ในแต่ละหน่วย เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาการพัฒนาชุดการสอน รายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการเขียน ให้ความเข้าใจง่าย เกิดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจพร้อมที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง พร้อมฝึกประสบการณ์การสอนที่ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้อง และเกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนิสิตในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อสร้างชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนรายวิชาการสอน
การเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. ศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้หลังเรียนที่ได้ศึกษาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. ทำให้ทราบผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้เรียนจากชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย

3. ข้อมูลที่ได้รับเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนา ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียน
ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา การนำข้อมูลผล
การศึกษาและข้อเสนอแนะไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการพัฒนา
ชุดการสอนให้ตรงกับความต้องการของนิสิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ได้ผลความพึงพอใจในการเรียนรู้ของสำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่เรียนผ่านชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย และ
เป็นแนวทางสำหรับผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัยเป็นรูปแบบวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
 2. ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และเนื้อหาจะมุ่งเน้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.3)

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย นิสิตปริญญาตรี สาขาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตปริญญาตรี สาขาการสอนภาษาไทยชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.4 แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5. เนื้อหาสาระ

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อหารายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย หัวข้อ ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน และการพัฒนาทักษะการเขียน ในระดับชั้นปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้เวลาเรียน 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

6. ตัวแปรในการวิจัย

6.1 ตัวแปรต้น คือ ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6.2 ตัวแปรตาม คือ 1) ผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย

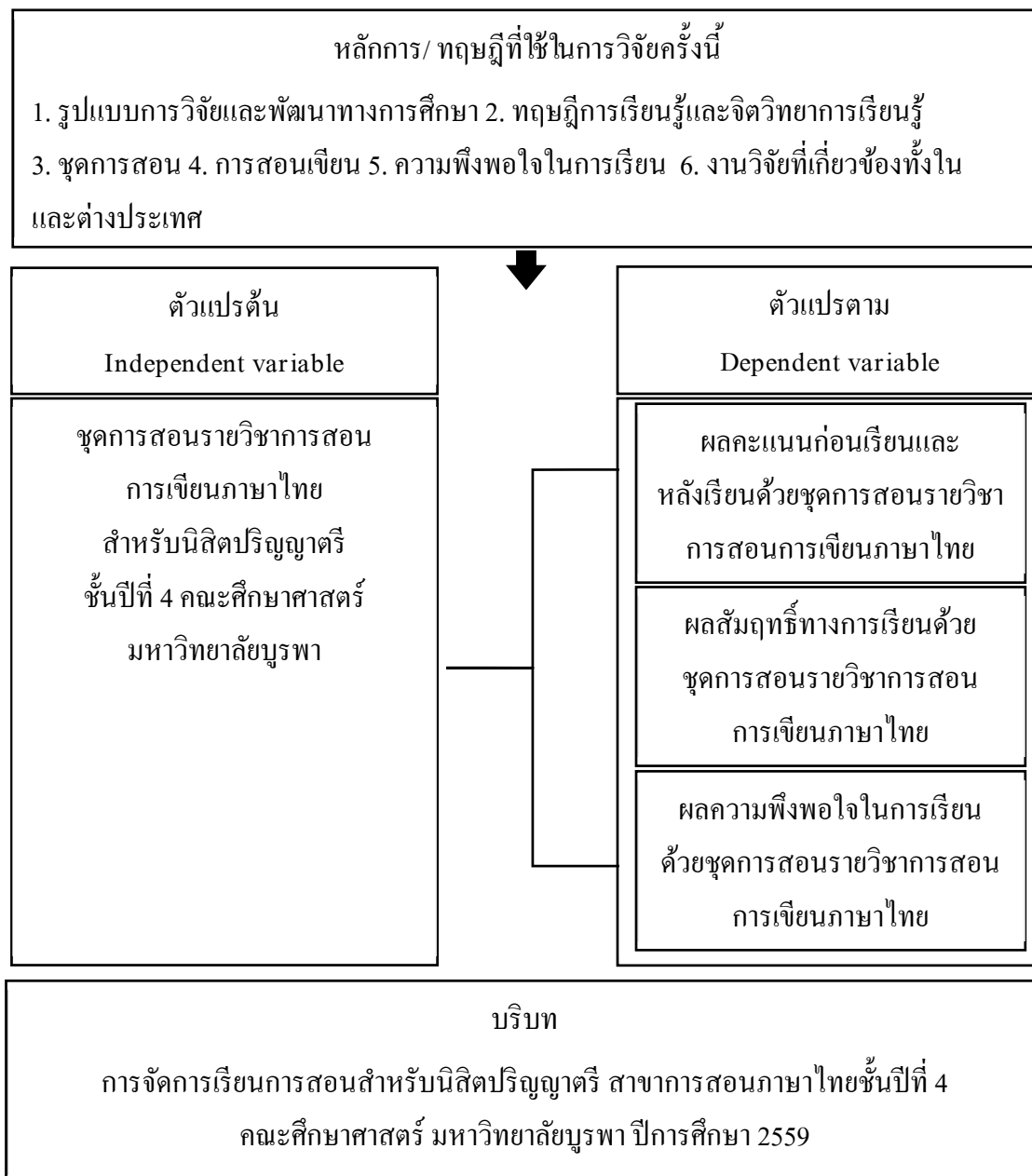
3) ผลความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย

7. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

กำหนดการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้เวลาเรียน 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน หมายถึง ชุดสื่อประสมที่ผลิตขึ้นหรือการนำสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อประกอบการบรรยาย ที่สนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้นิสิตเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ
2. นิสิต หมายถึง นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. E_1/E_2 หมายถึง สูตรที่ใช้ทดสอบการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ โดยกำหนดให้ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $E_1 = 80$ คือ คะแนนของนิสิตที่ใช้ชุดการสอนทุกคนจากภารกิจกรม แบบฝึกปฏิบัติ ภารกิจระหว่างการใช้ชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80
 $E_2 = 80$ คือ คะแนนของนิสิตที่ใช้ชุดการสอนหลังจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยชุดการสอน และผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80
4. แบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดการสอน หมายถึง ผลสำเร็จที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอน ที่นิสิตสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเอง ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในรายวิชา การสอนการเขียนภาษาไทย โดยทำการศึกษาผลการเรียนเปรียบเทียบกับหลังเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานและระดับนัยสำคัญทางสถิติ
5. แบบวัดความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอน หมายถึง ความรู้สึกที่นิสิตมีต่อชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทยวัดค่าระดับความพึงพอใจจากแบบประเมินความพึงพอใจ เป็นการประมาณค่า 5 ระดับ
6. Google classroom หมายถึง เครื่องมือที่บริหารจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ ที่สามารถแทรกรูปแบบไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ เพื่อนำเสนอให้แก่ผู้เรียน ใช้สำหรับประกาศกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน รวมไปถึงการเก็บสถิติต่าง ๆ ของผู้เรียน (Student progress tracking) เช่น การตรวจสอบจำนวนผู้มาเข้าเรียน การตรวจสอบผลคะแนนกิจกรรม
7. Google form หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการสร้างแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อหาประสิทธิภาพของผู้เรียน ทั้งยังสามารถตรวจสอบผล และประเมินผลได้ทันที
8. Kahoot หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยเสริมกิจกรรมระหว่างเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจ ที่มีรูปแบบเป็นเกมส์กิจกรรมตอบคำถามผ่านออนไลน์

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Research and Development-R & D)
2. ชุดการสอน
3. การสอนการเขียนภาษาไทย
4. การทดสอบประสิทธิภาพ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

รูปแบบการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Research and Development-R & D)

การวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนาเป็นรูปแบบงานวิจัย (Research and Development- R & D) ที่มีความสำคัญสำหรับการพัฒนานวัตกรรมและการปรับปรุงการศึกษาให้มีคุณภาพสนองความต้องการจัดการศึกษา ชัยขงค์ พรหมวงค์ (2521) ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

1. ลักษณะการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา

การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development-R & D) ทางการศึกษา เกิดจากความต้องการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบ สารสรูป ระบบ กระบวนการวิธีการ แนวปฏิบัติและสิ่งประดิษฐ์ที่จะขยายองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา ก่อนนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

การวิจัยที่จะนับเป็น R & D จะต้องเกี่ยวข้องกับ “ของใหม่” และต้องจัดอยู่ในลักษณะดังต่อไปนี้ (NIFU Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education, 2008)

1.1 การรวบรวมข้อมูลที่ดำเนินการ โดยภาครัฐเพื่อบันทึกปรากฏการณ์ทางธรรมชาติทางชีววิทยาและทางสังคมเพื่อประโยชน์สาธารณะที่รัฐมีทรัพยากรและมีอำนาจใน ดำเนินการ อาทิ การรังวัดแผนที่ ภูมิอากาศ สมุทรศาสตร์ และการสำรวจดาวตก ฯลฯ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ R & D เช่นการปลิวของฝุ่นกัมมันตภาพรังสีของโรงงานปฏิกรณ์นิวเคลียร์ การดำเนินการและการตีความข้อมูล การสำรวจและบันทึกข้อมูลประชากร

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นถือเป็น R & D แต่การวิจัยเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป เช่น การสัมภาษณ์อย่างผู้ว่างาน หรือการวิจัยการตลาด ไม่เป็น ถือเป็น R & D

1.2 การศึกษาทฤษฎีใหม่หรือตัวแปรใหม่ที่มีผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตขององค์กรในระดับต่าง ๆ เช่น ทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคและระดับชาติ การพัฒนาแบบจำลอง (Model) เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงนโยบายสาธารณะ ถือเป็น R & D แต่การวิจัยที่เกี่ยวนโยบายหรือการประเมิน โครงการ การดำเนินงานของกระทรวง ทบวง กรม และสถาบันการศึกษาไม่ถือเป็น R & D

1.3 การวิจัยของนักศึกษาปริญญาเอกที่มุ่งพัฒนาระบบ แบบจำลองใหม่ๆ ถือเป็นส่วนของ R&D แต่กิจกรรมการศึกษาและการฝึกอบรมบุคลากรไม่ถือเป็น ถือเป็น R & D

1.4 การบริหารและการจัดการ ถือเป็น R & D ถือเป็น ถือเป็นกิจกรรม R & D

1.5 กิจกรรมพิเศษโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ถือเป็น R & D หากเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ R & D

1.6 กิจกรรมหรือโครงการวิจัยของสถาบันหรือองค์กรที่มีหน้าที่ดำเนินการ R & D ถือเป็น R & D กิจกรรมนอกนั้นไม่ถือเป็น R & D เช่น การเก็บข้อมูลทางวิทยาศาสตร์หรือทางเทคนิค การทดสอบ การควบคุมคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการหรือกิจกรรม R & D

1.7 การทดสอบหรือตรวจสอบทางการแพทย์ที่กระทำเป็นประจำ เช่น การตรวจเลือด ไม่เป็น R & D แต่การตรวจเลือดเพื่อทดสอบยาเป็น R & D

2. ความหมายของการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา

ในหน่วยที่ 1 นักศึกษาได้ศึกษาความหมายของการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนามาแล้ว ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2521) โดยพอสรุปได้ดังนี้

2.1 เป็นงานสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นอย่างมีระบบ เพื่อเพิ่มคลังแห่งองค์ความรู้ที่ครอบคลุมความรู้ของมนุษย์ วัฒนธรรมและสังคม และการใช้คลังความรู้เหล่านี้เพื่อสร้างแนวทางใหม่ในการจำลองความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

2.2 เป็นกิจกรรมเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ที่ธุรกิจและอุตสาหกรรมใช้สำหรับค้นหาข้อค้นพบใหม่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือกระบวนการใหม่ หรือเพื่อการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ถือเป็นวิธีการที่ธุรกิจใช้ในการสร้างความเจริญด้วยการสร้างผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่เพื่อขยายงานให้กว้างขวางขึ้น

2.3 เป็นกิจกรรมการค้นคว้าเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการ หรือเพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือขั้นตอนที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เพื่อพัฒนาองค์กรให้เติบโตขึ้นด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่เพื่อปรับปรุงหรือขยายการดำเนินงาน

โดยสรุป การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาในวัฏกรรมทางการศึกษา เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพต้นแบบชิ้นงานนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้สารสนเทศ ระบบ กระบวนการวิธีการ แนวปฏิบัติและสิ่งประดิษฐ์ที่จะขยายองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา ก่อนนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

ขอบข่ายการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาในวัฏกรรมทางการศึกษา

ขอบข่ายการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาในวัฏกรรมทางการศึกษารอบคลุมการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตาม การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านสาระเทคโนโลยีการศึกษา การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านบริบทการนำไปใช้ วิจัยตามการเปลี่ยนแปลงสารสนเทศ และการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามความต้องการเฉพาะด้านเฉพาะกาล

1. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านสาระเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อทางการศึกษา การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านสาระเทคโนโลยีการศึกษา เป็นการวิจัยขอบข่ายที่เป็นสากล (Universal scope of ET) ที่มีองค์กรและสมาคมรองรับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจำแนกสาระการศึกษา เป็น 7 ขอบข่ายประกอบด้วยการจัดการระบบ พฤติกรรม วิธีการ สื่อสาร สภาพแวดล้อม การจัดการ และการประเมิน ประเด็นวิจัยที่นักเทคโนโลยี ต้องทำการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาได้แก่ พัฒนาระบบ รูปแบบพฤติกรรม เทคนิค วิธีการ กระบวนการสื่อสาร การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการ และการประเมิน ที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับต่าง ๆ

1.1 ด้านการจัดระบบ (Systems approach) ดำเนินการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษาเป็นการเฉพาะให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่การศึกษา อาทิ

1.1.1 การพัฒนาระบบการสอน (Instructional system development) ใหม่ โดยต้องวิจัยและพัฒนาระบบการเรียนการสอนทั้งระบบรวมทั้งใช้โรงเรียน

1.1.2 การออกแบบระบบการสอน (Instructional system design) ใหม่ โดยพัฒนาทั้งระบบรวมทั้งใช้ได้ทุกสาระวิชา หรือระบบเฉพาะที่ใช้ได้กับเฉพาะกลุ่มสาระ

1.1.3 การออกแบบการสอน (Instructional design) โดยออกแบบการสอนใหม่ ประจำแต่ละกลุ่มสาระหรือมาตรฐาน

1.2 ด้านพฤติกรรม (Behavior) เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนารูปแบบพฤติกรรมหรือการแสดงออกของผู้สอนและนิสิตใหม่ที่เหมาะสมกับการนำระบบการสอนมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย

1.2.1 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการแสดงออก/ ผลงานใหม่ของผู้สอนและนิสิต

1.2.2 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับทัศนคติใหม่ที่เป็นบวกหรือลบของผู้สอนและนิสิต

1.2.3 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมใหม่ตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของผู้สอนและนิสิต และสมาชิกในชุมชน

ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมก็เพื่อหาแบบจำลองหรือระบบพฤติกรรมที่จะได้ผลการวิจัยไปสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำตัวประชาชนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อาทิ

SIFOS Model สำหรับกำกับพฤติกรรมผู้สอนก่อนเข้าห้องเรียน คือ ยืนนิ่ง สูดลมหายใจให้เต็มปอด ตั้งสมาธิ มุ่งมั่น และยิ้ม (S-Standing, I-Inhaling, F-Focusing, O-On-going, and S-Smiling) โดย ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521)

MAPS Model สำหรับพัฒนานิสิตให้มีหัวใจดนตรี ศิลปะ เล่นกิจกรรม และมีจิตวิญญาณ โดย ศ.สุมน อมรวิวัฒน์

1.3 ด้านวิธีการและเทคนิค (Methods and techniques) เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาวิธีการและเทคนิคใหม่ ที่ยังไม่มีผู้พัฒนา อาทิ

1.3.1 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาวิธีการเรียนการสอนใหม่ในกลุ่มสาระหรือมาตรฐานต่าง ๆ เช่น วิธีการนำเข้าบทเรียน วิธีการเร้าความสนใจนิสิต ฯลฯ

1.3.2 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเทคนิคใหม่ที่ประกอบเป็นวิธีการ เช่น การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการเล่านิทาน ฯลฯ

1.4 ด้านการสื่อสาร (Communication) เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับแบบจำลองการสื่อสารใหม่ ด้วยการกำหนดองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารที่แตกต่างจากที่มีผู้กำหนดไว้แล้ว โดยไม่จำกัดเพียงแค่ SMCR ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender) คือผู้สอน ตัวสาร (Message) คือเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ผ่านสื่อและช่องทางทาง (Media and channel) ไปยังผู้รับสาร (นิสิต) เท่านั้น เพื่อให้ได้แบบจำลองการสื่อสารที่ดีกว่าสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้รับสารให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งสารคาดหวัง

2. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายภารกิจการศึกษา การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านภารกิจที่จะนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ (Applications by mission) ได้แก่ การบริหาร วิชาการ และบริการ ประเด็นที่นักการศึกษาต้องวิจัยคือ

2.1 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาแบบจำลองหรือระบบการนำการศึกษา การศึกษาในการบริหารการศึกษา ระดับต่าง ๆ

2.2 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาแบบจำลองหรือระบบการนำการศึกษา การศึกษาในการเพิ่มคุณภาพพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมิน

2.3 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาแบบจำลองหรือระบบการนำการศึกษา การศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการการศึกษา

3. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านบริบทการศึกษา ตามขอบข่ายด้านบริบท การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนามุ่งการพัฒนาแบบจำลองหรือระบบการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ ในการศึกษาในโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน การเผยแพร่ ฝึกอบรม และการศึกษาทางไกล ประเด็นที่นักการศึกษาต้องวิจัยคือ การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการนำนวัตกรรมการศึกษาสำหรับการศึกษาในโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน การเผยแพร่ ฝึกอบรม และการศึกษาทางไกล

4. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเพื่อแสวงหาการเปลี่ยนแปลงสารสรุปทางการศึกษามนุษย์ต้องแสวงหาการเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาจึงสามารถนำมาใช้เพื่อแสดงหาการเปลี่ยนแปลงสารสรุปทางการศึกษา และตรวจสอบสารสรุปก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง สารสรุปสำคัญที่ต้องใช้การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนามาใช้ อาจอยู่ในรูปต่อไปนี้

4.1 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาวิธีการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal education) จากที่มุ่งให้ประกาศนียบัตรและปริญญาจากการเรียนในห้องเรียน เป็นปริญญาในระบบโรงเรียนไปสู่การให้ความสำคัญการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการประเมินและเทียบโอนประสบการณ์จากการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพเป็นหน่วยคิดในหลักสูตรแบบอิงประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่ปริญญาการศึกษาตามอัธยาศัย

4.2 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่ชาวนา ชาวสวนและผู้ประกอบการเพื่อให้รู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมพ่อค้าคนกลาง นักธุรกิจ และนักการเมืองที่มุ่งเอาเปรียบราคาและแรงงาน

5. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาการศึกษาตามความต้องการเฉพาะ เพื่อให้ตามทัน

การเปลี่ยนแปลงการศึกษา และนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ โดยใช้วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเป็นเครื่องมือ

5.1 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาความต้องการเฉพาะด้านทางการศึกษา ได้แก่

5.1.1 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวกับช่องทาง/ โครงสร้างพื้นฐาน

5.1.2 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านประเภท ระบบและกระบวนการผลิต และการใช้สื่อ วิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนาบุคลากรการผลิตและการใช้สื่อเดี่ยว สื่อประสม

5.1.3 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนา รูปแบบพฤติกรรมนิสิตในการใช้สื่อการศึกษา การทำงานเป็นทีม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

5.1.4 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาต้นแบบชิ้นงาน ในด้านการระดมทุนและการจัดตั้ง กองทุน และการจัดทำโครงการจัดตั้งหรือพัฒนาองค์กร/ หน่วยงานทางเทคโนโลยีการศึกษา

5.1.5 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาการจัดการหาและพัฒนาช่องทางสื่อสาร เพื่อ ถ่ายทอดความรู้ไปยังนิสิตตามประเภทของสื่อได้แก่ สื่อโสตทัศน์ สื่อสารมวลชน สื่อโทรคมนาคม และอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อพื้นบ้านและชุมชน

5.1.6 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตนวัตกรรม และปรับปรุงการศึกษา และสื่อการเรียนการสอนตามประเภทของสื่อและระดับนิสิต

5.1.7 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้ผลิตและผู้ใช้ นวัตกรรมตามประเภทและระดับการศึกษาที่เน้นการเป็นนักออกแบบการผลิตสื่อและการฝึกอบรม ให้นิสิตสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.8 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนานิสิตให้มีความพร้อมในการนำ นวัตกรรมไปใช้ การศึกษาหาความรู้ด้วยการพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสม พัฒนาเทคนิคและ วิธีการเรียน ใน 3 รูปแบบ คือ

5.1.8.1. วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้มี ทักษะการกำกับตนเอง (Self-directed learning-SDL)

5.1.8.2. วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาวิธีการหรือกระบวนการเรียนจากกลุ่มที่มี เพื่อนกำกับ (Peer directed learning-PDL)

5.1.8.3. วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาวิธีการหรือกระบวนการเรียนกับผู้สอน ด้วยเป็นผู้รับฟังที่ดีจากการสอนของผู้สอน (Teacher directed learning-TDL) โดยมีการพัฒนาระบบการเรียนรายบุคคล เป็นกลุ่ม และกลุ่มใหญ่

5.1.9 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน
นวัตกรรม ที่ครอบคลุมสารสรุป ระเบียบ ระบบ กระบวนการ วิธีการ แนวปฏิบัติและสิ่งประดิษฐ์
ที่ใช้กระบวนการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ที่เน้นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการศึกษา

5.1.10 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดตั้ง บริหาร และประเมินกองทุน
ระบบการจัดหาแหล่งกองทุน การจัดสรร การกำกับดูแล และการประเมินประสิทธิภาพและ
ผลกระทบของกองทุนต่อการศึกษา

5.1.11 วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาการจัดตั้งหน่วยงานกลาง ในด้านระบบ รูปแบบ
การวางแผน การจัดองค์กร การกำกับดูแล การสื่อสาร ประสานงาน และความร่วมมือ การจัดหา
และจัดสรรทรัพยากร การรายงาน และการประเมินการดำเนินงานขององค์กร

5.2 การวิจัยความต้องการเฉพาะกาลทางการศึกษา เป็นวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเพื่อ
สร้างระบบ แบบจำลอง หรือ โครงการปฏิรูปการศึกษา ระบบการจัดการ การจัดการเรียนการสอน
เป็นต้น

โดยสรุป ขอบข่ายการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษารอบคลุมการ
วิจัยแบบวิจัยและพัฒนาตามขอบข่ายด้านสาระเทคโนโลยีการศึกษา การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา
ตามขอบข่ายด้านบริหารการนำไปใช้ วิจัยตามการเปลี่ยนแปลงสารสรุป และการวิจัยแบบวิจัยและ
พัฒนาตามความต้องการเฉพาะด้านเฉพาะกาล

ประเภทการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ประเภทการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) ตามระดับการวิจัยจำแนก
เป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาพื้นฐาน (Basic R & D) เป็นการวิจัยทดลองหรือทดสอบ
หลักการและทฤษฎีใหม่ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานอธิบาย
ปรากฏการณ์ ข้อเท็จจริงสังเกตได้ โดยมีได้มีเป้าหมายในการประยุกต์ใช้ในอนาคต

ตัวอย่าง

- การวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ของระยะทางและขนาดตัวอักษรที่ปรากฏบนกระดานดำ
ป้ายนิเทศหรือจอภาพ

- การวิจัยเพื่อกำหนดรูปแบบพฤติกรรมสำหรับการทำงานเป็นกลุ่มของนิสิต

- การวิจัยเพื่อกำหนดองค์ประกอบการเรียนการสอนแบบภควันตภาพ (Ubiquitous
learning)

2. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปประยุกต์ (Applied R & D) เป็นการวิจัยหาคำตอบจากการทดลองหรือทดสอบหลักการและทฤษฎี เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปประยุกต์ในโครงการที่จะพัฒนาขึ้น

ตัวอย่าง

- การจัดทำโครงการสร้างศูนย์ความรู้ชุมชน ต้องทำการวิจัยเพื่อหาคำตอบที่จำเป็นสำหรับดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพ อาทิ 1) สัดส่วนและขนาดห้องสำหรับเก็บชุดการเรียนการสอน คูหารายบุคคล (Individual booth) และจำนวนห้องหรือชั้นหนังสือหรือเอกสารที่จำเป็นต่อผู้ใช้ 2) จำนวนหนังสือ ชุดการเรียนการสอน สื่อเดี่ยว และอุปกรณ์ที่จะเป็นสำหรับให้บริการตามสัดส่วนกับจำนวนนิสิต 3) สภาพแวดล้อมทางกายภาพและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาด้วยตนเอง เป็นต้น

3. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาการทดลอง (Experimental R & D) เป็นการวิจัยเพื่อการออกแบบ พัฒนาและสร้างหรือปรับปรุงนวัตกรรมการศึกษาใหม่เพื่อให้ได้ต้นแบบชิ้นงานนวัตกรรม (Innovative prototype) สารสรุป ระเบียบ ระบบ กระบวนการ วิธีการและสิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำมาใช้ทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาจำแนกประเภทตามการนำผลไปใช้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521)

เมื่อจำแนกประเภทตามลักษณะการนำผลไปใช้ Darius Mahdjoubi นักวิจัยแห่ง IC² Institute, Austin, Texas จำแนกการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ออกเป็น 4 ประเภท คือ R & D ในฐานะกิจกรรม กระบวนทัศน์นวัตกรรม เครื่องมือร่วมในการออกแบบและพัฒนา และในฐานะแหล่งความคิด

1 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาในฐานะชุดกิจกรรม (R & D as a Set of activities) ตามสารสรุปนี้ R & D เป็นวิธีการสืบหาความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า ชุดกิจกรรม (Set of activities) สามขั้นตอน คือ 1) การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาพื้นฐาน 2) การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมใหม่ 3) การวิจัยประยุกต์เพื่อพัฒนานวัตกรรมใหม่ และ 4) การผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อจำหน่ายหรือเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

2. การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ในฐานะกระบวนทัศน์นวัตกรรม (R & D as a Paradigm of innovation) เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมตามกระบวนทัศน์ที่ได้พัฒนาและปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย ขึ้นอยู่กับความเจริญทางวิทยาการ Dr. Darius Mahdjoubi จำแนกกระบวนทัศน์นวัตกรรมออกเป็น 5 กระบวนทัศน์จากอดีตถึงปัจจุบัน คือ

2.1 ยุคประดิษฐ์แบบลองผิดลองถูก (Trial and Error-Semi-Systematic) เป็นยุคประดิษฐ์เครื่องจักรขนาดใหญ่ อาทิ เครื่องจักรไอน้ำ

2.2 ยุคประดิษฐ์แบบเป็นระบบ (Systematic invention) เป็นยุคที่มีการจัดระบบในการประดิษฐ์ ได้แก่ การประดิษฐ์ไฟฟ้าและหลอดไฟ

2.3 ยุคประดิษฐ์โดยใช้วิจัยและพัฒนา (Research and Development-R & D) เป็นยุคที่การประดิษฐ์คิดค้นต้องผ่านกระบวนการวิจัยเต็มรูปแบบ โดยมีการทดสอบทดลองก่อนนำไปใช้จริง อาทิ การพัฒนาระเบิดปรมาณู จรวด และคอมพิวเตอร์

2.4 ยุคประดิษฐ์เทคโนโลยีและพัฒนาการตลาด (Technology and market development-T & C) เป็นยุคพัฒนาเทคโนโลยีและนำมาใช้ทางการค้าและมีการพัฒนาการตลาดอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การประดิษฐ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

2.5 ยุคประดิษฐ์เทคโนโลยีที่ผู้ใช้เป็นผู้สร้างเนื้อหาสาระเอง (User-Created contents) เป็นยุคที่เกิดโปรแกรมสาธารณะที่ผู้ใช้สามารถนำมาใช้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ ได้แก่ Linux, Wikipedia, You-Tube และ Face-book

จากการจำแนกการพัฒนานวัตกรรมตามกระบวนการที่ 5 ยุค จะเห็นว่า การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดขึ้นหลังจากการปฏิวัติทางอุตสาหกรรม ดังนั้นการพัฒนานวัตกรรมจึงเกิดได้หลายระบบหรือกระบวนการ ทุกกระบวนการล้วนได้รับอิทธิพลจากการพัฒนานวัตกรรมที่เกิดขึ้นก่อนและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน

3 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาในฐานะเครื่องมือร่วมการออกแบบและการพัฒนา เป็นเครื่องมือร่วมในการออกแบบและพัฒนา (R & D as a Counterpart for design and development: D & D) เป็นการนำ R & D มาทำให้การออกแบบ (Design) และการพัฒนา (Development) มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพราะ R & D มีขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพของการออกแบบและพัฒนาที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการออกแบบและพัฒนาเพียงอย่างเดียว การเปรียบเทียบ R & D กับ D & D อาจพิจารณาตัวอย่างดังต่อไปนี้ (Darius Mahdjoubi, 2008) คือ การประดิษฐ์ระเบิดปรมาณู เครื่องบิน และหลอดไฟฟ้า

3.1 ระเบิดปรมาณู เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของสิ่งประดิษฐ์ที่ใช้ R & D โดยไอน์สไตน์ (Albert Einstein) ทำการวิจัยพื้นฐานก่อน เพื่อหาความจริงเกี่ยวกับปฏิกิริยาฟิชชัน โดยไม่นึกถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ การพัฒนาระเบิดปรมาณู นั่นคือ ทำการวิจัยก่อนแล้วนำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรม

3.2 การประดิษฐ์เครื่องบิน เป็นตัวอย่างที่ดีของการออกแบบและพัฒนา ที่น้องตระกูลไรท์ (The Wright brothers) ตั้งเป้าหมายที่จะสร้างอากาศยานที่หนักกว่าอากาศตั้งแต่วันแรกที่เกิด

ความคิดประดิษฐ์เครื่องบิน พวกเขาได้ออกแบบและพัฒนาจนสามารถประดิษฐ์เครื่องบินที่บินได้จริง ๆ

3.3 การประดิษฐ์หลอดไฟฟ้าเป็นอีกตัวอย่างของการออกแบบและพัฒนา เมื่อเอ็ดสัน (Thomas Alva Edison) เกิดความคิดที่จะประดิษฐ์แหล่งทำแสงสว่างจากไฟฟ้า (หลอดไฟ) ขึ้นเพื่อแทนแหล่งสว่างจากน้ำมัน (ตะเกียง) จนประสบความสำเร็จ

จะเห็นได้ว่า D & D มักจะเริ่มจากความคิดที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นมาหนึ่งชิ้น แล้วดำเนินการออกแบบและพัฒนาเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์นั้นขึ้นมา เช่น การสร้างเครื่องวัดความสูงของท้องฟ้า หรือความลึกของทะเล เป็นต้น

4 การวิจัยและพัฒนาในฐานะแหล่งจุดประกายความคิดพัฒนานวัตกรรม การเกิดธุรกิจมักจะมีรูปแบบการพัฒนาจากจุดเริ่มต้นที่มีที่มาจากหลายแหล่ง คือ เป็นแหล่งจุดประกายความคิด (R & D as a Source of idea) ที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม โดยพอจะจำแนกแหล่งจุดประกายความคิดในการพัฒนานวัตกรรมได้ 12 ความคิด ดังนี้

4.1 การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development-R & D)

4.2 การประดิษฐ์และจดสิทธิบัตร (Invention and patent) เป็นการพัฒนาแนวคิดการประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่เพื่อนำไปสู่การจดสิทธิบัตร

4.3 การออกแบบและการพัฒนา (Design and Development-D & D) แบบเดินหน้า (Forward design) เป็นความคิดการออกแบบและพัฒนา

4.4 การออกแบบและพัฒนาแบบย้อนรอย (Reverse design) ด้วยการคัดลอกเลียนแบบและปรับเปลี่ยน เช่น นโยบายของบริษัท Matsushita ที่ผลิตสินค้ายี่ห้อ National, panasonic ที่ไม่มีนโยบายคิดค้นหรือประดิษฐ์นวัตกรรมเอง แต่จะนำสิ่งที่มีผู้ประดิษฐ์แล้ว มาวิจัยและพัฒนาให้ดีขึ้น

4.5 การวิจัยตลาด (Extensive market research) เพื่อเสาะแสวงหาช่องทางใหม่ของการดำเนินธุรกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงสังคมและประชากร เป็นต้น

4.6 การรับผลย้อนกลับ (Feedbacks) เป็นการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจจากลูกค้า พนักงาน ผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีก เพื่อค้นหาความต้องการของผู้บริโภคที่พึงลึกหรือยังไม่แสดงออก

4.7 ประสบการณ์เดิม (Previous experience) ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน การศึกษา งานอดิเรกของผู้ประกอบการ

4.8 ความคิดสร้างสรรค์รายบุคคล กลุ่มหรือองค์กร (Individual, group and organizational creativity) ได้แก่ ความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ อาทิ การคิดแบบแยกแยะ แขนงสังเคราะห์ การอุปมาอุปมัยและการระดมความคิด

4.9 ความคิดแบบสัญลักษณ์ (Symbiotic ideas) ได้แก่การรวมความคิดสองอย่างหรือมากกว่าเพื่อพัฒนาสารสรูปใหม่

4.10 แรงจรรโลงใจจากธรรมชาติ (Innovation inspired by nature) เน้นความคิดธุรกิจใหม่ด้วยการสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น สีน้ค้างทางชีวภาพ อาหารและยา

4.11 กฎระเบียบใหม่ (New regulations) ได้แก่ การนำกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องมาสร้างฉบับดัดแปลงสร้างสารสรูปใหม่

4.12 ความคิดบังเอิญ (Eureka and serendipity) เป็นความคิดนวัตกรรมที่เกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันหรือทเวคาบออก

โดยสรุป การจำแนกประเภท การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา จำแนก 1) ตามระดับการวิจัยที่ครอบคลุม 3 ระดับ ได้แก่ การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา พื้นฐาน การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปประยุกต์ และ การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาการทดลอง และ 2) จำแนกตามลักษณะการนำผลการวิจัยไปใช้ 4 ประเภท คือ R & D ในฐานะกิจกรรม กระบวนทัศน์นวัตกรรม เครื่องมือร่วมในการออกแบบและพัฒนา และในฐานะแหล่งความคิด

ประเภทการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ประเภทการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) ที่พบกันมาก ได้แก่ การวิจัยเพื่อทดลองหรือทดสอบหลักการทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนานวัตกรรม และเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีการศึกษา

1. การวิจัยเพื่อพัฒนาและประยุกต์นวัตกรรม

การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรม เป็นการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์และสรุปคำตอบต่อคำถามวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบและพัฒนานวัตกรรม ด้วยการศึกษาองค์ความรู้จากการทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ และการดูงาน ศึกษาความต้องการ ทำการกำหนดกรอบแนวคิด (Conceptual framework) แล้วทำการออกแบบและพัฒนาตามกรอบแนวคิดที่ผ่านการกลั่นกรองแล้ว

การออกแบบ เป็นการกำหนดรายละเอียดของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีเหตุผลเป็นขั้นตอนสร้างสรรค์ (สวยงาม และใช้งานได้) และมีคุณภาพ เพื่อให้สิ่งนั้นสามารถแก้ปัญหาหรือใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็สร้างสุนทรียภาพเพื่อจรรโลงผู้ใช้

ส่วนการพัฒนา หมายถึง การทำให้เกิดขึ้นใหม่ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่า การทำสิ่งไม่มีอยู่ให้เกิดมีขึ้น ถือเป็นความหมายที่หนึ่งของคำว่า การพัฒนาในภาษาไทย กล่าวคือ เป็นการนำผลจากการออกแบบ มาสร้างสิ่งใหม่ให้เป็นรูปร่างตามแบบที่ได้วางแผนไว้แล้ว

เมื่อนำการออกแบบและพัฒนา (D & D) มาดำเนินการอย่างต่อเนื่องกัน โดยใช้ผลของการศึกษาองค์ความรู้และการศึกษาความต้องการ เป็นแนวทาง ก็จะได้นวัตกรรมที่พร้อมจะนำไปสู่การวิจัยหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ ด้วยการทดลองใช้เบื้องต้น (Tryout) หรือทดลองใช้จริง (Trial run) ทำการปรับปรุงเพื่อให้นวัตกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

หลังจากทำการทดลองหรือทดสอบนวัตกรรมและประยุกต์นวัตกรรม ปรับปรุงและเผยแพร่ นวัตกรรมให้แพร่หลาย

หลังจากการเผยแพร่ จนนวัตกรรมเป็นที่ยอมรับและใช้กันแพร่หลายแล้ว นวัตกรรมก็จะสิ้นสภาพความเป็นนวัตกรรมและกลายเป็นเทคโนโลยีการศึกษาต่อไป

2. การวิจัยเพื่อปรับปรุง เทคโนโลยีการศึกษา

เทคโนโลยีการศึกษาใด ๆ เมื่อนำมาใช้ระยะเวลาหนึ่งอาจเสื่อมประสิทธิภาพหรือหย่อนประสิทธิภาพด้วยเหตุผลใดก็ตามจำเป็นที่จะต้องนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น การปรับปรุงหมายถึง การทำให้ดีขึ้น ถือเป็นความหมายที่สองของการพัฒนาในบริบทภาษาไทย

การวิจัยเพื่อปรับปรุง เทคโนโลยีการศึกษา เป็นนำเทคโนโลยีนั้นมา “ปิดฝุ่น” เพื่อปรับเปลี่ยนและปรับปรุงองค์ประกอบและขั้นตอนให้ดีขึ้นด้วยการวิเคราะห์ระบบ ตั้งเคราะห์ และสร้างแบบจำลอง แล้วนำนวัตกรรมที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปผ่านกระบวนการเหมือนกับการออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมขึ้นมาใหม่ ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย ทำการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญและการดูงาน ทำการศึกษาความต้องการ ทำการกำหนดกรอบแนวคิดนวัตกรรมที่จะปรับปรุง แล้วทำการออกแบบและพัฒนาตามกรอบแนวคิดที่ผ่านการกลั่นกรองแล้ว

โดยสรุปประเภท การวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ที่พบกันมากได้แก่ การวิจัยเพื่อทดลองหรือทดสอบหลักการทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีการศึกษา

ขั้นตอนและ โครงสร้างการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) เพื่อสร้างนวัตกรรมประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม 2) สำรวจความต้องการเกี่ยวกับนวัตกรรม

3) ร่างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม 4) สอบถามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ 5) ยกร่างต้นแบบชิ้นงานนวัตกรรม 6) ทดสอบประสิทธิภาพ และหรือรับรองต้นแบบชิ้นงานนวัตกรรม และ 7) ปรับปรุงและเขียนรายงานการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้หรือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับต้นแบบชิ้นงาน (Study the body of content) โดยวิจัยเอกสารจากการทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์ผู้รู้/ ผู้ทรงคุณวุฒิและการศึกษาคูงาน (Documentary research)

ขั้นที่ 2 ประเมินความต้องการต้นแบบชิ้นงาน (Assess needs for the innovative prototypes) เพื่อหาองค์ประกอบ (Components) ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ (Procedure) ขั้นตอน (Logical steps) และรายละเอียด (Specifications) (Survey research)

ขั้นที่ 3 พัฒนารอบแนวคิดต้นแบบชิ้นงาน (Develop conceptual framework) โดยเขียนกรอบแนวคิดที่ประกอบด้วยทฤษฎีและหลักการ (Theories and principles) องค์ประกอบ (Components) ของนวัตกรรม กระบวนการ (Process) การทำงานของนวัตกรรม ขั้นตอนตามลำดับ (Logical steps) และรายละเอียด (Specification) ของนวัตกรรม

ขั้นที่ 4 ถามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ (Seek experts' opinions) เป็นการนำกรอบแนวคิดนวัตกรรมไปขอความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถาม (Via questionnaire) ใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus group) (Survey research)

ขั้นที่ 5 ร่างต้นแบบชิ้นงาน (Draft the innovative prototype) เป็นการพัฒนาต้นแบบชิ้นงานของนวัตกรรมตามลำดับขั้นคือ การออกแบบชิ้นงาน (Design and develop the prototype) และเขียนรายละเอียดนวัตกรรม (Write the details of the prototype)

ขั้นที่ 6 รับรองและทดสอบต้นแบบชิ้นงาน (Verify or test the prototype) เป็นการนำร่างนวัตกรรมไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพตาม 2 ขั้นตอน คือ 1) การทดลองใช้เบื้องต้น (Tryout) และ 2) ทดลองใช้จริง (Trial run)

ในกรณีที่เป็นวัตกรรมขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เวลาพัฒนาหรือลงทุนสูง ก็อาจให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3-5 คนรับรอง (Verification by experts)

หลังจากการทดลองใช้หรือรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ก็ต้องเขียนรายงานผลการทดสอบประสิทธิภาพของนวัตกรรม

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงและเขียนรายงาน (Finalize the prototype and write final reports) เป็นการเขียนรายงานผลการวิจัยให้เป็นไปตามรูปแบบ (Stylebook) ขนาดและรูปแบบอักษร โครงสร้างรายงานที่ต้องเป็นแบบหกบท (Six chapter format) เอกสารอ้างอิง/ บรรณานุกรม และภาคผนวก

ชุดการสอน

ความหมายของชุดการสอน

จากศึกษาความหมายของชุดการสอนจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน การสอนที่มีกระบวนการทำให้เกิดทั้งความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติ และทักษะในเรื่องนั้น ๆ จากการศึกษาความหมายของชุดการสอนมีนักการศึกษา และนักเทคโนโลยีการศึกษาทั้งของไทย และต่างประเทศได้ให้นิยามไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) ให้ความหมายว่า เป็นระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่อง หรือซอง แยกเป็นหมวด ๆ ภายในชุดการสอนจะประกอบด้วยคู่มือการสอน ใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ อาทิ เช่น รูปภาพ สไลด์เทป ภาพยนตร์ แผ่นคำบรรยาย วัสดุอุปกรณ์

ลัดดา ศุขปริดี (2524, หน้า 29) ให้ความหมายว่า การรวมสื่อการสอนอย่างสมบูรณ์ตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอน โดยมีการผลิตและการนำสื่อหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน

พรเพ็ญ เตชะพิทักษ์ธรรม (2536, หน้า 9) ให้ความหมายว่า สื่อประสมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่นิสิต ช่วยให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย และเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นพร้อมทั้งสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

บุญเกื้อ ครัวญหาเวช (2530, หน้า 67) ให้ความหมายว่า เป็นการนำสื่อการสอนตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปร่วมกันเพื่อให้นิสิตได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อนำมาใช้ร่วมกันจะต้องส่งเสริมประสบการณ์ ซึ่งกันและกันตามลำดับขั้นที่จัดไว้เป็นชุด บรรจุในกล่อง หรือกระเป๋า

สุดารัตน์ ไผ่วงสาวงค์ (2543) ให้ความหมายว่า สื่อการสอนที่ผู้สอนสร้างขึ้นด้วยวัสดุอุปกรณ์หลายชนิด เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และมีการนำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบเพื่อส่งเสริมให้นิสิตได้รับความสำเร็จ

ระพินทร์ โปศรี (2547) ให้ความหมายว่า ระบบสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของผู้สอนผู้สอน โคนผู้สอนเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวก (Facilitator) และเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนิสิต ช่วยให้นิสิตมีความรู้และทักษะ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

ลัดดา ศุขปริดี (2524, หน้า 29) ให้ความหมายว่า เป็นนวัตกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีและหลักการของสื่อประสมประกอบขึ้นอย่างมีเหตุผลและสมบูรณ์ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

ของการสอนทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ภายในชุดการสอนมีสื่อและคำแนะนำวิธีดำเนินการสอน พร้อมทั้งให้ผู้สอนนำไปใช้สอนได้ทันที และชุดการสอนยังสามารถจัดทำได้หลายประเภท สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะของนิสิต สภาพแวดล้อมและโอกาส ทำให้นิสิตได้ทำกิจกรรม

Kapfer (1972) ให้ความหมายว่า เป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอน และนิสิต ซึ่งประกอบด้วย คำแนะนำที่จะให้นิสิตได้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ และเนื้อหาบทเรียนจะต้องเขียนด้วยภาษาที่ชัดเจน และสามารถสื่อความหมายให้นิสิตเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายได้

Gordon (1973) ให้ความหมายว่า เป็นชุดของวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย องค์ประกอบพื้นฐาน ได้แก่ กิจกรรมการเรียน และการประเมินผล

สรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง ชุดสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาอย่างมีระบบ มีความสมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ โดยมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้แก่ นิสิต เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทฤษฎีและหลักการที่ใช้ในการสร้างชุดการสอน

นักการศึกษาและนักเทคโนโลยีการศึกษาได้ประมวลแนวคิด และทฤษฎี ที่ใช้เป็นหลักการสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยนำเสนอทฤษฎีและหลักการในการสร้างชุดการสอน ดังนี้

วรรณทิพา รอดแรงคำ (2540, หน้า 7-9) อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการของบรูเนอร์ (Bruner, 1968) นักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยม เสนอทฤษฎีพัฒนาการที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับพัฒนาการทางสติปัญญา บรูเนอร์แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาของคนออกเป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นการแสดงออกด้วยการกระทำ เป็นขั้นที่เด็กเรียนรู้จากการกระทำโดยการปฏิบัติกับของจริง
2. ขั้นการแสดงออกด้วยประสาทสัมผัสในการเรียนรู้ เป็นขั้นที่เด็กสามารถเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้ โดยไม่จำเป็นต้องกระทำทุกอย่าง เด็กเกิดความคิดจากการรับรู้เป็นส่วนใหญ่
3. ขั้นการแสดงออกด้วยการใช้ภาษาและสัญลักษณ์ ถือเป็นขั้นสูงสุดของพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นขั้นที่เด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมต่าง ๆ ได้โดย

การใช้ภาษาและสัญลักษณ์ เด็กเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งต่าง ๆ ที่ซับซ้อนมากขึ้น และสามารถแก้ปัญหาได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2540, หน้า 36-38) เสนอหลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชุดการสอน ที่ผู้สอนควรคำนึง ดังนี้

1. หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนต้องตระหนักว่า เด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน ผู้สอนไม่ควรนำผลการเรียนของนิสิตคนหนึ่งไปเปรียบเทียบกับอีกคนหนึ่ง ผู้สอนควรรู้จักนิสิตทุกๆ คน

2. หลักการเร้าความสนใจ ผู้สอนควรชี้แจงถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการเรียน เพื่อจุดประกายความอยากรู้อยากเรียน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเร้าความสนใจทุกครั้งก่อนสอน

3. หลักการมีส่วนร่วม การให้นิสิตมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง ประยุกต์จากแนวคิดของกลุ่มเกสตัลท์ ที่สรุปว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนิสิตอยู่ในสถานการณ์ ต่อไปนี้

3.1 พบปัญหา และมีความจำเป็นต้องแก้ปัญหาเพื่อความอยู่รอด

3.2 ได้ลงมือปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ทักษะการแก้ปัญหาในอนาคต

3.3 อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ในการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผู้สอนต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมควบคู่กับการใช้สื่อการสอน

4. หลักการให้ได้รับคำติชม หรือผลย้อนกลับทันที หลักการนี้ประยุกต์จากทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเชื่อมโยงนิยมที่ให้มีการสนองตอบต่อสิ่งเร้า เป็นกระบวนการที่มุ่งให้นิสิตทราบผลของการกระทำ ว่าผิดหรือถูกอย่างไร มีอะไรต้องแก้ไข

5. หลักการสร้างบรรยากาศให้นิสิตภูมิใจในความสำเร็จ หลักการนี้เป็นผลจากการให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ทราบผลการประกอบกิจกรรม เมื่อทำถูก หรือทำสำเร็จก็มีความภูมิใจผู้สอนควรสร้างบรรยากาศให้เกิดความพึงพอใจ

6. หลักการให้นิสิตได้เรียนรู้ ใคร่ครวญต่อเนื่องไปที่ละน้อย ตามลำดับขั้น การเรียนมโนคติต่าง ๆ จำเป็นต้องเริ่มจากมโนคติพื้นฐาน การสอนที่ดีจึงควรมีการวิเคราะห์งานที่นิสิตต้องทำตามลำดับ จากง่ายไปยาก เพื่อให้นิสิตค่อยก้าวไปตามความสามารถของตน

7. หลักการจัดประสบการณ์สำเร็จรูป การจัดประสบการณ์สำเร็จรูปตามแนวคิดของกลุ่มมนุษยนิยม เป็นการเตรียมสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้พร้อม เพื่อให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยการเตรียมเค้าโครงของสิ่งที่เรียนให้ทราบล่วงหน้าในรูปของแผนการสอน และมีสื่อประสมที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะเรียน โดยจัดในรูปชุดการสอน ซึ่งจะกำหนดมโนคติจากกว้างไปหาแคบ คือ กำหนดหน่วยก่อน แล้วจึงแบ่งเป็นตอน และหัวเรื่อง หรือตามด้วยเนื้อหา

ความรู้ใหม่จะกลมกลืนกับความรู้เก่าโดยอาศัยความต่อเนื่องเชื่อมโยงของการแยกข้อแตกต่างระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่กับความรู้เก่า

เพ็ญศรี สร้อยเพชร (2542, หน้า 3-4) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอนไว้ 5 แนวคิดดังนี้

1. ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการความถนัดและความสนใจของนิสิต เป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการศึกษาควรหาวิธีที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

2. เพื่อให้นิสิตได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น สื่อการสอนซึ่งประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ

3. เป็นแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะจัดระบบของการใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำสื่อหลาย ๆ อย่างมาบูรณาการใช้ในระบบอย่างเหมาะสมและสะดวก

4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนิสิต และนิสิตกับนิสิต โดยการเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็น พูดคุย ตัดสินใจ อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน

5. เพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม กับนิสิตมากที่สุด โดยการเปิดโอกาสให้นิสิตปฏิบัติ ดังนี้

5.1 ให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.2 นิสิตสามารถทราบผลการประกอบกิจกรรมได้ทันที

5.3 มีการเสริมแรงให้กับนิสิต

5.4 ให้นิสิต เรียนรู้ตามขั้นตอน ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า ทฤษฎีและหลักการสร้างชุดการสอน นั้น จะต้องตอบสนองความต้องการ ทั้งความสามารถ ความถนัด และสติปัญญาความสนใจของนิสิต ที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้เสริมแรงเพื่อให้นิสิตบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนได้อย่างดีขึ้น มีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนิสิตและผู้สอน ฟึกคิด ฟึกทำ และกล้าแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและความสำคัญของชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมในการผลิตและการใช้สื่อการสอน ที่เริ่มมีบทบาทต่อการเรียนการสอน ทุกระดับในปัจจุบัน และในอนาคต เพราะชุดการสอน จะเป็นแนวทางใหม่ที่จะช่วยแก้ปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะชุดการสอนเป็นระบบของการวางแผนการสอน ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชานั้น ๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์ และคุณค่าในการเรียนการสอนอย่างมาก ดังนั้น ในปัจจุบัน ชุดการสอน จึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการเรียนการสอน และการจัดการศึกษา พอสรุปได้ ดังนี้

1. มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การใช้ชุดการสอน จะทำให้ลักษณะการเรียนการสอน ในชั้นเรียนเปลี่ยนแปลงไปจากการเรียนการสอน ที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มาสู่การให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเรียนรู้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยเนื้อหา และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ออกแบบสื่อให้มีความสมบูรณ์นิสิตรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอน/วิทยากรจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ประสานงานให้การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น สภาพของห้องเรียนจะเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวาที่นิสิตมีความเคลื่อนไหวสนใจในการเรียน และทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ตรง

2. มีบทบาทต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ชุดการสอน เป็นระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของหน่วยใดหน่วยหนึ่งโดยเฉพาะมีสื่อการสอน ที่อยู่ในรูปวัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยสนับสนุน และส่งเสริมการเกิดการเรียนรู้เนื้อหาวิชาได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตเพิ่มสูงขึ้น หลังจากที่ได้เรียนรู้จากชุดการสอนแล้ว

3. ชุดการสอน มีบทบาทที่สำคัญต่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของปริมาณประชากรที่ต้องการศึกษาเพิ่มขึ้น และวิทยาการก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยชุดการสอนสามารถจัดให้เกิดการเรียนรู้ได้พร้อมกันเป็นจำนวนมาก ๆ ได้ชุดการเรียนรายบุคคลทั้งระบบทางไกล และใกล้ และนอกจากนี้ ชุดการสอนยังสามารถปรับเปลี่ยนและแก้ไขให้เกิดความรู้ และวิทยาการที่ใหม่ ๆ ได้

4. มีบทบาทสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ไปสู่ปรัชญาการศึกษาในแนวพัฒนาการได้อย่างเต็มที่ โดยที่ชุดการสอน เป็นวิธีการที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ ยึดหลักให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ และประสานกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้จากการได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) อันจะทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ตรง และถาวรยิ่งขึ้นได้

แนวคิดพื้นฐาน และหลักการในการผลิตชุดการสอน สรุปได้ ดังนี้

1. การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. การเรียนที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน
3. การตระหนักกิจกรรมกลุ่ม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน/ วิทยากร นิสิต หรือปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม
4. การเรียนการสอน ที่เป็นการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อการถ่ายโยงความรู้จากนามธรรมไปสู่ความเป็นรูปธรรม

5. การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน การเสริมแรง การเรียนตามลำดับขั้น หรือยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อื่นๆ

นอกจากนี้ การสร้างชุดการสอน ได้ยึดหลักการทฤษฎีทางการศึกษาหลายอย่างมาช่วย เป็นองค์ประกอบในการสร้าง เช่น การยึดหลักทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการยึดนิสิตเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ หลักการใช้สื่อแบบประสม หลักการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Group process) และยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อื่นๆมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้น การสร้างชุดการสอนที่คำนึงถึงหลักการทฤษฎีดังกล่าว จะช่วยทำให้ชุดการสอน ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

ประเภทของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) ชุดการสอนแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมในชุดการสอนแล้ว มี 3 ประเภท คือ

1. ชุดการสอนแบบบรรยายหรือชุดการสอนสำหรับผู้สอน ชุดการสอน ประเภทนี้ เป็นชุดสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาสำหรับผู้สอนใช้ประกอบการบรรยาย โดยจะกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถใช้ประกอบการบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดบรรยายของผู้สอนให้ลดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ภายในชุดการสอนจะจัดลำดับเนื้อหา และสื่อการสอนที่ผู้สอนจะใช้บรรยายในชั้นเรียนขนาดใหญ่ หรืออาจจะเป็นกลุ่มย่อย ๆ ก็ได้ ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการใช้ชุดการสอนประเภทนี้

2. ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม หรือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนเป็นชุดการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นที่ตัวนิสิตให้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของศูนย์การเรียน ชุดการสอนประเภทนี้จะประกอบด้วยชุดกิจกรรมย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์กิจกรรมที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยการสอน ซึ่งในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียน หรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนนิสิตในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อที่ใช้ในศูนย์จะเป็นสื่อที่นิสิตสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคล หรือร่วมกันทั้งกลุ่มได้ การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จะปฏิบัติตามคำสั่งชี้แจงในสื่อการสอน โดยที่ผู้สอนเป็นเพียงผู้ควบคุมดูแล และประสานให้การดำเนินกิจกรรมสมบูรณ์ที่สุดเท่านั้น

3. ชุดการสอนแบบรายบุคคล เป็นชุดสื่อประสมที่จัดระบบไว้เป็นขั้นตอน ให้นิสิตใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นตามความสามารถของแต่ละบุคคล และสามารถประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองได้ ผู้สอนผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเมื่อนิสิตเกิดปัญหา ชุดการสอนชนิดนี้จะช่วยส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนิสิตแต่ละบุคคลให้มีการพัฒนาไปได้จนถึงขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่นซึ่งชุดการสอนรายบุคคลจะเป็นลักษณะเดียวกันกับบทเรียน โมดูล (Instructional modules) ซึ่งมีลักษณะ และองค์ประกอบเป็นหน่วยการสอนย่อย

สำหรับนิสิตใช้ในการเรียนแบบอิสระ โดยมีส่วนประกอบดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดประสงค์ 3) แบบทดสอบก่อนเรียน 4) กิจกรรมการเรียน 5) แบบทดสอบความรู้ด้วยตนเอง และ 6) แบบทดสอบหลังเรียน

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการสร้างชุดการสอนประกอบการบรรยาย โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทของผู้พูดบรรยายน้อยลงและเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมกับกิจกรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และนิสิต ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการใช้ชุดการสอนประเภทนี้

กฤษยา แสงเดช (2545, หน้า 5-8) แบ่งชุดการสอนตามลักษณะการใช้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการสอนสำหรับผู้สอน เป็นชุดการสอนประกอบคำบรรยายของผู้สอน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนในการสอน

2. ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน ใช้สำหรับการเรียนแบบกิจกรรมกลุ่ม ใช้สำหรับการเรียนแบบกิจกรรมกลุ่ม นอกจากจะช่วยให้ประสบการณ์การเรียนรู้โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วยังส่งเสริมให้นิสิตมีความซื่อสัตย์สามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในหมู่คณะ ตลอดจนเสริมสร้างวินัย และประชาธิปไตยในระบบกลุ่มด้วย

3. ชุดการสอนแบบรายบุคคล สำหรับนิสิตใช้ศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคลกล่าวโดยสรุปชุดการสอน แบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก คือ 1) ชุดการสอนสำหรับผู้สอน ซึ่งจำแนกเป็นชุดการสอนสำหรับนิสิตกลุ่มใหญ่ และชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย และ 2) ชุดการสอนสำหรับนิสิต ซึ่งจะใช้เป็นรายบุคคล สำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความต้องการและความสนใจ เช่น บทเรียนโปรแกรม บทเรียนวิดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

องค์ประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไม่ว่าจะเป็นแบบบรรยายกิจกรรมกลุ่ม หรือชุดการสอนรายบุคคล จะประกอบด้วยสื่อประสมซึ่งอยู่ในลักษณะเป็นวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้ผลิตนำมาบูรณาการโดยใช้วิธีระบบ เพื่อให้ชุดการสอนแต่ละชุดมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของชุดการสอนมีดังนี้

1. คู่มือผู้สอน หรือคู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้สอนและนิสิตได้ศึกษาก่อนที่จะนำชุดการสอนไปใช้ โดยภายในคู่มือจะชี้แจงวิธีการใช้ชุดการสอนนั้น ๆ ให้แก่ผู้สอน และนิสิตได้เข้าใจ เพื่อจะได้ใช้ชุดการสอนดังกล่าวได้ถูกต้องสมบูรณ์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด คู่มือผู้สอนอาจจะทำเป็นเล่ม

2. คำนำ เป็นส่วนที่ผู้ผลิตชุดการสอนแสดงถึงความรู้สึกรู้สึกความคิดเห็นในการผลิตชุดสอนนั้น ๆ เพื่อให้ผู้สอนผู้ใช้และนิสิตได้เห็นคุณค่าของชุดการสอน และทราบถึงประสิทธิภาพของชุดการสอน ที่ผ่านการทดลองใช้ และปรับปรุงมาแล้ว

3. ส่วนประกอบของชุดการสอน ผู้ผลิตควรจะได้บอกรายละเอียดของชุดการสอนไว้ว่ามีอะไรบ้างในชุดการสอนนั้นทั้งที่เป็นวัสดุ สื่อต่าง ๆ ที่มีเพื่อให้ผู้ใช้ได้ตรวจสอบก่อนนำไปใช้ และหากชำรุด สูญหาย ก็สามารถจัดหาเพิ่มเติมได้

4. คำชี้แจงสำหรับผู้สอนหรือผู้ใช้ชุดการสอน ในชุดการสอน จำเป็น ต้องเขียนคำชี้แจงต่าง ๆ ให้ผู้ที่ให้นำชุดการสอน ไปใช้ได้เข้าใจขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนนั้น เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้องจึงจะทำให้การใช้ชุดการสอนเกิดประสิทธิภาพ

5. สิ่งที่ผู้สอน และนิสิตต้องเตรียม เป็นการกำหนดสิ่งที่ผู้สอนผู้ใช้ชุดการสอน/ ฝึกอบรมหรือนิสิต จะต้องจัดหาเตรียมไว้ล่วงหน้าก่อนใช้ชุดการสอน/ ฝึกอบรมนั้น ซึ่งอาจจะเป็นวัสดุ สื่อหรืออุปกรณ์จำเป็นจะต้องใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน/ ฝึกอบรมที่ผู้ผลิตไม่สามารถจัดหา หรือบรรจุไว้ในชุดการสอน/ ฝึกอบรมได้ อาทิเช่น วัสดุของจริง สิ่งของ หรืออุปกรณ์ที่ใหญ่โตหรือเล็กเกินไป เป็นต้น

6. บทบาทของผู้สอน และนิสิต เป็นการเขียนชี้แจงให้ผู้สอน และนิสิตผู้ใช้ชุดการสอน เข้าใจบทบาทของตนเองในขณะที่ใช้ชุดการสอนได้เข้าใจบทบาทของตนเองในขณะที่ใช้ชุดการสอนว่าจะปฏิบัติอย่างไร

7. การจัดชั้นเรียน และแผนผังห้องเรียน เพื่อให้การใช้ชุดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ผลิตจะต้องเขียนแผนผังการจัดชั้นเรียนให้เห็นด้วย โดยเฉพาะชุดการสอน แบบกิจกรรมกลุ่มจะต้องแสดงศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ ตลอดถึงแนวทางการเปลี่ยนศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ นั้นด้วย

8. แผนการสอน เมื่อจะผลิตชุดการสอน จะต้องจัดทำแผนการสอนของหน่วยการสอนนั้น ๆ เอาไว้ให้ละเอียดเพื่อจะได้ให้ผู้สอนผู้ใช้ชุด หรือนิสิตได้ดำเนินไปตามลำดับขั้นที่วางเอาไว้ได้ถูกต้อง

9. เนื้อหาสาระของชุดการสอน เป็นการจัดลำดับของเนื้อหาของชุดการสอน ซึ่งอยู่ในรูปลักษณะต่าง ๆ เป็นต้นว่าเอกสารเนื้อหา บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรมและบัตรคำถามแบบฝึกหัดต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียน

10. ฉบับฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัด เป็นเอกสารที่จะใช้ประกอบการทำกิจกรรมในชุดการสอน สำหรับให้นิสิตได้ฝึกฝน และทดสอบเข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ

11. แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ก่อนที่จะทำกิจกรรมหรือเรียนรู้จากชุดการสอน ควรจะให้ นิสิต ได้ทดสอบความรู้ก่อนด้วยแบบทดสอบ เพื่อจะได้ทราบว่า นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับ เนื้อหาบทเรียนมากน้อยเพียงใดก่อนแล้วจึงให้ปฏิบัติกิจกรรมจากชุดการสอน หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบหลังเรียนทันที เพื่อให้ นิสิต ได้ทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง จากการเรียนรู้จากชุดการสอน โดยอาจจะใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับทดสอบก่อนเรียนก็ได้

12. กระดาษคำตอบ และเฉลย ในชุดการสอนจะต้องจัดเตรียมกระดาษคำตอบไว้ให้ นิสิต เพื่อทำการทดสอบก่อน และหลังการเรียน และเฉลยคำตอบ เพื่อตรวจสอบได้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนการผลิตชุดการสอนอย่างมีระบบ

ศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ ได้อธิบายขั้นตอนการผลิตชุดการสอน/ ฝึกรอบอย่างมีระบบในการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา หรือเรียกย่อ ๆ ว่า Chula plan โดยมี รายละเอียดขั้นตอน 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดหมวดหมู่เนื้อหา และประสบการณ์ เป็นการกำหนดหมวดวิชา กลุ่มประสบการณ์ หรืออาจจะเป็นการบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่น

2. กำหนดหน่วยการสอน ในขั้นนี้ก็เป็นการแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วย สำหรับการสอน/ ฝึกรอบม ในแต่ละครั้งซึ่งอาจเป็นหน่วยการสอนละ 60 นาที 120 นาที หรือ 180 นาที โดยจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชา หรือระดับชั้น

3. กำหนดหัวเรื่อง เมื่อกำหนดหน่วยการสอน แต่ละครั้งได้แล้ว ก็เป็นการแบ่งเนื้อหาของหน่วยการสอน นั้นให้ย่อยลงมาอย่างที่เราเรียกว่า หัวเรื่อง โดยพิจารณาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียน ในเนื้อหานั้น ๆ ประกอบกัน

4. กำหนดมโนทัศน์ และหลักการ เป็นการกำหนดสาระสำคัญจากหัวเรื่องในหน่วยนั้น ๆ โดยพิจารณาว่าในหัวเรื่องนั้น มีสาระสำคัญ หรือหลักเกณฑ์อะไรที่ นิสิต จะต้องเรียนรู้ หรือ ให้เกิดขึ้นหลังจากเรียนจากชุดการสอน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการเขียนจุดประสงค์ของการสอน ในหน่วยนั้นเพื่อจะทราบ ได้ว่า นิสิตควรจะต้องมีพฤติกรรมอย่างไร หลังจากที่เรียนในเรื่องนั้นแล้ว

6. กำหนดกิจกรรมการเรียน กำหนดกิจกรรมการเรียนในชุดการสอน ในแต่ละหน่วย จะต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการผลิต สื่อการสอนต่อไป

7. กำหนดการประเมินผล เป็นการกำหนดวิธีการที่จะวัดว่า นิสิตเรียนแล้วสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยเนื้อหานั้น ๆ หรือไม่ โดยพิจารณาวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เตรียมไว้

8. การเลือก และผลิตสื่อการสอน ในการนี้จะต้องพิจารณาว่า ลักษณะเนื้อหาและลักษณะนิสิตตามที่กำหนดไว้สื่อชนิดใด หรือกิจกรรมการเรียนรู้แบบใดจึงจะเหมาะสม สอดคล้อง และทำให้นิสิตบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนได้มากที่สุด

9. การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำเป็นที่จะต้องนำชุดการสอน ไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบว่า ชุดการสอนนั้นสามารถทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เพียงใด และหากพบว่า ยังมีข้อบกพร่องก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไข จนทำให้การเรียนรู้จากชุดการสอนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแล้วจึงจะสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนปกติได้โดยจะมีขั้นตอนต่าง ๆ ในการใช้ ดังนี้ คือ

10.1 นิสิตทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้พื้นฐานของนิสิตก่อนเรียนเนื้อหานั้น ๆ

10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

10.4 ชั้นสรุปบทเรียน

10.5 นิสิตทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อพิจารณาว่านิสิตบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด

การสอนการเขียน

ความหมายของการเขียน

ทักษะการเขียนก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่ต้องให้ความสนใจ (กมล โพธิ์เย็น, 2547, หน้า 1) เพราะทักษะการเขียนเป็นรากฐานที่สำคัญที่นิสิตจะประสบความสำเร็จในการเรียนในแต่ละวิชา มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการเขียนถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ตลอดจนประเด็นความคิดเห็นของตนที่มีต่อเหตุการณ์ เรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ นิสิตจะต้องเรียบเรียงความคิดของตนที่มีอยู่ ประกอบกับข้อความรู้ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ของตนเองที่มีอยู่ออกมาเพื่อสื่อความหมายและทำความเข้าใจกับผู้อื่น

กรมวิชาการ (2545, หน้า 189) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นกระบวนการคิด เรื่องที่จะเขียน และรวบรวมความรู้ในการเขียน

สง่า วงษ์ยา และอุไร วงษ์ยา (2547, หน้า 257) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารถึงผู้อื่นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ต้องคำนึงถึงมารยาทในการเขียนเพื่อให้เกียรติผู้อ่าน และแสดงความสุภาพของผู้เขียน

สำนักวิชาการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม (2549, หน้า 129) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การแสดงออกเพื่อการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยใช้สัญลักษณ์ ภาษา ตัวอักษรเป็นสื่อ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547, หน้า 4) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า เป็นทักษะที่จะต้องอาศัยการนำถ้อยคำและความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ มาเรียบเรียงลำดับของความคิดให้ต่อเนื่องกันการเขียนเป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารของมนุษย์ในการแสดงออกโดยใช้ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์บันทึกถ่ายทอดเรื่องราว ข้อมูลข่าวสาร แทนคำพูดเพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบและเกิดการตอบสนองตามที่ผู้เขียนต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 73)

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2534, หน้า 18) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า กระบวนการแห่งความคิดในการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในการเขียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง คือ ไวยากรณ์หรือ โครงสร้างภาษา ทักษะการเขียนเป็นทักษะในการสื่อความหมาย เช่นเดียวกับการพูด แต่การเขียนอาศัยตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายแทนเสียงพูด เราสามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความนึกคิดต่าง ๆ ผ่านนำมาเขียนได้อย่างถูกต้อง

คณาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2541, หน้า 137) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ จินตนาการและข่าวสาร โดยใช้ตัวหนังสือและเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์

แฮร์ริส (Harris, 1969, pp. 68-69) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า ความสามารถในการรวมเอาทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมียุทธศาสตร์ประกอบต่าง ๆ คือ เนื้อหาสาระ รูปแบบการเขียน การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ลีลาการเขียน และมีกลไกในการเขียน

วีรวัฒน์ อินทรพร (2545, หน้า 1) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การถ่ายทอดหรือนำเสนอความคิด สาระและข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารผ่านสัญลักษณ์เป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่มีสถานการณ์ เช่น ท่าทาง การใช้สายตาหรือการเน้นน้ำเสียงประกอบในการสื่อสาร

วาสนา เกตุภาค (2531, หน้า 1) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า ระบบ การสื่อสาร หรือบันทึกถ่ายทอดภาษา เพื่อแสดงออกซึ่งความรู้ ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ โดยใช้ตัวหนังสือและเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์

ศรีวิไล พลมณี (2545, หน้า 134) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า ผู้เขียนต้องสามารถเอา “สาร” หรือความหมายใส่รหัส (Encoding) อักษรไทย เพื่อให้เกิดเป็นคำ ประโยค ข้อความเรื่องราว (Text) ตามที่ตนประสงค์จะถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การเขียน เป็นการเรียบเรียงถ้อยคำ ให้เป็นประโยค โดยถ่ายทอดมาจากความรู้ตึกนิกคิดผ่านเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในความหมายของภาษาที่เขียนสื่อออกมา

ประเภทของการเขียน

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540, หน้า 189) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การเขียนแบ่งได้เป็น 7 ประเภทด้วยกัน ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน
2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อชี้แจง อธิบาย
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์ วิจัยชี้แนะหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
4. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตามและเกิดจินตนาการเห็นภาพตามผู้เขียนต้องการ
5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
6. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
7. การเขียนเพื่อกิจธุระ การเขียนชนิดนี้จะมีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียน

ศักดิ์ดา ปั่นแห่งเพชร และคณะ (2529, หน้า 126) ได้กล่าวถึง ประเภทของการเขียนตามความมุ่งหมายในการเขียน ดังนี้

การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ เป็นการเขียนเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ใช้ในการเขียนชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดี การเขียนแบบที่ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ และให้ข้อมูลถูกต้องตามความจริง

การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งหนึ่ง ชี้แจง ตอบปัญหาผู้เขียนต้องลำดับขั้นตอนของเรื่องอย่างดี และใช้ภาษาที่รัดกุม ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนซึ่งอาจจะมีข้อคิด คติ หรือแนวคิดที่น่าสนใจแทรกอยู่ด้วย

การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนจูงใจ เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ เช่น การเขียนคำโฆษณา คำขวัญ คำที่ใช้ควร์สั้น มีการเล่นลีลาของคำ เพื่อให้ผู้อ่านติดใจ

การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การถ่ายทอดความรู้สึก จินตนาการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพตามผู้เขียน ต้องใช้คำประณีต มีความหมายแฝง เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย ฯลฯ

การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน

เมื่อทำการผลิตชุดการสอนขึ้นมาแล้ว ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2521) ผู้ผลิตจำเป็นจะต้องทำการประเมินผลสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาเสียก่อนที่จะนำไปใช้ในสภาพจริงต่อไป การประเมินผลชุดการสอนก็คือ การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน (Developmental testing) ซึ่งก็คือ การนำชุดการสอนนั้น ๆ ไปทดลองใช้ (Tryout) โดยการนำไปใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปสอนจริง (Trial run) ต่อไป ผู้ผลิตชุดการสอนจำเป็นต้องทดสอบหาประสิทธิภาพเพราะสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้ 1) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมามีคุณภาพ 2) เพื่อให้แน่ใจได้ว่าชุดการสอนสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง และ 3) เพื่อเป็นหลักประกันได้ว่าเมื่อผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก ๆ แล้วสามารถใช้ได้เป็นอย่างดี คู่คุณค่ากับการลงทุน ศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และคณะ ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า

ความหมายของประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สภาวะหรือคุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงานเพื่อให้งานหรือความสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายาม และค่าใช้จ่ายคุ้มค่าที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ (Ratio between input, process and output) ประสิทธิภาพเน้นการดำเนินการที่ถูกต้องหรือกระทำสิ่งใด ๆ อย่างถูกวิธี (Doing the thing right)

คำว่าประสิทธิภาพ มักสับสนกับคำว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งเป็นคำที่คลุมเครือไม่เน้นปริมาณ และมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเน้น การทำสิ่งที่ถูกที่ควร (Doing the right thing) ดังนั้นสองคำนี้จึงมักใช้คู่กัน คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน จึงหมายถึงการหาคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอน โดยพิจารณาตามขั้นตอนของการพัฒนาสื่อหรือชุดการสอนแต่ละขั้น ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental testing”

การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า

“Developmental testing”

Developmental testing คือ การทดสอบคุณภาพตามพัฒนาการของการผลิตสื่อหรือชุดการสอนตามลำดับขั้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบของต้นแบบชิ้นงาน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการผลิตสื่อและชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพ หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนไปทดสอบด้วยกระบวนการสองขั้นตอนคือ การทดลองประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try out) ไปและทดลองประสิทธิภาพสอนจริง (Trial run) เพื่อหาคุณภาพของสื่อตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือ การทำให้นิสิตมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้นิสิตผ่านกระบวนการเรียน และทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้นิสิตมีความพึงพอใจ นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะผลิตออกมาเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

1. การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น เป็นการนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) แล้วไปทดสอบประสิทธิภาพใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปรับปรุงจนถึงเกณฑ์

2. การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนที่ได้ทดสอบประสิทธิภาพใช้และปรับปรุงจนได้คุณภาพถึงเกณฑ์แล้วของแต่ละหน่วย ทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริงในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริงในช่วงเวลาหนึ่ง อาทิ 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย เพื่อตรวจสอบคุณภาพเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเผยแพร่และผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดสอบประสิทธิภาพทั้งสองขั้นตอนจะต้องผ่านการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development-R & D) โดยต้องดำเนินการวิจัยในขั้นทดลองประสิทธิภาพเบื้องต้น อาจทดลองประสิทธิภาพซ้ำในขั้นทดลองประสิทธิภาพใช้จริงด้วยก็ได้เพื่อประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาทางไกลนานาชาติ

ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพ

การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนมีความจำเป็นด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

1. สำหรับหน่วยงานผลิตสื่อหรือชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพช่วยประกันคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอนว่าอยู่ในขั้นสูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว เมื่อผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดี ก็จะต้องผลิตหรือทำขึ้นใหม่เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและเงินทอง

2. สำหรับผู้ใช้สื่อหรือชุดการสอน สื่อหรือชุดการสอนที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพ จะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยสอนได้ดี ในการสร้างสภาพการเรียนรู้ให้นิสิตได้เปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งชุดการสอนต้องช่วยผู้สอนสอน บางครั้งต้องสอนแทน ผู้สอน (อาทิ ในโรงเรียนผู้สอนคนเดียว) ดังนั้น ก่อนนำสื่อหรือชุดการสอนไปใช้ ผู้สอนจึงควรมั่นใจว่า ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้มนิสิตเกิดการเรียนจริง การทดสอบประสิทธิภาพ ตามลำดับ จะช่วยให้เราได้สื่อหรือชุดการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. สำหรับผู้ผลิตสื่อหรือชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่า เนื้อหาสาระที่บรรจุลงในสื่อหรือชุดการสอนมีความเหมาะสม ง่าย ต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงสมอง แรงงาน เวลาและเงินทองในการเตรียม ต้นแบบ

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

1. ความหมายของเกณฑ์ (Criterion) เกณฑ์เป็นขีดกำหนดที่จะยอมรับว่า สิ่งใดหรือ พฤติกรรมใดมีคุณภาพและหรือปริมาณที่จะรับได้

การตั้งเกณฑ์ ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียว เพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ ที่ตั้งไว้ จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้ เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบ เดี่ยว ตั้งเกณฑ์ไว้ 60/ 60 แบบกลุ่ม ตั้งไว้ 70/ 70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/ 80 ถือว่า เป็นการตั้ง เกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง

อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใด หรือพฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรืออนุ โลมให้มีความคลาดเคลื่อน ต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่หากได้ค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบประสิทธิภาพใช้หลาย ครั้งในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

2. ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อหรือชุด การสอนที่จะช่วยให้มนิสิตเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นระดับที่ผลิตสื่อหรือชุดการสอนจะ พึงพอใจว่า หากสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อหรือชุดการสอนนั้นก็ มีคุณค่าที่จะนำไปสอนมนิสิต และคุ้มแก่การลงทุนผลิต ออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้ โดยการประเมินผลพฤติกรรมของมนิสิต 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนด ค่าประสิทธิภาพเป็น $E_1 = \text{Efficiency of process}$ (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพ เป็น $E_2 = \text{Efficiency of product}$ (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional behavior) คือประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่ง ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยของมนิสิต เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ที่เกิดจากการประกอบ

กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การทำโครงการ หรือทำรายงานเป็นกลุ่ม และรายงานบุคคล ได้แก่งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2.2 ประเมินพฤติกรรมสุดท้าย (Terminal behavior) คือประเมินผลลัพธ์ (Product) ของนิสิต โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่

ประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ ที่ผู้สอนคาดหวังว่านิสิตจะเปลี่ยน พฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและ การประกอบกิจกรรมของนิสิตทั้งหมด ต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมด นั่นคือ $E_1/E_2 =$ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/ 80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนแล้ว นิสิตจะสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติ หรืองาน ได้ผลเฉลี่ย 80% และประเมินหลังเรียนและงานสุดท้ายได้ผลเฉลี่ย 80%

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยพิจารณาพิสัยการเรียนรู้ที่จำแนกเป็นวิทย์พิสัย (Cognitive domain) จิตพิสัย (Affective domain) และทักษะพิสัย (Skill domain)

ในขอบข่ายวิทย์พิสัย (เดิมเรียกว่า พุทธิพิสัย) เนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดต่ำลงมากคือ 90/ 90 85/ 85 80/ 80

ส่วนเนื้อหาสาระที่เป็นจิตพิสัย จะต้องใช้เวลาไปฝึกฝนและพัฒนา ไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงได้ในห้องเรียนหรือในขณะที่เรียน จึงอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลง นั่นคือ 80/ 80 75/ 75 แต่ไม่ต่ำกว่า 75/ 75 เพราะเป็นระดับความพอใจต่ำสุด จึงไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่านี้ หากตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใด ก็มักได้ผลเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากระบบการสอนของไทยปัจจุบัน (2520) ได้กำหนดเกณฑ์ โดยไม่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ 0/ 50 นั่นคือ ให้ประสิทธิภาพกระบวนการมีค่า 0 เพราะผู้สอนมักไม่มีเกณฑ์เวลาในการให้งานหรือแบบฝึกปฏิบัติ แก่นิสิต ส่วนคะแนนผลลัพธ์ที่ให้ผ่านคือ 50% ผลจึงปรากฏว่า คะแนนวิชาต่าง ๆ ของนิสิตต่ำในทุกวิชา เช่น คะแนนภาษาไทยนิสิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเฉลี่ยแต่ละปีเพียง 51% เท่านั้น

การคำนวณหาประสิทธิภาพ

สูตรการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน ของศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

$$\text{และ } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน คะแนนเฉลี่ยของแบบฝึกหัดในแบบฝึกหัด/ กิจกรรมระหว่างเรียน
	$\sum F$	แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์
	A	แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดในแบบฝึกหัด/ กิจกรรมระหว่างเรียน
	B	แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
	N	แทน จำนวนนิสิต

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น กระทำได้โดยการนำคะแนนรวมแบบฝึกปฏิบัติ หรือผลงาน ในขณะที่ประกอบกิจกรรมกลุ่ม/ เดี่ยว และคะแนนสอบหลังเรียน มาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณค่า E_1/E_2

การตีความผลการคำนวณ

การตีความผลการคำนวณ หลังจากคำนวณค่า E_1 และ E_2 ได้แล้วผู้ทดสอบประสิทธิภาพ ต้องตีความหมายของผลลัพธ์โดยยึดหลักและแนวทาง ดังนี้

1. ความคลาดเคลื่อนของผลลัพธ์ให้มีความคลาดเคลื่อน หรือความแปรปรวนของผลลัพธ์ได้ไม่เกิน 0.05 (ร้อยละ 5) จากช่วงค่าไปสูง = ± 2.5 นั้นให้ผลลัพธ์ของค่า E_1 หรือ E_2 ที่ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน 2.5% และมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน 2.5%

2. หากคะแนน E_1 หรือ E_2 ห่างกันเกิน 5% แสดงว่ากิจกรรมที่ให้นิสิตทำกับการสอบหลังเรียนไม่สมดุลกัน เช่น ค่า E_1 มากกว่า E_2 แสดงว่างานกิจกรรมที่มอบหมายง่ายกว่าการสอบ หรือค่า E_2 มากกว่า E_1 แสดงว่า การสอบง่ายกว่างานกิจกรรมที่มอบหมาย หรือไม่สัมพันธ์กันจำเป็นต้องปรับแก้ เพราะหากสื่อ หรือชุดการสอน/ ฝึกอบรมได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างดี มีคุณภาพค่า E_1 หรือ E_2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบประสิทธิภาพจะต้องใกล้เคียงกัน และห่างไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่านิสิตได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่งต้องประกันได้ว่านิสิตมีความรู้จริงไม่ใช่ทำกิจกรรม หรือทำข้อสอบได้เพราะการเดา

ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1: 1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อ หรือชุดการสอนกับนิสิต 1-3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง

และเด็กเก่ง (เป็นการสะท้อนการเรียนรู้ที่แท้จริง) ซึ่งระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของนิสิต (ชอบ หงุดหงิด ไม่เข้าใจ งง ฯลฯ) ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ (กิจกรรมต่าง ๆ) แบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณค่าประสิทธิภาพ หากค่าไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น (คะแนนที่ได้ในการทดสอบประสิทธิภาพชั้นนี้จะต่ำกว่าเกณฑ์มาก)

2. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1: 10) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อ หรือชุดการสอนกับนิสิต 6-10 คน (ละนิสิตอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง) ซึ่งระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของนิสิต (ชอบ หงุดหงิด ไม่เข้าใจ งง ฯลฯ) ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ (กิจกรรมต่าง ๆ) แบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณค่าประสิทธิภาพ หากค่าไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น (คะแนนที่ได้ในการทดสอบประสิทธิภาพชั้นนี้จะเพิ่มขึ้นเกือบเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้)

3. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1: 100) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อ หรือชุดการสอนกับนิสิตทั้งชั้น (ปกติใช้กับนิสิต 30-40 คน แต่ถ้าในโรงเรียนขนาดเล็กก่อนุโลมให้ใช้กับนิสิต 15 คน ขึ้นไป) ซึ่งระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของนิสิต (ชอบ หงุดหงิด ไม่เข้าใจ งง ฯลฯ) ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ (กิจกรรมต่าง ๆ) แบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณค่าประสิทธิภาพ หากค่าไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น แล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำกับนิสิตต่างกลุ่ม อาจทดสอบประสิทธิภาพ 2-3 ครั้ง จนได้ค่าประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ ปกติจะทดสอบประสิทธิภาพในชั้นนี้ไม่เกิน 3 ครั้ง ก็จะได้ค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ด้วยเหตุนี้ชั้นทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามจึงแทนด้วย 1: 100

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฉันทพร พุทธธรรม (2551, หน้า 36) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึงความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ที่ได้เรียนมาแล้ว และวัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุภารัตน์ นนท์คลัง (2549, หน้า 9) ได้สรุปไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถทางสมองหรือสติปัญญาของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนได้เรียนไป

แล้วและเป็นผลเนื่องมาจากหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน วิธีของผู้เรียน ตลอดจนการใช้สื่อการเรียนการสอน รวมถึงประสบการณ์ของผู้เรียนนอกห้องเรียนที่ผู้เรียนได้รับ พัฒนพงษ์ สีกา (2548, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการกระทำของบุคคล ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเนื่องจากการได้รับ ประสบการณ์โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสามารถประเมิน หรือวัดได้จากการทดสอบ

กรมวิชาการ (2534, หน้า 21) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ปริมาณและทักษะของความรู้ในสาขาวิชาที่บุคคลได้รับลักษณะการจัดองค์ประกอบและโครงสร้าง ของความรู้และการใช้ประโยชน์โครงสร้างของความรู้ ในการแก้ปัญหาในการคิดเชิงสร้างสรรค์ ในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้ออ้างและในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

อารมณีสานานภู (2539, หน้า 17) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผล มาจากการกระทำที่ต้องอาศัยความสามารถทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคล ผลสัมฤทธิ์การเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น อาจจะได้จาก การสังเกต การตรวจการบ้าน หรืออาจได้มาในรูปแบบของระดับคะแนน ที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัย กระบวนการที่ซับซ้อนและระยะเวลาที่นาน หรืออาจได้มาด้วยการวัดจากแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 29) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนไว้ว่า

1. ตรวจสอบระดับความสามารถด้านพุทธิพิสัย เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในการ เรียนรู้โดยวัดทางด้านเนื้อหา
2. ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้การวัดผลเป็นองค์ประกอบหนึ่งของ การเรียนการสอน
3. ประเมินผลผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายในสิ่งที่สอนไปหรือไม่

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เป็นการวัดผลการเรียนของผู้เรียนว่ามี มากน้อยเพียงไร หลังจากการสอนสิ้นสุดลง ซึ่งผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพิจารณาได้จากความมาก น้อยของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในขณะนั้น ตามความมุ่งหมายในวิชาต่าง ๆ การสร้าง บททดสอบประเภทนี้จึงต้องยึดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเป็นเกณฑ์ ข้อคำถามจะได้มาจาก

การวิเคราะห์เนื้อหาตามหลักการหรือเรื่องราวตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวได้ว่า
แบบทดสอบประเภทนี้ต้องมีความตรงตามเนื้อหา

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท สรุปได้ดังนี้
(ทิวัดต์ มณีโชติ, 2549, หน้า 68-73; อนุวัติ ภูณแก้ว 2554, หน้า 170)

1. แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) แบ่งได้เป็น
4 ชนิด ได้แก่

1.1 แบบถูก-ผิด (True-False items) เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบตัดสินใจเลือกว่าแต่
ละข้อนั้น ถูกหรือผิด แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ข้อคำถามเดี่ยว และข้อคำถาม ชุดจากสาระที่กำหนด

1.2 แบบจับคู่ (Matching items) แบบทดสอบประเภทนี้ เป็นการหาความสัมพันธ์
ระหว่าง 2 ข้อความ คือข้อความที่เป็นคำถาม (Premises หรือ Descriptions) กับข้อความที่เป็น
คำตอบ

1.3 แบบเติมคำ (Completion items) เป็นข้อสอบที่ต้องการให้ผู้สอบเติมคำ หรือ
ข้อความสั้น ๆ ในส่วนที่เว้นว่างไว้ ให้เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์

1.4 แบบเลือกตอบ (Multiple choice test) เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันมากสำหรับ
แบบทดสอบแบบปรนัย เพราะสามารถวัดได้ทุกระดับพฤติกรรมของการวัดศักยภาพทางสมอง
ข้อสอบแบบเลือกตอบ เป็นข้อสอบที่นิยมใช้มากในปัจจุบันทั่วโลก

2. แบบอัตนัย แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น
จึงเหมาะสำหรับวัดความรู้ขั้นสูงกว่าความจำ และความเข้าใจ ข้อสอบอัตนัยแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 แบบจำกัดคำตอบ คือ ให้นักเรียนตอบตามประเด็นที่ระบุไว้

2.2 แบบไม่จำกัดคำตอบ คือ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

จากประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบปรนัย และแบบอัตนัย

3. วิธีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิธีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งใน 4 วิธี (San & Murray, n.d อ้างถึงใน บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2527,
หน้า 17-20) ดังนี้

3.1 การทดสอบแบบอิงกลุ่ม เป็นการทดสอบซึ่งแปลความหมายของคะแนน โดย
การนำเอาผลการปฏิบัติงานของคนอื่นๆ ภายในกลุ่มการรายงานผลการทดสอบใช้คะแนน
มาตรฐานในการบ่งบอก เช่น เปอร์เซ็นไทล์ เกรดเทียบเท่า (Grade equivalents)

3.2 แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ เป็นการทดสอบซึ่งแปลความหมายของคะแนน โดยการนำเอาผลการปฏิบัติงานไปเทียบกับมาตรฐานที่แท้จริง (Absolute standard) ซึ่งเป็นเกณฑ์ภายนอกกลุ่มที่กำหนดไว้รอบคอบโดยไม่เปรียบเทียบกับผลงานของคนอื่นภายในกลุ่ม ดังนั้น ผลงานของนักเรียนจะอยู่ในระดับมาตรฐานหรือไม่ต้องพิจารณาหรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่แท้จริงเท่านั้น การรายงานผลการทดสอบเสนอในพจน์ของจำนวน หรือเปอร์เซ็นต์การตอบถูกของแต่ละบุคคล แบบทดสอบอิงเกณฑ์จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบอิงจุดประสงค์ เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยใช้จุดประสงค์รายวิชา ส่วนมากจะมีการกำหนดเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยใช้จุดประสงค์รายวิชา ส่วนมากจะมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อบ่งชี้ระดับความรู้ของผู้สอบ ซึ่งมักจะใช้คะแนนจุดตัดของแบบทดสอบ

3.2.2 แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยยึดหลักเฉพาะของมวลความรู้ ใช้การประมวลความสามารถของผู้เข้าสอบ ที่สามารถตอบข้อสอบถูกในประชากรข้อสอบ

3.3 การทดสอบแบบอิงจุดประสงค์เป็นการทดสอบซึ่งแปลความหมายของคะแนน โดยการนำเอาผลการปฏิบัติงานนั้นไปเปรียบเทียบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งใช้เป็นแนวในการเขียนข้อสอบหรือเป็นจุดประสงค์ของการสอนเนื่อหานั้นว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การสอนไปมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการบรรยายความรู้ของผู้เรียนไปตามจุดประสงค์แต่มิได้ระบุหรือตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ถึงระดับมาตรฐานหรือไม่ผลการทดสอบรายงานในรูปของจำนวนหรือเปอร์เซ็นต์

4. การทดสอบแบบอิงมวลความรู้ เป็นการทดสอบซึ่งแปลความหมายของคะแนน โดยการนำเอาผลการปฏิบัติงาน ไปเทียบกับกลุ่มของงานที่สุ่มมาจากมวลความรู้ของงานที่นิยามอย่างดีแล้วว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถเท่าไร จากนั้นจะพยากรณ์ผลงานจากกลุ่มตัวอย่างหรือแบบทดสอบไปยังมวลความรู้ของงานทั้งหมดนั้น การรายงานผลการทดสอบใช้จำนวนหรือเปอร์เซ็นต์การตอบถูก หรือระบุการประมาณค่าเปอร์เซ็นต์การตอบถูกไปยังมวลความรู้หรือประชากรของข้อสอบที่นักเรียนจะได้รับถ้าต้องการทำงานนั้นทั้งหมด

นักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การแสดงพฤติกรรม ที่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์จึงเป็นการวัด โดยเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนแต่ละคนกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ การวัดผลนั้นจะทำให้ครูทราบได้ว่าจะต้องปรับปรุงการทำกิจกรรมการสอนในเนื้อหาตอนใด เพื่อที่จะได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2531, หน้า 146-147) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้เป็น 2 พวก คือ

1. แบบทดสอบของผู้สอน หมายถึง ชุดคำถามที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนในห้องเรียนว่า ผู้เรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องที่ตรงไหน จะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดดูความพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สอน

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา หรือจากผู้สอนที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งคุณภาพดีพอ จึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใด ๆ ก็ได้แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบบอกรวิธสอบ และมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย อำนวย รุ่งรัศมี (2525, หน้า 19-111) ได้ให้ความหมายว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านความรู้ความคิด (Cognitive domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการต่าง ๆ ทางด้านสติปัญญาและสมอง เช่น การจดจำข้อเท็จจริง ความเข้าใจ ความคิด การตั้งสมมติฐาน และปัญหา

2.2 ด้านความรู้สึก (Affective domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต และพัฒนาการในด้านความสนใจ คุณค่า ความซาบซึ้งและทัศนคติหรือเจตคติต่าง ๆ ของผู้เรียน

2.3 ด้านปฏิบัติการ (Psycho-Moto domain) พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติและการดำเนินการ เช่น การทดลอง เป็นต้น

ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจหมายถึง พอใจ ชอบใจ พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์คือความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้คุณภาพในร่างกาย ซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

ปริญญา จเรรัชต์ (2546, หน้า 3) กล่าวว่าไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ทำที่ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ปฏิบัติร่วมปฏิบัติ หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยผลตอบแทนที่ได้รับรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิด

ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจจากความหมายของความพึงพอใจดังกล่าวพอสรุปความได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่ง ที่เป็นนามธรรมเป็นความรู้สึกส่วนตัวทั้งทางด้านบวกและลบ ขึ้นอยู่กับการได้รับการตอบสนองเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรม ในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541, หน้า 56-58) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองเมื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการ และคาดหวัง ความพึงพอใจเป็นความชอบของแต่ละบุคคลซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันอาจเนื่องจากพื้นฐานทางการศึกษา ทางด้านเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมพฤติกรรมความพึงพอใจของมนุษย์เป็นความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด (Tension) หรือความกระวนกระวาย (Discomfort) หรือภาวะไม่ได้ดุลยภาพ (Unequilibrium) ในร่างกายเมื่อ มนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไปได้แล้ว มนุษย์ย่อมจะได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเอง ต้องการ

วัฒนา เพ็ชรวงษ์ (2542, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึก หรือ ทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนอง ความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ย่อมมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

Vroom (1987, p. 99) กล่าวว่า ทัศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้ จะหมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พอใจ

Shally (1975, p. 252) ได้ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้มีความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่ซับซ้อนและ ความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกมีความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดย ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

Mullin (1985, p. 280) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลาย ๆ ด้านเป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากการที่มนุษย์มีแรงผลักดันบางประการในตนเอง และพยายามจะ

บรรลุเป้าหมายบางอย่างเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการ หรือความคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพึงพอใจ เป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้น เป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

วิชัย เหลืองธรรมชาติ (2531, หน้า 9) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

สุเทพ พานิชพันธุ์ (2541, หน้า 5) ได้สรุปถึงสิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความ ความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุได้แก่เงินสิ่งของ เป็นต้น
2. สภาพทางกายที่ปรารถนา คือสิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม คือความสัมพันธ์อันดีมิตรกับผู้ร่วมกิจกรรมอันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจ และสภาพการอยู่ร่วมกันอันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคมซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีที่ชอบที่พอใจหรือที่ประทับใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับโดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกาย และจิตใจบุคคลทุกคนมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างและมีความต้องการหลายระดับซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

การจัดการเรียนรู้ใด ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจการเรียนรู้จะต้องสนองความต้องการของผู้เรียนทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Needs-Hierarchy Theory)

Maslow (1970, p. 35) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางโดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ได้แก่
  - 1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้นความสำคัญโดยเริ่มระดับความต้องการขั้นสูงสุด

1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็มีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่

1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทนและเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น

1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกัน มีลักษณะควบคู่ คือ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไปก็จะมีความต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับได้แก่

2.1 ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิตเช่นความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบัน และอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้า และความอบอุ่นใจ

2.3 ความต้องการทางสังคม (Social or belonging needs) ได้แก่ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคมความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อน

2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (Esteem needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสรภาพ และเสรี และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self actualization needs) เป็นความต้องการระดับสูงของมนุษย์ส่วนมากจะเป็นการนี้ก็อยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดเห็นของตัวเอง แต่ไม่สามารถแสวงหาได้

ทฤษฎีความพึงพอใจในงานหรือทฤษฎีสองปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงาน

ทฤษฎีความพึงพอใจในงานหรือทฤษฎีสองปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงาน

(Herzberg two factors theory) อธิบายว่า ความพึงพอใจในงานเกิดขึ้นจากสองปัจจัย คือ ปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยจูงใจ ซึ่งเกิดจากความรู้สึกภายในของบุคคล

Maynard (1975, pp. 252-268) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึก

ทางบวกเพิ่มขึ้น ได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้ทางบวกอื่น ๆ สิ่งหนึ่งที่จะทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร หรือสิ่งเร้า การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือ การศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นสิ่งที่ต้องการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นความต้องการครบถ้วน

ปริญญา จเรรัชต์ และคณะ (2546, หน้า 5) กล่าวว่า มาตรการวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าว อาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่นการบริการการบริหารและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดีที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้
3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดคุยกระทำทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

ทิพย์สุดา จงกล (2541) ได้การทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยากวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลของการนำแบบฝึกไปทดลองในภาคสนามพบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 96.45/ 85.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเมื่อนำแบบฝึกไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพ ครั้งที่ 2 พบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 96.61/ 86.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวน 26 คน จากนักเรียน 30 คนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 86.67 แสดงว่าแบบฝึกนี้มีประสิทธิภาพช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้จริง ผลที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำแบบฝึกเล่มนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ณัฐวดี สอนบุตร์ (2542, หน้า 28) ได้ศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมโดยใช้ชุดฝึกการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสนใจต่อชุดฝึกการเขียน

วารักษ์ คล้ายปั้น (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมูลนิธิธัญญาวิทยา จังหวัดปทุมธานีผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ใช้และไม่ใช้ประสบการณ์ทางภาษาเป็นสื่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคะแนนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่าน และการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ใช้ และไม่ใช้ประสบการณ์ทางภาษาเป็นสื่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 2 กลุ่ม และคะแนนเฉลี่ยรวมการอ่านลำการเขียนของกลุ่มทดลองที่ใช้ประสบการณ์ทางภาษาเป็นสื่อการเรียนเท่ากับ 7.59 และ 7.77 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนจิตพิสัย และทักษะพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 97.78, 97.61, 98.54 และ 98.92 ตามลำดับ

ภาวัญ สุตสงวน (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีประสิทธิภาพ 89.81/ 91.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80
2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีเจตคติต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก

อัมพร ภูระหงษ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อวิธีสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์นักเรียนมีความรู้สึกลงในทางบวกอยู่ในระดับดีมาก

ภavana ดาวเรือง (2550, หน้า 127) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นชอบว่าชอบการจัดการเรียนการสอนของครูทุกขั้นตอนเพราะได้มีส่วนร่วม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่าวิธีการสอนของครูที่ใช้สอนทำให้บรรยากาศการเรียนสนุกสนานน่าสนใจ

นวลใจ ปฎิโก (2551, หน้า 40) จากการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความสนใจในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะสูงกว่าก่อนการสอน

ประเสริฐ ปานเนียม (2552, หน้า 98) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ การศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับกลุ่มควบคุมที่สอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

ละมัย บทไชสง (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ชุดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ภาษาไทยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

ศุภรา ท้าวคำลือ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญและความคิดเห็นต่อการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เท่ากับ 5.5 คิดเป็นร้อยละ 18.37 2) ผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Lawrey (1978, p. 847-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึง ระดับ 3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนน การทดสอบหลังการทำแบบฝึกงานกว่าคะแนนการทดสอบก่อนทำแบบฝึก

Catherine (1984, p. 2816-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาอิทธิพลของการสอนทักษะของ การเขียนที่มีต่อความเข้าใจการอ่านของนักเรียนเกรด 10 จำนวน 8 ห้องเรียน ที่ได้รับการสอนโดย ครู 4 คน แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับบทเรียนเกี่ยวกับการเขียน ที่แสดง โครงสร้างของเนื้อความเปรียบเทียบให้เห็นส่วนต่าง ๆ ชัดเจน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับ บทเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน (Reading comprehension) และใช้สื่อการสอนเปรียบเทียบ จากนั้นทำการทดสอบนักเรียน หลังการทดลอง โดยให้เขียนข้อความที่แสดงความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนระลึกได้ จากผลการวิจัยจะไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองนั้นสูงกว่าในทุกกรณี

Schwandinger (1977, p. 51) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริง และแบบเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ที่เรียน โดยการ ใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงมีผลการเรียนการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ เรียนแบบเขียนตามคำบอก

Clanton (1977, p. 2691-A) ได้ศึกษาถึงผลของวิธีการตัดอักษรตามวิธีการสอนสะกดคำ โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดชนิดที่ลบอักษรออกจากคำ แล้วให้นักเรียนเติมอักษรที่หายไป ทำการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 แบบฝึกหัด โดยทดลองกับนักเรียนระดับ 6 และ 7 จำนวน 194 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่ คะแนนกลุ่มทดลองหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก

Brain (1984, pp. 289-302) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะในการตรวจงานเขียน และการกำหนดผู้ตรวจงานเขียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนระดับพื้นฐาน และ ระดับที่เรียนได้ระดับที่ดี จำนวน 8 คน ซึ่งตัวอย่างประชากรเป็นเรียนที่มีความสามารถในการเขียน ในระดับพื้นฐาน 4 คน และระดับดี 4 คน โดยขณะที่นักเรียนทำการเขียน นักเรียนที่ถ่ายทอด ความคิดและมีการบันทึกเสียงเก็บไว้ ผลการวิจัยพบว่า ในขณะที่ตรวจงานเขียน นักเรียนที่มี ความสามารถในการเขียนระดับพื้นฐาน จะกำหนดผู้อ่านงานเขียนคือ ครู ในขณะที่นักเรียนที่มี ความสามารถในการเขียนที่ดีจะกำหนดผู้อ่านงานเขียน คือ เพื่อน และพบว่านักเรียนที่มี ความสามารถในการเขียน ในระดับพื้นฐาน มีการทบทวนเนื้อเรื่องหลังจากเขียนเรียงความจบแล้ว ทั้งเรื่องแต่ นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนในระดับดี จะตรวจงานเขียนหรือทบทวนงานเขียน ไปมาตลอดขั้นตอน

De Kruif (1992, p. 53) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการส่งเสริมความสามารถในการเขียนของนักเรียนผลการวิจัยพบว่า นักเรียนแต่ละคนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการที่จะกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะเขียน เพราะนักเรียนแต่ละคนมาจากพื้นฐานและสภาพครอบครัวที่ต่างกันอย่าง การอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมือนกันย่อมส่งผลต่อความสามารถในการเขียน แต่ทักษะการเขียนสามารถพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงได้ทั้งความรู้ความสามารถ โดยการกระตุ้นความสนใจนักเรียนให้เกิดพฤติกรรมและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนที่ดีขึ้น

Slavin (1997) ได้ศึกษาผลของกระบวนการเรียนแบบร่วมมือเรื่องการอ่านและการเขียนด้วยการเรียนทั้งสอง 2 ภาษาเข้าด้วยกันคือ ภาษาสเปนและภาษาอังกฤษ ด้วยเทคนิค CIRC กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าการเรียนแบบร่วมมือทั้ง 2 ภาษาเข้าด้วยกันมีประสิทธิภาพสูงกว่าการเรียนแบบปกติ

Pawson (2000, p. 836) ได้วิจัยการสอนภาษาแอฟริกาใต้ซึ่งเป็นสาระภาษาต่างประเทศ โดยใช้ยุทธศาสตร์การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสำรวจการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการสอนภาษาแอฟริกาใต้ ซึ่งเป็นสาระภาษาต่างประเทศผลของการศึกษาพบว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นรูปแบบการสอนที่ล้ำหน้าเมื่อเปรียบเทียบกับหลักการสอนภาษาต่าง ๆ ในทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน โปรแกรมการสอนภาษาแอฟริกันซึ่งเป็นสาระภาษาต่างประเทศของนักเรียนระดับชั้นที่ 3 ทั้งวัฒนธรรมการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดคุณลักษณะของชุดการสอน
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.1 การสร้างและทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน
  - 3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.3 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ
4. การดำเนินการทดสอบ
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระตามหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ที่กำหนดไว้สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาตามหลักขั้นตอนและแนวทางการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะการสอนการเขียนภาษาไทย แนวคิดหลักการขั้นตอนการผลิตชุดการสอน โดยศึกษาจากเอกสารหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา คู่มือครู เอกสาร หนังสือ ตำรา และรายงานการวิจัยของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำมาสังเคราะห์แนวคิดพื้นฐาน หลักการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาไทยแบบบูรณาการ และแนวทางในการสร้างชุดการสอน การศึกษาในครั้งนี้พบว่านิสิตสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในด้านการเขียนของนิสิตมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างน้อยซึ่งสมรรถนะที่มีปัญหา ได้แก่ ทักษะการเขียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าวคือ ผู้สอนมีชั่วโมงการสอนมีภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบจึงทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมไปถึงนิสิตไม่กล้าที่จะซักถามในประเด็นที่สงสัยกับผู้สอน คิดคำวย้อนมากเกินไปจนสร้าง

ความอดัดใจให้แก่ผู้สอน สร้างความสับสนให้แก่นิสิต การสอนจึงยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทำให้นิสิตเขียนหนังสือผิดรูปแบบการเขียนที่ดี

การกำหนดคุณลักษณะของชุดการสอน

ผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมากำหนดคุณลักษณะของการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย โดยมีลักษณะเป็นชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการให้ปัจเจกนำเสนอและกระบวนการในการเรียนรู้ที่นิสิตเข้ามามีส่วนร่วมและได้มีปฏิสัมพันธ์ตรงกับผู้สอนในการเขียนภาษาไทยได้อย่างต่อเนื่อง โดยคุณลักษณะของชุดการสอน เป็นชุดการสอนประกอบการบรรยาย ซึ่งประกอบไปด้วย เนื้อหา สื่อที่ใช้สอน กิจกรรมก่อนเรียน แบบฝึกหัด แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดอยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์ผ่านเครื่องมือ Google Classroom

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างและการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน

การสร้างการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2558 วิชาการสอนการเขียนภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยพิจารณาหลักการ วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง การพัฒนาการผลการเรียนรู้ แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

2. ศึกษาจุดมุ่งหมาย และรายละเอียดของเนื้อหาในวิชา การสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน วิธีการสอน การเขียนภาษาไทย

4. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอน เรื่อง การเขียนแบบบูรณาการ สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5. ศึกษารายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างชุดการสอน ด้วย Google Classroom และ Kahoot ในการจัดการกับกิจกรรม และสร้างแบบทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางใน

การสร้างชุดการสอน เรื่อง การเขียนแบบบูรณาการ สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จัดแบ่งเนื้อหาเวลา และกำหนดการสอนในชุดการสอนแต่ละหน่วยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 2 หน่วย ใช้เวลาเรียน 3 ครั้ง ชุดการสอนในแต่ละหน่วยมีเนื้อหาดังนี้

หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน เวลา 4 ชั่วโมง

7. สร้างชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนการสร้างชุดการสอน ซึ่งในแต่ละชุดการสอนประกอบด้วยส่วนสำคัญดังนี้

7.1 คู่มือผู้สอน หรือ คู่มือการใช้ชุดการสอน ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำชุดการสอนไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่มือที่สร้างนั้นประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

7.1.1 คำนำ

7.1.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

7.1.3 ส่วนประกอบของชุดการสอน

7.1.4 คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

7.1.5 สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมตัวล่วงหน้า

7.1.6 บทบาทของผู้สอนและนิสิต

7.1.7 การจัดชั้นเรียน

7.1.8 แผนการสอน

7.1.9 เนื้อหาสาระของชุดการสอน

- หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน

- หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน

7.1.10 แบบฝึกปฏิบัติของชุดการสอน

7.1.11 การวัดผลประเมินผล

8. นำชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อประธาน คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of item objective congruence: IOC) คือ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน และด้านสำนวนภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

9. นำชุดการสอนไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Tryout) เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520) การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยนำชุดการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่เรียนในวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย โดยนำไปทดลองดังนี้

9.1 ทดลองแบบเดี่ยว (1: 1) นำชุดการสอนไปทดลองกับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน จำนวน 3 คน โดยก่อนทดลองได้ชี้แจงวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้นิสิตฟัง การทดลองครั้งนี้เพื่อหาความเหมาะสมของชุดการสอน ผลการทดลองพบว่า นิสิตที่เก่งและปานกลางสามารถเรียนและทำกิจกรรมได้ดีกว่า นิสิตอ่อน ประสิทธิภาพของชุด 68.67/ 72.09 ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากการสอบถามนิสิตพบว่า นิสิตยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนด้วยชุดการสอนด้วยตนเอง และวิธีการใช้ชุดการสอนมีคำอธิบายไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไข

9.2 ทดลองแบบกลุ่ม (1: 10) นำชุดการสอนไปทดลองกับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน จำนวน 9 คน โดยก่อนทดลองได้ชี้แจงวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้นิสิตฟัง หลังจากนั้นก็เริ่มการทดลองโดยใช้วิธีการเหมือนการทดลองแบบเดี่ยว ผลการทดลองพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีคะแนนใกล้เคียง ประสิทธิภาพของชุด 78.89/ 79.58 ในการทดลองแบบกลุ่มประสิทธิภาพของชุดการสอนยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากการสอบถามนิสิตพบว่า นิสิตไม่เข้าใจเนื้อหาและทำกิจกรรมใน บางกิจกรรม ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไข

9.3 ทดลองภาคสนาม (1: 100) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าชุดการสอน จะไม่มีข้อบกพร่องสามารถนำไปทดลองใช้ได้จริง โดยไม่มีปัญหา ผู้วิจัยจึงนำชุดการสอนที่ผ่านการปรับปรุงจากการทดลองแบบกลุ่มแล้ว ไปทดลองใช้กับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ ประสิทธิภาพของชุดการเรียน 81.00/ 81.94 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเทคนิคการเขียนแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

2. วิเคราะห์จุดประสงค์ของเนื้อหา เพื่อสร้างแบบทดสอบให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3. สร้างแบบทดสอบตามเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบบทดสอบเป็น ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

4. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับ จุดประสงค์ที่ต้องการวัดซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

กำหนดคะแนนเป็น	+1	มีความเห็นว่า	สอดคล้อง
กำหนดคะแนนเป็น	0	มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ
กำหนดคะแนนเป็น	-1	มีความเห็นว่า	ไม่สอดคล้อง

6. นำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญ โยอนันตพงษ์, 2527, หน้า 69)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

7. เลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ที่ ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จัดทำเป็น แบบทดสอบ

8. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาอีกห้องเรียน ที่เรียนในวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย

9. นำผลข้อมูลคะแนนของคำตอบ มาทำการวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของ แบบทดสอบ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 210)

$$P = \frac{R}{N}$$

P หมายถึง ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

R หมายถึง จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก

N หมายถึง จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

10. เลือกข้อแบบทดสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แบบทดสอบที่สามารถใช้ได้ มีจำนวน 43 ข้อ เลือกใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ จากการคัดเลือกข้อสอบจำนวน 50 ข้อ และนำข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) KR-20 โดยมีค่าเท่ากับ 0.92

$$\text{จากสูตร } r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{(\sum pq)}{s^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

k คือ จำนวนข้อสอบทั้งหมด

p คือ สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ

q คือ สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ เท่ากับ $1 - p$

s^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของคะแนนรวม

11. นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

12. นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วจัดทำเป็นแบบทดสอบนำไปใช้จริงเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบวัดความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และเกณฑ์การแปลผล

2. กำหนดหัวข้อและประเด็นที่จะวัดความพึงพอใจ ในด้านเนื้อหา รูปแบบ การนำเสนอ และประโยชน์

3. สร้างแบบวัดความพึงพอใจให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการสอบถาม กำหนดค่าระดับคะแนนเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเป็นค่าคะแนนคือ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2 และ น้อยที่สุด = 1 มีวิธีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พงศ์เทพ จิระโร, 2558, หน้า 15) ดังนี้

ตารางที่ 1 วิธีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

Mid-point Average	แปลความหมาย
1.00-1.49	ผลการประเมินระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	ผลการประเมินระดับน้อย
2.50-3.49	ผลการประเมินระดับปานกลาง
3.50-4.49	ผลการประเมินระดับมาก
4.50-5.00	ผลการประเมินระดับมากที่สุด

4. นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องตามเนื้อหา หากมีข้อผิดพลาด ผู้วิจัยนำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

5. นำแบบวัดความพึงพอใจที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านตรวจ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 นำมาสร้างเป็นแบบวัดความพึงพอใจ

6. นำแบบวัดความพึงพอใจไปใช้กับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้ค่าเฉลี่ยมาพิจารณาระดับความคิดเห็นของนิสิต

การดำเนินการทดสอบ

ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามคุณลักษณะที่กำหนดเป็นแบบอย่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาประเมินคุณภาพของชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ด้าน ทั้งด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์

จากการศึกษามาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2539 ข, หน้า 119)

$$E_1 = X \times 100 \text{ หรือ } \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

- เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติ กิจกรรมหรืองานที่ทำระหว่างเรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียน นอกห้องเรียนหรือออนไลน์
A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติ ทุกชิ้นรวมกัน
N คือ จำนวนนิสิต

$$E_2 = X \times 100 \text{ หรือ } \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

- เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ คือ คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
B คือ คะแนนเต็มของการประเมินสุดท้ายของแต่ละหน่วย ประกอบด้วย ผลการสอบหลังเรียนและคะแนนจากการประเมินงานสุดท้าย
N คือ จำนวนนิสิต

วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบพอยด์-ไบซีเรียล (Point bacterial correlation) ใช้สูตรการคำนวณดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 212)

$$r_{p.bis} = \frac{\bar{X}_p - \bar{X}_f}{s_t} \cdot \sqrt{pq}$$

- เมื่อ $r_{p.bis}$ แทนค่าอำนาจจำแนก
 $\bar{X}_p$ แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ทำข้อนั้นได้
 $\bar{X}_f$ แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ทำข้อนั้นไม่ได้

- S_t แทนคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ
 p แทนสัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นได้
 q แทนสัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นไม่ได้หรือ $1-p$

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบที (t-Test dependent samples) (สุรวาท ทองบุ, 2550, หน้า 129)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 n แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและพัฒนา

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผลความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดลอง (Tryout) แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม แบบภาคสนาม ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดลอง (Tryout) แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม แบบภาคสนาม

การหา ประสิทธิภาพ	จำนวน นิสิต (คน)	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	E_1	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	E_2
แบบเดี่ยว	3	150*	103	68.67	129**	93	72.09
แบบกลุ่ม	9	450*	355	78.89	387**	265	79.58
แบบภาคสนาม	30	1500*	1215	81.00	1290**	1057	81.94

หมายเหตุ * คะแนนเต็ม 50 คะแนน/ คน, ** คะแนนเต็ม 43 คะแนน/คน

จากตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เกณฑ์ E_1/E_2 จากการทดลอง (Tryout) พบว่า ค่าประสิทธิภาพแบบเดี่ยว มีค่าเท่ากับ 68.67/ 72.09 แบบกลุ่ม มีค่าเท่ากับ 78.89/ 79.58 ซึ่งได้นำชุดการสอนมาปรับปรุงแก้ไขก่อน แล้วจึงนำไปทดลองหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม มีค่าเท่ากับ 81.00/ 81.94

2. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ชุดการสอน	คะแนนหลังเรียน		E_1/E_2
	คะแนนกิจกรรม	เรียน	
	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	
หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิค			
การสอนการเขียน และหน่วยที่ 2	81.63	82.07	81.63/ 82.07
การพัฒนาทักษะการเขียน			

จากตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เกณฑ์ E_1/E_2 จากการทดลอง กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ 81.63/ 82.07

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิต ด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดการสอน	คะแนนก่อน		คะแนนหลัง		t	sig
	เรียน		เรียน			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอน การเขียน และหน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน	14.76	2.05	23.97	1.90	37.10	.000***

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังทดลองใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.76 คะแนน และ 23.97 คะแนนตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการประเมินดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลสรุปการประเมินความพึงพอใจของนิสิตในการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยแบ่งเป็น ด้านบรรยากาศ ด้านกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	มีส่วนร่วม
ด้านบรรยากาศ				
1	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.95	0.23	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	มีส่วนร่วม
ด้านบรรยากาศ				
2	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่ม	4.92	0.36	มากที่สุด
3	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.87	0.34	มากที่สุด
4	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นิสิตทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.92	0.36	มากที่สุด
5	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.94	0.44	ดีมาก
ด้านกิจกรรมการเรียน				
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.29	0.65	มาก
2	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นิสิตได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.24	0.63	มาก
3	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ	4.50	0.60	มากที่สุด
4	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตกล้าคิดกล้าตอบ	4.42	0.68	มาก
5	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตมีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.29	0.61	มาก
6	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.32	0.62	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	4.45	0.69	มาก
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.55	0.55	มากที่สุด
ประโยชน์ที่ได้รับ				
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.42	0.64	มาก
2	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นิสิตสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.47	0.60	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	มีส่วนร่วม
3	การจัดการเรียนรู้ทำให้นิสิตนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	4.61	0.55	มากที่สุด
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้นิสิตพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	4.50	0.60	มากที่สุด
5	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นิสิตตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.47	0.60	มาก
6	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.53	0.56	มากที่สุด
	รวม	4.57	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนิสิตในการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $SD = .21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย พบว่าบรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยที่สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.95$, $SD = .23$) รองลงมาเป็นบรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่ม บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นิสิตทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.92$, $SD = .36$) และกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นิสิตได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำสุด ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .63$)

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อสร้างชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้หลังเรียนที่ได้ศึกษาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ผลความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับ มากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนและงานวิจัยด้านการพัฒนาชุดการสอนด้วยตนเอง
2. พัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
3. นำชุดการสอน ไปดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโดยการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักเนื้อหา จำนวน 2 คน และทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา
4. ทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย ไปทดลอง (Tryout) แบบเดี่ยว จำนวน 3 คน แบบกลุ่ม จำนวน 9 คน และแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน
5. นำชุดการสอน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และทำการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$
6. ดำเนินการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังการเรียน ด้วยสถิติ t-test Dependent
7. ดำเนินการสรุปผลความพึงพอใจหลังการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือในการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
2. เครื่องมือแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการ ใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า

1. ประสิทธิภาพ (E_1/ E_2) จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในหน่วยที่ 1 และหน่วยที่ 2 มีค่าเท่ากับ 81.63/ 82.07 ซึ่งชุดการเรียนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ $E_1/ E_2 = 80/ 80$ ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.76 คะแนน และ 23.97 คะแนนตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ประสิทธิภาพของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เกณฑ์ E_1/ E_2 จากการทดลอง กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ 81.63/ 82.07 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.57 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ $E_1/ E_2 = 80/ 80$ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากชุดการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย, 2536, หน้า 317) กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นให้นิสิตได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542, หน้า 92) มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนิสิตได้อย่างง่ายดาย ทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ก็สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกสบายโดยไม่ต้องกังวลงานที่ทำไปจะหายไป และยังทราบผลคะแนนของกิจกรรมต่าง ๆ ได้ทันทีหลังจากผู้สอนได้ทำการตรวจเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีค่า E_1/ E_2 เท่ากับ 81.63/ 82.07 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ถึงแม้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยู่ยากซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ (นราวัลย์ พูลพิพัฒน์, 2529, หน้า 95) หากมีการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นให้นักคิดได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542, หน้า 92) ก็ทำให้นักคิดประสบความสำเร็จในการเขียน มีความเข้าใจง่าย เกิดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจพร้อมที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนิสิตในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะได้ประสิทธิภาพที่ดี ผู้วิจัยได้ทำการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ก่อนทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยมีที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านคอยแนะนำแนวทางการทำงานวิจัย เป็นผลให้การทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตั้งแต่กระบวนการสร้างสื่อ หาประสิทธิภาพ การทดลอง และการสรุปผล โดยมีผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ พอสรุปได้ดังนี้

1. ผลจากการสร้างชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอน ที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพ 81.63/ 82.07 โดยมีค่าระดับคะแนนร้อยละของการทำแบบฝึกหัดระหว่างทำการทดลอง เท่ากับ 81.63 (E₁) มีค่าระดับคะแนนร้อยละหลังการทดลองเท่ากับ 82.07 (E₂) เนื่องจากผู้วิจัยได้ ดำเนินการตามขั้นตอนวิจัยและพัฒนาชุดการสอนอย่างเป็นระบบ เนื้อหาของบทเรียนการสอน การเขียนภาษาไทย แนวคิดหลักการขั้นตอนการผลิตชุดการสอน โดยศึกษาจากเอกสารหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา คู่มือครู เอกสาร หนังสือ ตำรา การออกแบบได้ ออกแบบตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการความถนัดและความสนใจของนิสิต เป็นสำคัญ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.76 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.97 แสดงว่านิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องมาจากชุด การสอนได้ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพหลายขั้นตอน ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมในการออกแบบชุดการสอน การหาความยากง่ายเป็นรายข้อ (p) อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ค่าความเชื่อมั่น 0.92 การหาค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 ขึ้นไปของแบบทดสอบก่อน นำไปใช้งาน

3. ผลความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $SD = .21$) เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาการสอนการเขียน ภาษาไทย ที่ทำให้นักคิดได้เข้าใจ ได้เรียนรู้ตลอดเวลา เข้าใจง่าย เข้าถึงเร็ว และยังสามารถนำเกมตอบ

คำถามมาใช้ในชั้นเรียน นิสิตได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน ฝึกการเรียนรู้ที่หลากหลาย และปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน ในด้านการประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ทำให้นิสิตทราบผลการเรียนของตนเองและของกลุ่มได้อย่างง่ายดาย จึงส่งผลให้ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ละมัย บทไชสง (2553, บทคัดย่อ) พบว่านิสิตมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ สุกัลยา สัปทน และสุภาพร แสนแทน (2552, บทคัดย่อ) พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการใช้ชุดการสอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้ง ความพร้อมของนิสิต สติปัญญา และพื้นฐานความรู้ของแต่ละคน เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้ชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีเหมาะสม

1.2 ชุดการสอนนี้เป็นชุดการสอนประกอบการบรรยาย นิสิตควรมีความตั้งใจ มุ่งมั่น และเห็นความสำคัญในการศึกษาเพื่อหาความรู้ ให้เป็นการสร้างนิสัยในการเรียนรู้ และให้ผลการเรียนมีประสิทธิภาพดีขึ้น

1.3 การสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนต้องหาเครื่องมือที่ช่วยในการเสริมทักษะให้นิสิตเกิดการตื่นตัวในการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาชุดการสอนในเรื่องอื่น ๆ เช่น วิชาที่เป็นความรู้ ภาคปฏิบัติ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ ความแตกต่างระหว่างนิสิต หรือบุคคล

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติต่อการใช้ชุดการสอน ทักษะที่จำเป็นในยุคไทยแลนด์ 4.0

บรรณานุกรม

- กมล โปธิเย็น. (2547). รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2545). **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **รายงานการศึกษานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการเขียนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กุศยา แสงเดช. (2545). **ชุดการสอน**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2541). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- จุไรรัตน์ ลักษณ์ศิริ. (2544). **ภาษากับการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 6)**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิกา คำพุดและนภาพร คำเมือง. (2551). **การแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. งานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**.
- ชัย ทองหล่อ. (2540). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2520). **ระบบสื่อการสอน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชัยขงค์ พรหมวงส์. (2521). **ชุดการสอน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยขงค์ พรหมวงส์. (2539). **ชุดการสอนระดับประถมศึกษา**. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยขงค์ พรหมวงส์. (2540). **การสอนในฐานะวิทยาการ**. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน หน่วยที่ 1-7. หน้า 36-38. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). **การสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ณภัทร พุทธธรรม. (2551). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์**. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐวดี สอนบุตร. (2542). **การศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมโดยใช้ชุดฝึกการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2542). **พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิพย์สุดา จงกล. (2541). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิวัดต์ มณีโชติ. (2549). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์. (2548). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- นพดล กรรณิกา. (2552, 28 กรกฎาคม). **คนไทยเมินภาษาแม่วิกฤติวันภาษาไทย**. ไทยรัฐ. หน้า 5
- นพดล จันทรเพ็ญ. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. (2529). **ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา**. ภาควิชามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นวลใย ปฎิโก. (2551). **การใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเกื้อ ควรรหาเวช. (2530). **นวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์.

- บุญเกื้อ ควรรหาเวช. (2542). **นวัตกรรมการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญวิทย์ การพิมพ์.
- บุญเชิด ภิญ โณอนันพงษ์. (2527). **การทดสอบแบบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ**. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ประเสริฐ ปานเนียม. (2552). **การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบ ปกติ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปริญญา จเรรัตน์. (2546). **ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ใช้เสบียงสัตว์จังหวัดพิจิตร**. ร้อยเอ็ด: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2558). **หลักการวิจัยทางการศึกษา Principles of educational research**. ชลบุรี: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรเพ็ญ เตชะพิทักษ์ธรรม. (2536). **การสร้างชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ประเทศไทยในเอเชียที่น่าสนใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พันธ์ดี ทับทิม. (2549). **การประเมินความพึงพอใจการบริการและความต้องการทรัพยากร สารสนเทศห้องปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองคณะศึกษาศาสตร์ของนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและ ประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เพ็ญศรี สร้อยเพชร. (2542). **ชุดการเรียนรู้การสอน**. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ภาขวัญ สุดสงวน. (2549). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เขียนบทร้อยกรองโดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภาวนา คาวเรือง. (2550). การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ระพิน ชูชื่น. (2558). 404403 การสอนการเขียนภาษาไทย (ปีการศึกษา 2/2558). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มคอ.3. เข้าถึงได้จาก http://tqf.buu.ac.th/tqf/index.php/faq/detail_doc3/326951.
- ระพินทร์ โพธิ์ศรี. (2547). เอกสารประกอบการสอนการสร้างและวิเคราะห์คุณภาพชุดการสอน. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด.
- รัญจิตร แก้วจำปา. (2544). ภาษาไทย-การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2531). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). หลักการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ละมัย บทไพฑูริย์. (2553). การสร้างชุดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- วรรณ แก้วแพรง. (2526). คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2540). CONSTRUCTIVISM. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรารักษ์ คล้ายปิ่น. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้และไม่ใช้ประสบการณ์ทางภาษาเป็นสื่อการเรียนรู้ โรงเรียนมูลนิธิวิทยุวิทยา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วัฒนา เพ็ชรวงษ์. (2542). พฤติกรรม และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ “13”. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนิสิตเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ตันอ้อ 1999.
- วาสนา เกตุภาค. (2531). การเขียน. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.
- วิชัย เหลืองธรรมชาติ. (2531). ความพึงพอใจและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากร ในหมู่บ้านอพยพ เขื่อนรัชชประภา (เขื่อนเชี่ยวหลาน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2540). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ของ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- วิลาวลัย สุภิกฤษ์. (2545). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตาม มาตรฐานตัวสะกดสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วีรวัฒน์ อินทรพร. (2545). ทักษะการเขียน Writing skill. สงขลา: ภาควิชาสารัตถศึกษา. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ซีรฟิล์ม และไซเทกซ์.
- ศรีวิไล พลมณี. (2542). Learning to read Thai. เชียงใหม่: นันทพันธ์.
- ศักดิ์ดา ปั่นแห่งเพชร. (2529). ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2534). เทคนิคการอ่านแบบไวดนามิค = Evelyn wood reading dynamics. ม.ป.ท.: ม.ป.พ .
- ศุภรา ท้าวคำลือ. (2555). การพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญและความคิดเห็นต่อ การอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สง่า วงษ์ยา และอุไร วงษ์ยา. (2547). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมชุด สาระการเรียนรู้ พื้นฐานภาษาไทย เล่ม 2 ป.2 ช่วงชั้นที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยคิดและ เขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2-4, สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สายพิณ สมุทรทัย. (2536). **ผลของการใช้วิธีสอนโครงสร้างระดับยอดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักวิชาการศึกษาทั่วไป. (2549). **ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (การพูด-การเขียน)**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุกัลยา สัปทน และสุภาพร แสนแทน. (2552). **การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2536). **การพัฒนาการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ประจวบเหมาะ. (2544). **การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ: การจัดการเรียนรู้ตามความเป็นจริง**. กรมวิชาการ.
- สุดารัตน์ ไม้พงสาวงค์. (2543). **การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุดารัตน์ นนทคลัง. (2549). **การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกลุ่มโรงเรียนเทศบาลอุดรดิตถ์**. ศึกษาศตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุเทพ พานิชพันธุ์. (2541). **ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุระนะ พามนตรี. (2553). **ความหมายของ Cloud computing**. เข้าถึงได้จาก <https://www.classstart.org/classes/4131>
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2554). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อัจฉรา ชีวพันธ์. (2553). **กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อัมพร ภูระหงษ์. (2549). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี.**
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารมณ สนานภู. (2539). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย.** กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2539). **หลักภาษาไทย.** กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- Clanton, P. B. (1977). The effectiveness of the letter close procedureasa method of teaching
spelling. **Dissertation Abstracts International.**
- Fitzgerald, J. A. (1967). **The teaching of spelling.** The Bruce Publishing Company.
- Harris, D. P. (1969). **Testing english as a second language.** New York: McGraw Hill.
- Kuder, F. G., & M. W. Richardson. (1937). The theory of the estimation of test reliability.
Psychometrical, 2(September 1937), 151-160.
- Lawrey, Eleanor B. L. (1978). The effects of four drills and practices times unit on the
decoding performances of students with specific learning disabilities,
Dissertate Abstracts International, 7(August 1978), 817A.
- Raimes, A. (1983). **Techniques in teaching writing.** New York: Oxford University Press.
- Schwendinger, J. R. (1977). A Study of modality of inferences and then relationship to
spelling achievement of sixth grade students, **Research in Educaiton**,
12(December 1977), 51.
- Stake, R. E. (1976). **The countenance of education evaluation.** Teachers College Record.
- Slavin, R. E. (1997, February). **Effects of bilingual cooperative integrated reading and
composition on students transitioning from Spanish to English reading.** New York:
Longman.
- De Kruif, Reenee E. L. (1992). **Self- regulated writing. Examining student reponses to question
about their knowledge, Motivating and strategies for writing.** Carolina: The
University of North Carolina.

- Pawson, P. (2000, August). The communicative language teaching approach as strategy in the teaching of afrikaans as a foreign language on tertiary level. **Masters Abstracts International, 38(04)**, 836.
- Vroom, V. (1987). **Management and motivation**. New York: Mc Graw-hill.
- Shally. (1975). **Responding to social change**. Pennsylvania: Hutchison and Press.
- Mullins, L. J. (1985). **Management and organizational behavior**. London: Pitman Publishing.
- Maslow, A. H. (1970). **Motivation and personality**. New York: Harper and Row.
- Maynard, W. S. (1975). **Responding to social change**. Pennsylvania: Dowden Hutchision & Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์
อาจารย์ภาควิชาการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีณ ชูชื่น
อาจารย์โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

1. ดร. เอกวิทย์ โทบุรินทร์
อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
2. ดร. สุขมิตร กอมณี
อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
3. ดร. ธนชล ภูสีฤทธิ์
อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ
เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ สำนักงานเลขานุการ งานบริการการศึกษา โทร. ๒๐๕๖
ที่ ศธ ๖๒๑๘/ว ๔๑๗ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จุฑรานนท์

ด้วย นายธีรภัทร์ สุขสบาย นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการสอนรายวิชา การสอนการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๔ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ในความควบคุมดูแลของ
ดร.ภูเบศ เลื่อมใส ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณี คณะศึกษาศาสตร์
ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในการตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		สอดคล้อง (1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความ สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	✓			
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกัน	✓			
ประโยชน์ที่ได้รับ					
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ ง่าย	✓			
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	✓			
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนนำ วิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	✓			
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนพัฒนา ทักษะการคิดที่สูงขึ้น	✓			
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	✓			
8	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	✓			

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จุตรานนท์)
 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ สำนักงานเลขานุการ งานบริการการศึกษา โทร. ๒๐๕๖
ที่ ศธ ๖๒๑๘/ว ๔๑๗ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีณ ชูชื่น

ด้วย นายธีรภัทร์ สุขสบาย นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการสอนรายวิชา การสอนการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๔ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.ภูเบศ เลื่อมใส ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		สอดคล้อง (1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความ สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	/			
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกัน	/			
ประโยชน์ที่ได้รับ					
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ ง่าย	/			
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	/			
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนนำ วิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	/			
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนพัฒนา ทักษะการคิดที่สูงขึ้น	/			
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	/			
8	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	/			

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระพีพร ชูชื่น)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ สำนักงานเลขานุการ งานบริการการศึกษา โทร. ๒๐๕๖
ที่ ศธ ๖๒๑๘/ว ๔๑๗ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.เอกวิทย์ โทปุรินทร์

ด้วย นายธีรภัทร์ สุขสบาย นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการสอนรายวิชา การสอนการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๔ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.ภูเบศ เลื่อมใส ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		สอดคล้อง (1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความ สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	/			
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกัน	/			
ประโยชน์ที่ได้รับ		/			
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ ง่าย	/			
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	/			
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนนำ วิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	/			
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนพัฒนา ทักษะการคิดที่สูงขึ้น	/			
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	/			
8	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	/			

๒๖๖

(ดร.เอกวิทย์ โทปุรินทร์)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ สำนักงานเลขานุการ งานบริการการศึกษา โทร. ๒๐๕๖
ที่ ศธ ๖๒๑๘/ว ๔๑๗ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร. สุขมิตร กอมณี

ด้วย นายธีรภัทร์ สุขสบาย นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการสอนรายวิชา การสอนการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๔ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.ภูเบศ เลื่อมใส ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณีนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		สอดคล้อง (1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความ สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	/			
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกัน	/			
ประโยชน์ที่ได้รับ					
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ ง่าย	/			
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	/			
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนนำ วิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	/			
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนพัฒนา ทักษะการคิดที่สูงขึ้น	/			
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	/			
8	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	/			

(ดร.สุमितร์ กอมณี)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ที่ ศบ ๖๒๑๘/๔๔๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๓

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.ธนตล ภูสีฤทธิ์

ด้วย นายธีรภัทร์ สุขสบาย นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการสอนรายวิชา การสอนการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๔ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.ภูเบศ เลื่อมใส ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณี คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศรีสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

โทร. (๐๓๘) ๓๐๒๐๕๖

โทรสาร (๐๓๘) ๓๙๓๒๕๐

ผู้วิจัย ๐๙๖-๙๒๖๒๕๖๕

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		สอดคล้อง (1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความ สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	✓			
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกัน	✓			
ประโยชน์ที่ได้รับ					
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ ง่าย	✓			
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	✓			
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนนำ วิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	✓			
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนพัฒนา ทักษะการคิดที่สูงขึ้น	✓			
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	✓			
8	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	✓			

ปรับข้อความให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะครับ

(ดร.อนตล ภูสิฎุทธิ์)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ภาคผนวก ข

- ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาของชุดการเรียนในภาพรวม
- ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ
- ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกหัดกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญดัชนีความสอดคล้องระหว่างความพึงพอใจของนิสิตกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบท้ายชุดการเรียน
- การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง
- การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนด้วยชุดการสอน

ตารางที่ 6 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านภาพรวมของเนื้อหาของชุดการสอนรายวิชาการสอน
การเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
		ด้านคำชี้แจงการใช้ชุดการสอน							
1.1	สื่อความหมายชัดเจน และเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2	บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ ครอบคลุม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านเนื้อหา									
2.1	เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2	เนื้อหามีความละเอียดครบถ้วนและ ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.3	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับ นิสิต	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านกิจกรรม									
3.1	บอกจุดประสงค์การเรียนรู้อย่าง ชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมาะกับ เวลา	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
3.3	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะกับ ระดับของนิสิต	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.4	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.5	กิจกรรมสร้างความเข้าใจให้กับนิสิต	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
		ด้านภาษาที่ใช้							
4.1	ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้ ถูกต้องเหมาะสมกับนิสิต	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่ายเหมาะสมกับ นิสิต	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3	รูปแบบและขนาดตัวอักษรมี ความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านสื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้									
5.1	รูปแบบของชุดการสอนมี ความน่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.2	สื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์มี ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.3	สื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์มี ความเหมาะสมต่อการใช้งาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.4	สื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์มี ความทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ด้านภาพรวมของเนื้อหา
มีค่า .05 ขึ้นไปสามารถใช้งานได้

ตารางที่ 7 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ประเมินโดย
ผู้เชี่ยวชาญในชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อ ที่	รายการที่ประเมิน	สรุปผลประเมิน IOC					รวม IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์	
		1	2	3	4	5			
หน่วยที่ 1 เรื่อง ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน/ หน่วยที่ 2 เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน									
1	แบบทดสอบข้อที่ 1	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2	แบบทดสอบข้อที่ 2	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	แบบทดสอบข้อที่ 3	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	แบบทดสอบข้อที่ 4	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	แบบทดสอบข้อที่ 5	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6	แบบทดสอบข้อที่ 6	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
7	แบบทดสอบข้อที่ 7	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
8	แบบทดสอบข้อที่ 8	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
9	แบบทดสอบข้อที่ 9	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
10	แบบทดสอบข้อที่ 10	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
11	แบบทดสอบข้อที่ 11	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
12	แบบทดสอบข้อที่ 12	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
13	แบบทดสอบข้อที่ 13	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
14	แบบทดสอบข้อที่ 14	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
15	แบบทดสอบข้อที่ 15	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
16	แบบทดสอบข้อที่ 16	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
17	แบบทดสอบข้อที่ 17	1	1	1	0	1	4	0.8	สอดคล้อง
18	แบบทดสอบข้อที่ 18	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
19	แบบทดสอบข้อที่ 19	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการที่ประเมิน	สรุปผลประเมิน IOC					รวม	IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
หน่วยที่ 1 เรื่อง ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน/ หน่วยที่ 2 เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน									
20	แบบทดสอบข้อที่ 20	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
21	แบบทดสอบข้อที่ 21	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
22	แบบทดสอบข้อที่ 22	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
23	แบบทดสอบข้อที่ 23	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
24	แบบทดสอบข้อที่ 24	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
25	แบบทดสอบข้อที่ 25	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
26	แบบทดสอบข้อที่ 26	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
27	แบบทดสอบข้อที่ 27	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
28	แบบทดสอบข้อที่ 28	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
29	แบบทดสอบข้อที่ 29	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
30	แบบทดสอบข้อที่ 30	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
31	แบบทดสอบข้อที่ 31	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
32	แบบทดสอบข้อที่ 32	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
33	แบบทดสอบข้อที่ 33	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
34	แบบทดสอบข้อที่ 34	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
35	แบบทดสอบข้อที่ 35	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
36	แบบทดสอบข้อที่ 36	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
37	แบบทดสอบข้อที่ 37	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
38	แบบทดสอบข้อที่ 38	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
39	แบบทดสอบข้อที่ 39	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการที่ประเมิน	สรุปผลประเมิน IOC					รวม	IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
หน่วยที่ 1 เรื่อง ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน/ หน่วยที่ 2 เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน									
40	แบบทดสอบข้อที่ 40	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
41	แบบทดสอบข้อที่ 41	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
42	แบบทดสอบข้อที่ 42	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
43	แบบทดสอบข้อที่ 43	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
44	แบบทดสอบข้อที่ 44	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
45	แบบทดสอบข้อที่ 45	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
46	แบบทดสอบข้อที่ 46	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
47	แบบทดสอบข้อที่ 47	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
48	แบบทดสอบข้อที่ 48	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
49	แบบทดสอบข้อที่ 49	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
50	แบบทดสอบข้อที่ 50	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ด้านแบบทดสอบ มีค่า .05 ขึ้นไปสามารถใช้งานได้

ตารางที่ 8 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกหัดกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ประเมินโดย
ผู้เชี่ยวชาญในชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อ ที่	รายการที่ประเมิน	สรุปผลประเมิน IOC					รวม	IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
หน่วยที่ 1 เรื่อง ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน/ หน่วยที่ 2 เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน									
1	กิจกรรมที่ 1	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2	กิจกรรมที่ 2	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมที่ 3	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 1	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 2	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 3	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
7	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 4	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
8	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 5	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
9	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 6	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
10	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 7	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
11	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 8	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
12	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 9	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
13	กิจกรรมเกมส์ทดสอบ 10	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ด้านแบบฝึกหัด มีค่า .05 ขึ้น
ไปสามารถใช้งานได้

ตารางที่ 9 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างความพึงพอใจของนิสิตกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มีต่อ
การใช้ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อ ที่	รายการ	สรุปผลประเมิน IOC					รวม IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์	
		1	2	3	4	5			
ด้านบรรยากาศ									
1	บรรยากาศของการเรียนเปิด โอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิ สิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่ม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิ สิตมีความกระตือรือร้นใน การเรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	บรรยากาศของการเรียนเปิด โอกาสให้นิสิตทำกิจกรรมได้ อย่างอิสระ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิ สิตเกิดความคิดที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านกิจกรรมการเรียน									
1	กิจกรรมการเรียนรู้มี ความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ นิสิตได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	สรุปผลประเมิน IOC					รวม IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์	
		1	2	3	4	5			
3	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม การคิดและตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิต กล้าคิดกล้าตอบ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตมี โอกาสแสดงความคิดเห็น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิต เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตมี ความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม การเรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ประโยชน์ที่ได้รับ									
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจ เนื้อหาได้ง่าย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นิสิต สร้างความรู้ ความเข้าใจด้วย ตนเองได้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้นิสิตนำ วิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้นิสิต พัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	สรุปผลประเมิน IOC					รวม IOC	สรุปผล การ วิเคราะห์	
		1	2	3	4	5			
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
8	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 9 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ด้านความพึงพอใจ มีค่า .05 ขึ้นไปสามารถใช้งานได้

ตารางที่ 10 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้
(ฉบับใช้จริงจำนวน 43 ข้อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	แปลผล
	(P)	(r)	
1	0.73	0.20	ใช้ได้
2	0.73	0.53	ใช้ได้
3	0.70	0.47	ใช้ได้
4	0.70	0.60	ใช้ได้
5	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
6	0.70	0.47	ใช้ได้
7	0.63	0.33	ใช้ได้ดี
8	0.73	0.53	ใช้ได้
9	0.67	0.53	ใช้ได้
10	0.67	0.40	ใช้ได้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	แปลผล
	(P)	(r)	
11	0.73	0.53	ใช้ได้
12	0.77	0.47	ใช้ได้
13	0.80	0.40	ใช้ได้
14	0.77	0.47	ใช้ได้
15	0.77	0.47	ใช้ได้
16	0.73	0.40	ใช้ได้
17	0.80	0.40	ใช้ได้
18	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
19	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
20	0.73	0.53	ใช้ได้
21	0.70	0.60	ใช้ได้
22	0.70	0.33	ใช้ได้ดี
23	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
24	0.73	0.40	ใช้ได้
25	0.73	0.40	ใช้ได้
26	0.67	0.53	ใช้ได้
27	0.73	0.40	ใช้ได้
28	0.60	0.27	ใช้ได้
29	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
30	0.63	0.33	ใช้ได้ดี
31	0.70	0.47	ใช้ได้
32	0.60	0.40	ใช้ได้
33	0.77	0.47	ใช้ได้
34	0.63	0.33	ใช้ได้ดี

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	แปลผล
	(P)	(r)	
35	0.63	0.33	ใช้ได้ดี
36	0.70	0.47	ใช้ได้
37	0.67	0.53	ใช้ได้ดี
38	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
39	0.60	0.40	ใช้ได้
40	0.67	0.27	ใช้ได้
41	0.77	0.47	ใช้ได้
42	0.77	0.33	ใช้ได้ดี
43	0.73	0.40	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) = .92

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E1/ E2) ของชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จาก การทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนร้อยละ	คะแนนร้อยละ
	คะแนนแบบฝึกหัด E1	คะแนนหลังทำแบบทดสอบ E2
1	40	24
2	41	26
3	41	27
4	44	25
5	41	22
6	41	22
7	43	27
8	41	24

ตารางที่ 11 (ต่อ)

คนที่	คะแนนร้อยละ	
	คะแนนแบบฝึกหัด E1	คะแนนหลังทำแบบทดสอบ E2
9	42	24
10	39	20
11	41	23
12	41	24
13	40	23
14	40	24
15	39	22
16	39	22
17	40	24
18	43	27
19	43	27
20	43	26
21	41	23
22	40	22
23	39	25
24	40	22
25	41	24
26	40	22
27	39	24
28	42	25
29	42	24
30	41	23
E_1 / E_2	$E_1 = 81.63$	$E_2 = 82.07$

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของ
ผู้เรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คนที่	คะแนนร้อยละ	คะแนนร้อยละ
	คะแนนแบบฝึกหัด E1	คะแนนหลังทำแบบทดสอบ E2
1	18	24
2	17	26
3	16	27
4	14	25
5	13	22
6	13	22
7	14	27
8	15	24
9	14	24
10	13	20
11	13	23
12	12	24
13	13	23
14	12	24
15	12	22
16	11	22
17	13	24
18	18	27
19	17	27
20	18	26
21	15	23
22	14	22
23	14	25
24	13	22

ตารางที่ 12 (ต่อ)

คนที่	คะแนนร้อยละ	
	คะแนนแบบฝึกหัด E1	คะแนนหลังทำแบบทดสอบ E2
25	15	24
26	13	22
27	16	24
28	16	25
29	17	24
30	15	23
31	13	20
32	14	23
33	15	24
34	15	23
35	16	25
36	19	27
37	17	26
38	18	26
ค่าเฉลี่ย	14.76	23.97
SD	2.05	1.90
t		37.10
p		.000***

ภาคผนวก ค
ภาพบรรยากาศภายในห้องเรียน

บรรยากาศภายในห้องเรียน

ภาพที่ 2 บรรยากาศในห้องเรียน

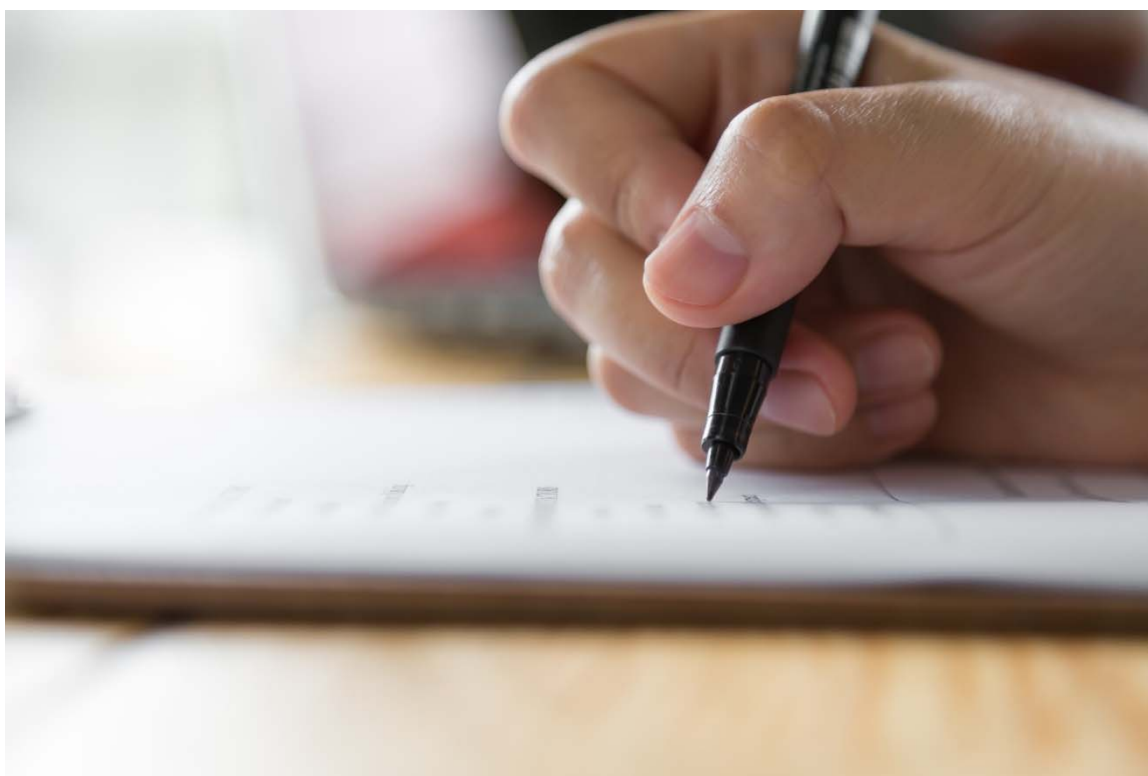
ภาคผนวก ง

ตัวอย่าง ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คู่มือผู้สอน
ประกอบการบรรยาย

เรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โดย
นายธีรภัทร์ สุขสบาย
รหัส 57920389
นักศึกษาปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

คู่มือผู้สอนเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบชุดการสอน สำหรับผู้สอนได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ชุดการสอน รายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นิสิตได้เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถทำกิจกรรมและตรวจสอบผลการเรียนได้ โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา เมื่อนิสิตเกิดปัญหาจากการใช้ชุดการสอน นอกจากนี้นิสิตยังสามารถเข้าไปศึกษาได้ทุกที่ ทุกเวลา นอกเหนือจากบรรยากาศภายในห้องเรียนที่นิสิตได้เรียนรู้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ชุดการสอนที่จัดทำขึ้นนี้เพื่อใช้ประกอบการบรรยายให้กับผู้สอน โดยยึดเนื้อหาเป็นสื่อหลัก และมีสื่อเสริมที่ช่วยให้เนื้อหามีความน่าสนใจ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองทันที ผู้สอนควรศึกษาในคู่มือเล่มนี้ให้เข้าใจ เพื่อจะได้นำชุดการสอนไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีรภัทร์ สุขสบาย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	2
ส่วนประกอบของชุดการสอน	3
คำชี้แจงสำหรับผู้สอน	5
ที่ผู้สอนต้องเตรียมตัวล่วงหน้า	5
บทบาทของผู้สอนและนิสิต	6
การจัดชั้นเรียน	7
แผนการสอน	8
เนื้อหาสาระของชุดการสอน	10
- หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน	10
- หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน	10
แบบฝึกปฏิบัติ/ใบความรู้ ของชุดการสอน	58
แบบทดสอบ	78
แบบสอบถามความพึงพอใจ	82

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี วิธีเทคนิคต่างๆในการสอนเขียน
2. สามารถนำเทคนิคและวิธี มาประยุกต์ใช้ในการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีเจตคติที่ดีต่อการสอนการเขียน

หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน

1. มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาทักษะการเขียน
2. มีทักษะในการเขียนที่ดี เพื่อสร้างความสนใจในการเขียนน่าสนใจ
3. มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาทักษะในการเขียน

ส่วนประกอบของชุดการสอน

ภายในชุดการสอน รายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีส่วนประกอบดังนี้

1. คู่มือครู

- 1.1 คำนำ
- 1.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1.3 ส่วนประกอบของชุดการสอน
- 1.4 คำชี้แจงสำหรับผู้สอน
- 1.5 สิ่ง que ผู้สอนต้องเตรียมตัวล่วงหน้า
- 1.6 บทบาทของผู้สอนและนิสิต
- 1.7 การจัดชั้นเรียน
- 1.8 แผนการสอน
- 1.9 เนื้อหาสาระของชุดการสอน
- 1.10 แบบฝึกปฏิบัติ/ใบความรู้ ของชุดการสอน
- 1.11 แบบทดสอบ
- 1.12 แบบสอบถามความพึงพอใจ

2. ชุดการสอน เรื่องการสอนการเขียนภาษาไทย

- 1.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1.2 ส่วนประกอบของชุดการสอน
- 1.3 คำชี้แจงสำหรับผู้สอน
- 1.4 สิ่ง que ผู้สอนต้องเตรียมตัวล่วงหน้า
- 1.5 บทบาทของผู้สอนและนิสิต
- 1.6 การจัดชั้นเรียน
- 1.7 แผนการสอน
- 1.8 เนื้อหาสาระของชุดการสอน
  - 1.8.1 หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน
  - 1.8.2 หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน
- 1.9 แบบฝึกปฏิบัติ/ใบความรู้ ของชุดการสอน
- 1.10 แบบทดสอบ

1.11 แบบสอบถามความพึงพอใจ

3. Google classroom ใช้จัดการในเนื้อหารายวิชา

4. Kahoot! ใช้ในการจัดทำแบบทดสอบ

คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน เรื่องการสอนการเขียน คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

ชุดการสอนรายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย สำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นชุดการสอนประกอบการบรรยายสำหรับผู้สอน ผู้สอนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. ชุดการสอน เรื่องการสอนการเขียนภาษาไทย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิค การสอนการเขียน หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน
2. การเรียนในชุดการสอน จะมีเนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรม ที่อยู่บน Google classroom และแบบทดสอบจะใช้ Kahoot! ดำเนินการ ดังนั้นผู้สอนต้องจัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ อุปกรณ์พกพาต่างๆ ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานก่อน ที่จะให้นิสิตได้เรียนรู้จากชุดการสอน
3. ผู้สอนจะต้องเตรียมเนื้อหาการสอน สื่อการสอนต่างๆ ให้พร้อมก่อนที่นิสิต จะดำเนินการเข้าถึงในรายวิชา
4. ชุดการสอน รายวิชาการสอนการเขียนภาษาไทย
  - หน่วยที่ 1 ใช้เวลาศึกษา 2 ชั่วโมง (120 นาที)
  - หน่วยที่ 2 ใช้เวลาศึกษา 4 ชั่วโมง (240 นาที)
5. ผู้สอนแนะนำวิธีการใช้ชุดการสอน ว่าในชุดการสอนมีอะไรบ้าง สามารถดำเนินการ ได้อย่างไร ทำกิจกรรมอย่างไร และทำแบบทดสอบได้อย่างไร เพื่อให้นิสิตเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ไม่ให้เกิดความสับสนกันระหว่าง ผู้สอนและนิสิต
6. ผู้สอนอธิบายบทบาทของนิสิตในการเรียนด้วยชุดการสอน
7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถามข้อสงสัยในการเรียนด้วยชุดการสอน

สิ่งที่ผู้สอนต้องจัดเตรียมก่อนการเริ่มใช้ชุดการสอน

1. เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการสอน แบบทดสอบ ก่อนการใช้ชุดการสอนทุกครั้ง
2. ตรวจสอบคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ ที่จะใช้สอนให้ใช้งานได้ตามปกติ
3. สัญญาณอินเทอร์เน็ตจะต้องมี หากไม่มี จะไม่สามารถใช้งานได้
4. ผู้สอนแจ้งให้นิสิตเข้าถึงรายวิชาบน Google classroom พร้อมกับนำคู่มือการใช้งาน สำหรับนิสิตให้กับนิสิต

5. ในแบบทดสอบผู้สอนต้องแจ้งให้นักคิด นำคอมพิวเตอร์ หรือ อุปกรณ์พกพาที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะสามารถให้นักคิดทำแบบทดสอบออนไลน์ได้

บทบาทของผู้สอน

1. บทบาทของผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ เมื่อนักคิดเกิดข้อสงสัย หรือมีปัญหาจากการเรียนด้วยชุดการสอนเท่านั้น
2. ผู้สอนควรเตรียมการสอนล่วงหน้า เตรียมเนื้อหา สื่อการสอน เอกสารต่าง ๆ ให้พร้อม
3. ผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้งานสำหรับผู้สอน ให้เข้าใจอย่างละเอียดและชัดเจน

บทบาทของนักคิด

1. ศึกษาวิธีการเรียนในคำชี้แจงการใช้ชุดการสอน และคู่มือการใช้งานสำหรับนักคิดให้เข้าใจก่อนที่จะเริ่มเรียน
2. ปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนจนเสร็จสมบูรณ์
3. เมื่อนักคิดมีข้อสงสัยในการเรียนด้วยชุดการสอน ให้นักคิดดำเนินการสอบถามได้จากผู้สอน
4. นักคิดควรปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ ไม่คัดลอกหรือลอกคำตอบจากผู้อื่น
5. ในกิจกรรมที่ใช้ นักคิดจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ตามช่วงเวลาอย่างเคร่งครัด และส่งกิจกรรมตามวัน เวลา ที่กำหนด
6. นักคิดสามารถทบทวนเนื้อหาได้ทุกที่ ทุกเวลา ถ้ามีสัญญาณอินเทอร์เน็ต
7. ในขณะที่ทำแบบทดสอบ จะมีการกำหนดเวลาในแต่ละข้อ ขณะที่ทำควรตั้งใจทำด้วยตนเอง ไม่ควรลอกคำตอบจากผู้อื่น เพราะจะทำให้ตนเองพลาดคะแนนไปอย่างง่ายดาย

การจัดการชั้นเรียน

ให้ผู้สอนจัดชั้นเรียนตามปกติ ผู้สอนเป็นผู้ควบคุม เพียงแต่ให้ผู้สอนแจ้งนิสิตให้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์พกพา ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการชี้แจงให้กับนิสิตทราบถึงการใช้ชุดการสอน ด้วย Google Classroom การใช้เนื้อหา และสื่อการสอน พร้อมบอกถึงการใช้งานในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงทำแบบทดสอบผ่าน Kahoot!

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 และหน่วยที่ 2

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี วิธีสอนและเทคนิคต่าง ๆ ในการสอนเขียน การพัฒนาทักษะการเขียน การเลือกใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การเขียน

2. เพื่อให้มีทักษะในการสอนเขียน การผลิตสื่อการสอนเขียน และการวัดและประเมินผล การเขียน

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการสอนการเขียน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นในการสอนภาษา และเป็นไปตาม มคอ.1 ของ กระทรวงศึกษาธิการ

3. คำอธิบายรายวิชา

ทฤษฎี วิธีสอน และเทคนิคต่างๆในการสอนเขียน การพัฒนาทักษะการเขียน การเลือกใช้ และผลิตสื่อการเรียนสอน และการวัดและประเมินผล การเขียน

Theories, teaching methods, and techniques of teaching writing, writing skill development, selection and production of learning materials, and writing assessment and evaluation

4. สื่อ-อุปกรณ์

4.1 ชุดการสอนเรื่องการสอนการเขียนภาษาไทย

4.2 เนื้อหา สื่อการสอน

4.3 กิจกรรม

4.4 แบบทดสอบ

4.5 เครื่องมือที่ใช้ในชุดการสอน (Google classroom, Kahoot!)

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

5.1 ผู้สอนแนะนำ และอธิบายบทบาทของนิสิตในการเรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการสอนการเขียนภาษาไทย

5.2 นิสิตปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

5.2.1 อ่านคำชี้แจง ศึกษาคู่มือการใช้งาน

5.2.2 ศึกษาเนื้อหากิจกรรมในชุดการสอน โดยทำความเข้าใจในเนื้อหา พร้อมกับฟังการบรรยายจากผู้สอน และนิตปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ จนครบ ตามเวลาที่กำหนด

5.2.3 ทำกิจกรรมและแบบทดสอบ

6. การประเมิน

6.1 ประเมินความรู้จากกิจกรรม

6.2 ประเมินผลจากการทดสอบหลังเรียน

เนื้อหาสาระของชุดการสอน เรื่อง การสอนการเขียนภาษาไทย

เนื้อหาประกอบการสอนวิชา 400403 การสอนการเขียนภาษาไทย โดย ผศ.ระพิน ชูชื่น
หน่วยที่ 1 ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน หน่วยที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียน

1. ความหมายของการเขียน

ความหมายของการเขียน

กองทัพ เคลือบพนิชคุณ (2542, หน้า 123) ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนคือทักษะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดจินตนาการประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์ และความรู้สึกเกี่ยวกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารและสื่อความหมาย โดยมีตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายของผู้เขียน การเขียนเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวร

นพพล จันทร์เพ็ญ (2542, หน้า 91) ได้กล่าวว่าการเขียน คือการแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัย ภาษาตัวอักษรเป็นสื่อที่ถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดตามความต้องการและความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ถาวรสามารถคงอยู่นานสามารถตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนับพันหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

ฐะปะณีย์ นาคทรพรพ (2545, หน้า 58) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกต้องตามแบบตัวสะกดตัวให้ถูกต้องการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจตลอดจนการเขียนถ้อยคำสำนวนให้สละสลวย ได้ประโยชน์ตามจุดประสงค์

สรุปได้ว่า การเขียนหมายถึง การแสดงออกในการติดต่อสื่อสาร โดยอาศัยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึคนึกคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นอ่านแล้วเข้าใจความมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง และสามารถตรวจสอบได้

2. จุดมุ่งหมายในการเขียน

กองทัพ เคลือบพนิช (2542, หน้า 125) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการเขียนออกเป็น 5 ประการดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ของผู้เขียน การเขียนเพื่อเล่าเรื่องส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการเขียนเล่าชีวประวัติ อุตชีวประวัติ ข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น
2. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อชี้แจงไขคำตอบปัญหาความรู้ หรือ ความคิดที่เข้าใจยาก เช่น การเขียนอธิบาย วิธีวิจัย วิธีประดิษฐ์ เครื่องมือ อธิบายคำศัพท์ เป็นต้น
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องต่าง ๆ อาจจะแสดงความคิดเห็นอย่างเดียวหรืออาจประกอบด้วยคำแนะนำ ข้อคิด ข้อเตือนใจ เป็นต้น ซึ่งวิธีเขียนจะต้องใช้ข้อเท็จจริงสมบูรณ์ เหตุผลข้อคิด ข้อเสียอย่างชัดเจน
4. การเขียนเพื่อชักจูงใจ เป็นการเขียนเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ รวมทั้งการเขียนเพื่อเปลี่ยนความรู้สึก เปลี่ยนใจหรือเปลี่ยนท่าทีของผู้อ่านให้คล้อยตามกับผู้เขียนต้องการ เช่น ข้อธรรมะต่าง ๆ คำพังเพย เป็นต้น
5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนถ่ายทอดความรู้สึกจินตนาการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพลักษณ์ตามผู้เขียน เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ซึ่งเป็นลักษณะบันเทิงคดีเชิงสร้างสรรค์

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542, หน้า 34) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการสอนเขียนโดยทั่วไปไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดี และถูกต้องตามอักขรวิธี และตามลำดับสากลนิยม
3. เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิด และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้อื่นเข้าใจได้
3. ให้รู้จักสังเกต และเลือกเฟ้นถ้อยคำสำนวน โวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษา และตามที่นิยมกัน
4. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อความหมาย และเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษาเขียน และภาษาพูด
5. ส่งเสริมการเขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่าย ชัดเจน และสะอาดเรียบร้อย
6. ส่งเสริมให้มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความนึกคิด ออกเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง

7. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่ายชัดเจนสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
  8. ให้อ่านและเขียนเรียงความย่อความจดหมาย และการเขียนประเภทอื่น ๆ ที่ควรทราบ สามารถเขียนได้ถูกต้องตามแบบแผน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมาย
  9. ให้อ่านและคัดลอกความคิดและสาระสำคัญตลอดจนให้มีศิลปะในการเขียนเพื่อให้เข้าใจง่าย
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545, หน้า 54) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนเขียนไว้ดังนี้
1. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่าย ชัดเจน สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
  2. การเขียนตัวสะกดให้ถูกต้องตามอักขรวิธี และตามพจนานุกรม
  3. ฝึกให้อ่านและคัดลอกความคิด และสามารถถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิดออกเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้
  4. ให้อ่านและเขียนเรียงความย่อความจดหมาย และการเขียนประเภทอื่น ๆ ที่ควรทราบ สามารถเขียนให้ถูกต้องตามแบบแผนที่นิยมกัน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์
  5. ให้อ่านและสังเกต และเลือกเฟ้นถ้อยคำสำนวนโวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาที่นิยมกัน
  6. ส่งเสริมความเจริญทางจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้การเขียนเป็นสื่อในการแสดงออก
- สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการสอนเขียนเพื่อให้เขียนได้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมคัดลายมือให้สวยงาม สามารถถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิดออกเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ๆ และได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน
- รัญจิต แก้วจำปา (2544, หน้า 53) สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ ดังนี้
1. เขียนเพื่อให้เกิดความรู้ ได้แก่ การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์อธิบายความหมายเขียนข่าว เขียนวิชาการ ฯลฯ
  2. เขียนเพื่อให้เกิดความบันเทิงคดี ได้แก่ การเขียนนวนิยาย เขียนบทประพันธ์ เขียนบทเพลง บทละคร ฯลฯ
  3. เขียนเพื่อโน้มน้าวใจ ได้แก่ บทความปลุกใจ คำเทศนา นิตานสอนใจ ฯลฯ
  4. เขียนเพื่อติดต่อกิจการงาน ได้แก่ การเขียนจดหมาย การเขียนสัญญา เขียนคำร้อง
  5. เขียนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การเขียนบทความ ฯลฯ
- ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548, หน้า 59) สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียนดังนี้
1. การเขียนเพื่ออธิบาย และให้ความรู้เป็นการมุ่งให้ข้อมูลความรู้เพื่อให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลอย่างละเอียด

2. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านเพื่อให้ได้รับวรรณศิลป์ในสิ่งที่ผู้เขียนพบหรือประสบมากับตนเอง

3. การเขียนเพื่อแนะนำหรือให้ข้อคิดเห็น เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อแนะนำให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ของผู้อ่าน สามารถนำไปใช้ได้จริง

4. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่มุ่งชักจูงโน้มน้าวโฆษณา เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเห็นด้วย หรือคล้อยตาม และอาจนำไปสู่ การประเมินค่า หรือการตัดสินใจได้

5. การเขียนเพื่อสร้างแนวคิดเชิงจินตนาการ เป็นการเขียนที่มุ่งนำเสนอภาพความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามไปด้วย และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

6. การเขียนเพื่อล้อเลียน-เสียดสี เป็นการเขียนที่มุ่งให้ความรู้สึกในลักษณะล้อเลียนเสียดสี หรืออาจประชดประชันเน้นความสนุกสนาน เพลิดเพลินเป็นหลัก

7. การเขียนเพื่อแจ้งข้อเท็จจริง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลที่เป็จริงนำเสนอรายละเอียดเพื่อการนำไปปฏิบัติจริง

8. การเขียนเพื่อให้ข้อมูลเป็นการเขียนที่มุ่งให้รายละเอียดหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เขียนเอง เพื่อสื่อสารให้กับผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบในประโยชน์ทางธุรกิจ และเรื่องสำคัญของเรา

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น เขียนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเจตนาของตน เพื่อชักจูงโน้มน้าวใจ เขียนเพื่อแสดง ความคิดเห็น เขียนเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เขียนมุ่งหวังที่จะเผยแพร่ความรู้สึกนึกคิด ของตนออกไป และเขียนเพื่อประโยชน์ ทางธุรกิจ อย่างใดอย่างหนึ่งของตัวผู้เขียนเอง

3. หลักของการเขียน

การเขียนมีหลักการสำคัญ ดังที่นักการศึกษาและท่านผู้รู้หลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้ กองเทพ เกลือบพณิชกุล (2542, หน้า 126) ได้สรุปหลักสำคัญของการเขียนทั่วไป ดังนี้

1. ความรับผิดชอบในความถูกต้องของเนื้อหา แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลมองเห็นปัญหาต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน และลึกซึ้ง มุ่งแต่เฉพาะให้ผู้อ่านเกิดความรู้ และทัศนคติที่ดีงาม

2. ความประณีต ผู้เขียนจะต้องใช้ความสุ่มรอบคอบในด้านการเสนอเนื้อหา และด้านการใช้ภาษา พยายามจัดข้อบกพร่องที่จะเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารให้หมดสิ้น

3. ความชัดเจนผู้เขียนจะต้องใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด ใช้ประโยคไม่คลุมเครือ เพื่อให้ผู้อ่าน และผู้เขียนเข้าใจตรงกัน

4. ความถูกต้อง ได้แก่ การใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้องตามระเบียบของภาษาถูกต้องตามความนิยม
5. ความเรียบง่าย หมายถึง การใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่ายแต่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อื่นมาก
6. ความประทับใจ เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำที่มีความหมายลึกกลงไปในความรู้สึกของผู้อ่าน
7. ความกระชับ คือ การใช้ถ้อยคำน้อยแต่ได้ความหมายชัดเจน และมีน้ำหนักของถ้อยคำ
8. ความไพเราะ คือ ไม่ใช้ถ้อยคำหรือไม่ใช่คำหยาบ ไม่ใช่ภาษาตลาดหรือภาษาต่างประเทศ

4. ข้อปฏิบัติในการเขียน

กรมวิชาการ (2534, หน้า 11-12) ได้เสนอแนะ ไว้ดังนี้

1. ข้อปฏิบัติในการเขียน ฝึกท่าทางในการเขียน และการจับดินสอให้ถูกต้อง ฝึกการวางสมุด วางมือและเคลื่อนไหวมือในการเขียนได้ถูกวิธี เน้นการปฏิบัติและแก้ไขข้อบกพร่องอยู่เสมอเมื่อปฏิบัติฝึก
2. หลักเกณฑ์ในการเขียน ฝึกวิธีเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ให้ถูกต้อง การวางตำแหน่งตัวอักษรให้ถูกต้อง การเว้นช่องไฟให้พองาม และการรักษาระดับบรรทัดในการเขียน ฝึกการเขียนหนังสือไทยให้มีหัว หัวไม่บอด ตัวอักษรโตเสมอกัน การเขียนเน้นลายมือที่อ่านง่าย เป็นระเบียบสวยงาม ให้ฝึกปฏิบัติและทวนซ้ำ การเขียนให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์จนเป็นนิสัย
3. นิสัยการเขียนที่ดี ฝึกนิสัยการเขียนที่ดีโดยให้เน้นในที่ที่เหมาะสม ไม่ขีดเขียนตามฝาผนัง โต๊ะ ม้านั่ง การเขียนในสมุดแบบฝึกหัด ฝึกเขียนให้อ่านง่าย สะอาด รู้จักขีดเส้นคั่นหน้าทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อยและรวดเร็ว
4. การคัดลายมือ
  - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เน้นการคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด
  - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เน้นการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดและตัวหวัดแกมบรรจง
  - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เน้นการคัดตัวหวัดแกมบรรจง
5. การประสมอักษร ฝึกการเขียนประสมคำด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตามมาตราตัวสะกดต่าง ๆ และสามารถแยกคำตามลักษณะการประสมอักษรได้ การประสมอักษรเริ่มจากการนำพยัญชนะ และสระมาประสม เป็นคำไม่มีตัวสะกด การนำพยัญชนะและสระมาประสมเป็นคำที่มีตัวสะกดตามมาตราต่าง ๆ การเขียนคำที่ไม่ตรง ตามมาตรา ตัวสะกดและคำที่มีกัณฑ์

6. การเขียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เช่น การจดบันทึกความรู้หรือเรื่องราวต่าง ๆ การทำบัญชี คำหรือสมมูลคำศัพท์ ประจำชั้นหรือส่วนตัวไว้ใช้ประโยชน์ในการเรียน การทำบัญชีคำเปรียบเทียบ คำพื้นฐานที่ใช้ในการเขียนกับคำภาษาอื่น เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะและความเข้าใจการอ่าน

7. การใช้พจนานุกรม ฝึกริธีใช้พจนานุกรมให้ถูกต้องและรวดเร็ว และฝึกนิสัยการใช้พจนานุกรมเป็นประจำ ในการตรวจสอบความถูกต้องของการอ่านและการเขียน ความหมายและการใช้คำ

5. องค์ประกอบของการเขียน

การเขียนผู้เขียนจะต้องใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอน และรูปแบบเพื่อแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก ให้ผู้อ่านได้รับรู้ และเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

กองทัพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 127) ได้สรุปองค์ประกอบของการเขียนไว้ดังนี้

1. เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่าน ได้รับทราบ อาจเป็นเหตุการณ์ เรื่องของบุคคล ข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ และความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือประกอบกัน

2. ภาษา คือ ถ้อยคำสำนวนโวหารต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของไวยากรณ์ และตามความนิยม ของผู้ใช้ภาษา ภาษานับเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอด เป็นเรื่องและผู้เขียนจะต้องมีความหมายรอบคอบ ละเอียดอ่อนในการเลือกเฟ้นคำ ประโยค สำนวนโวหารต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ และรูปแบบ

3. เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียนเพื่อช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้สะดวก และเป็นการป้องกันความเข้าใจผิดได้อีกด้วย เครื่องหมายวรรคตอนบางชนิดยังช่วยให้สามารถสื่ออารมณ์ และความรู้สึกได้ดี ซึ่งจะต้องใช้ให้เหมาะแก่เนื้อหา และรูปแบบอย่างระมัดระวัง

4. รูปแบบการเขียนแต่ละประเภท ย่อมมีรูปแบบต่างกัน ซึ่งแบ่งได้ 2 รูปแบบ ได้แก่

4.1 รูปแบบร้อยแก้ว คือ การใช้ถ้อยคำสามัญรวมทั้งคำราชาศัพท์มาเรียบเรียง เป็นความเรียงทั่วไป เช่น เรียงความ จดหมาย รายงาน เป็นต้น การเขียนในรูปแบบร้อยแก้วนี้ ผู้เขียนมีอิสระ ในการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค เป็นข้อความ โดยอยู่ในรูปแบบที่กำหนด หรือตามความนิยม

4.2 รูปแบบร้อยกรอง คือ การนำเอาถ้อยคำภาษาที่ได้เลือกสรรดีแล้วมาเรียบเรียง ให้เข้ารูปแบบตามกฎเกณฑ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น การเรียบเรียงให้ถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละชนิดอีกด้วย

6. ภาษาที่ใช้ในการเขียน

การเขียนจะต้องใช้คำให้ถูกต้องตามภาษา เพราะต้องกำหนดตัวอักษรเป็นหลัก ซึ่งจะใช้ตัวอักษรแทนคำพูด ถ้าเขียนผิดความหมายก็จะแปรเปลี่ยนไป การใช้ภาษาในการเขียนมีหลักดังต่อไปนี้

1. การใช้คำ

1.1 ใช้คำกะทัดรัด หมายถึงการเลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน แจ่มแจ้ง ไม่เยิ่นเย้อ เช่นเขายังมีชีวิตและมีลมหายใจอยู่ในขณะนี้ (ไม่ควรใช้) เขายังมีชีวิตอยู่ในขณะนี้ (ควรใช้)

1.2 ใช้คำที่มีความหมายชัดเจนไม่กำกวม คำบางคำอาจสื่อความหมายได้หลายอย่าง การนำคำเข้าประโยค จึงต้องระมัดระวัง โดยใช้คำให้ตรงตามความหมายที่สุด ถ้าข้อความใดไม่ชัดเจนหรือมีความหมายกำกวม ผู้เขียนก็ต้องหาคำที่มีความหมายเฉพาะลงในการเขียน เพื่อย้ำความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่นเพื่อนผมประสบอุบัติเหตุขับรถชนต้นไม้ตาย (ไม่ชัดเจน อาจหมายถึงขับรถชนต้นไม้ที่ตายแล้ว หรือหมายถึงขับรถชนต้นไม้จึงตายก็ได้)

1.3 ใช้คำถูกต้องตรงตามความหมาย หมายถึงการใช้คำได้ถูกต้องตามหลักการใช้และใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน เช่นเขากระทำไม่ดีกับฉันมาก ฉันรู้สึกประทับใจกับเหตุการณ์ครั้งนั้นในความหมายนี้ควรใช้คำว่า “พึงใจ” ถ้า “ประทับใจ” จะใช้กับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่พึงพอใจที่รู้สึกเป็นสุข

1.4 ใช้วิธีหลากคำหมายถึง การละเว้นการใช้ถ้อยคำที่ซ้ำๆ กัน โดยการหาคำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียง มาใช้แทน หรือเปลี่ยนการลำดับความลงข้าง เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ซ้ำซากเช่นเมื่อกลับถึงบ้านต้องหุงข้าวต้องอ่านหนังสือ และต้องดูโทรทัศน์ทุกวัน (ไม่ควรใช้) เมื่อกลับถึงบ้าน ฉันต้องหุงข้าว แล้วจึงอ่านหนังสือหลังจากนั้นจึงดูโทรทัศน์ทุกวัน

1.5 ใช้คำเหมาะแก่ระดับบุคคล หมายถึงการใช้คำให้เหมาะแก่บุคคลทั่ว ๆ ไป เช่นการใช้ราชาศัพท์สำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระบรมวงศานุวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช และพระสงฆ์ ตลอดจนบุคคลทั่วไปทั้งที่อ่อนอาวุโส และมีอาวุโสเช่น อาจารย์คะ ดิฉันขออนุญาตหยุดเรียน 1 วัน เพราะปวดหัวมากคะ (ปวดศีรษะ) วันนี้ไม่ต้องเรียนวิชาภาษาไทย เพราะอาจารย์แกไม่มา (ท่าน)

1.6 ใช้คำถูกกาลเทศะและโอกาส หมายถึงการใช้คำให้ถูกกับโอกาส เวลา และสถานที่เช่นขอเชิญแขกทุกคนรดน้ำงานแต่งงานคู่บ่าวสาว (ไม่ควรใช้) ขอเรียนเชิญผู้มีเกียรติทุกท่านหลั่งน้ำพระพุทธรมนต์แก่คู่บ่าวสาว

1.7 ใช้คำให้ถูกต้องตามความนิยม คำบางคำเมื่อต่างสมัยกัน ความนิยมในการใช้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ผู้เขียนจึงควรศึกษาการใช้คำให้ถูกต้องตามความนิยม เช่น คำว่า คนชรา ปัจจุบันนิยมใช้ว่า ผู้สูงอายุ, ผู้สูงวัย คำว่านักเรียนที่ยากจน ปัจจุบันนิยมใช้ว่า นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

1.8 คำที่ควรหลีกเลี่ยงในการเขียน มีดังนี้

1.8.1 คำคำถือว่าเป็นภาษาหยาบ เช่น มึง กู เอ็ง ข้า โวย

1.8.2 คำที่ผิดระเบียบ เช่น ศิริษะแม่เท่า ทรงพระคัน

1.8.3 คำภาษาพูด จะไม่นำมาใช้ในภาษาเขียน เช่น เยอะแยะ ควรใช้ว่า มากมาย

1.8.4 คำภาษาถิ่น คือคำที่ใช้เฉพาะในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง ไม่เป็นภาษากลางและไม่เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป เช่น ภาษาเหนือ เป๊ หมายถึง ชนะ, จ้อง หมายถึง ร่ม ภาษาใต้ มันเทศ หมายถึง มันสำปะหลัง, ย่านัด หมายถึง สับปะรด

1.8.5 คำแสลง เป็นคำที่ใช้ในคนกลุ่มหนึ่ง ได้รับความนิยมในช่วงขณะ จะไม่นิยมนำคำประเภทนี้มาใช้ในการพูด และเขียนที่เป็นทางการ เช่น ปิ้ง ไม่สน นิ่ง ฯลฯ

1.8.6 คำหนังสือพิมพ์เป็นคำที่ใช้เฉพาะวงการหนังสือพิมพ์เป็นคำสั้น กระชับ สะดุดตา เช่น ล้านแตก! แต่ไม่ได้ตั้งค์ โจรปล้นแบงก์กลางกรุง ฯลฯ

1.8.7 คำที่ใช้ในการประพันธ์ คำเหล่านี้เป็นคำที่ใช้เฉพาะจะนำมาใช้ในภาษาธรรมดา ไม่ได้ เช่น มารศรี ราตรี ฯลฯ

1.8.8 คำวิชาการ เป็นคำที่ใช้เฉพาะวิชา ย่อมไม่เป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไป เช่น คำที่ใช้ในวงการศึกษ วงการวิทยาศาสตร์ฯ เช่น ทักษะ จิตพิสัย ฯลฯ

1.8.9 คำที่ใช้ในการโฆษณา ภาษาโฆษณาเป็นภาษาเฉพาะ ผู้ใช้ต้องการให้ผู้ฟังสนใจจึงคิดคำขึ้นใหม่ แต่ก็ควรระวังไม่ให้ภาษาเสียไป เช่น ซุปเปอร์สวย เป็นการใส่ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ

1.8.10 คำภาษาต่างประเทศปนภาษาไทย เช่น ตัวอย่างประโยคว่าจะทำให้ได้ผลสำเร็จต้องมีเอกซ์พีเรียนส์ (experience) ทำให้คนทั่วไปไม่เข้าใจ (ผะอบ โปษะกฤษณะ, 2534, หน้า 68-69)

2. การสร้างประโยค

เมื่อรู้จักใช้คำแล้ว จึงควรรู้จักการสร้างประโยคที่ดีซึ่งมีหลักการสร้างดังนี้

2.1 ผู้ประกอบประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องมีความสมบูรณ์ เรียงลำดับคำให้เหมาะกับตำแหน่งและหน้าที่ ใช้คำเชื่อมให้เหมาะกับความ ใช้ลักษณะนามได้ถูกต้อง รวมทั้งการวางน้ำหนักของคำให้ถูกต้อง

2.2 ผู้ประกอบให้ถูกต้องตามหลักการเขียนที่ดี คือมีความกระชับ ความหมายชัดเจน มีความกลมกลืน และต่อเนื่องกัน เป็นอย่างดี (สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์, 2539, หน้า 80)

3. การเขียนย่อหน้า

การเขียนย่อหน้าจะต้องรู้จักวางตำแหน่งของประโยคและข้อความสนับสนุนเป็น ประโยคขยายความ ซึ่งแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสอดคล้องกัน (สัมพันธ์ภาพ) และมีใจความ สำคัญเพียงใจความเดียว (เอกภาพ) ซึ่งมักจะอยู่ที่ประโยคหลักเป็นสาระของเรื่อง (สารัตถะ) ดังนั้น หากจะกล่าวถึงเรื่องหรือประเด็นอื่นจึงควรขึ้นย่อหน้าใหม่ ซึ่งควรต้องมีความเกี่ยวข้องกับย่อหน้า เดิมด้วย

4. การใช้โวหาร

งานเขียนจะมีคุณค่า หากผู้เขียนใช้โวหารประกอบในการเขียนนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม กับเรื่องที่เขียน โวหารที่ใช้ในการเขียนมี 5 โวหาร ดังนี้

4.1 การบรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนเล่าเรื่อง อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ โดย ไม่ สอดแทรกความรู้สึก ของผู้เขียนลงไปด้วย งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ได้แก่ จดหมายเหตุ ประวัติรายงาน เรียงความ นิทาน นิยาย ตำนาน บทความ เป็นต้น

4.2 พรรณาโวหาร หมายถึง การเขียนที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึกไปกับ ผู้เขียน การใช้โวหารนี้ ผู้เขียนต้องสอดแทรกความรู้สึกลงไปในงานเขียนด้วย งานเขียนที่ใช้โวหาร ประเภทนี้ได้แก่ การเขียนเกี่ยวกับ ความสวยงามของสถานที่ การยกย่องบุคคลสำคัญ การรำพัน ความในใจ การปลัดพรากจากคนรัก

4.3 เทศนาโวหาร หมายถึง การเขียนให้ผู้อ่านเห็นคุณและโทษ เพื่อแนะนำสั่งสอน และให้ปฏิบัติตาม งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ได้แก่เรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูกตเวที ความเพียร ความมัธยัสถ์ ความเมตตากรุณา และเรื่องเกี่ยวกับ คำสั่งสอนทางศาสนา เช่น ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น

4.4 อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเพื่อเปรียบเทียบ โดยสามารถเปรียบเทียบเรื่องที่เป็น ทั้งรูปธรรม และนามธรรมได้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น โวหารชนิดนี้มักแทรกอยู่ใน พรรณาโวหาร

4.5 สาธกโวหาร หมายถึง การเขียนเพื่อยกตัวอย่างสนับสนุนเรื่องที่ได้ออกมาแล้วให้ เข้าใจยิ่งขึ้น เรื่องที่นิยมนำมายกตัวอย่าง ได้แก่ นิทานชาดก นิทานอีสป เรื่องจากวรรณคดี และเรื่อง จากประวัติศาสตร์ เป็นต้น โวหารชนิดนี้มักแทรกอยู่ในเทศนาโวหาร (อัจฉิมา เกิดผล, 2533, หน้า 88-89)

7. การสอนการเขียน

1. การสอนเขียนแบบเน้นผลงาน (Product Approach) ไรมส์ (Raimes. 1983, pp. 6-7) และ บราวน์ (Brown. 2000, p. 335) ได้กล่าวว่า การสอนเขียนแบบ เน้นผลงานเป็นการสอนที่เริ่มจากการเขียนแบบควบคุมไปสู่การเขียนอิสระโดยให้นิสิตเขียนเลียนแบบตัวอย่างประโยค และย่อหน้า เขียนตามคำบอก ซึ่งมุ่งเน้น ไวยากรณ์ (Grammar) โครงสร้างระดับประโยค (Syntax) และกลไกทางภาษา (Mechanics) รวมทั้งให้ความสำคัญที่ความถูกต้องของตัวภาษา (Accuracy) มากกว่าความคล่องของการใช้ภาษา (Fluency) หรือความคิดริเริ่ม (Originality) โดยมีลักษณะที่สำคัญของการสอนเขียน แบบเน้นผลงาน เริ่มด้วยการเลียนแบบ (Copying) โดยนิสิตเขียนประโยคและย่อหน้า เลียนแบบตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ เปลี่ยนเฉพาะคำศัพท์หรือโครงสร้างให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ ลำดับขั้นตอนต่อไปเป็นการเขียนตามคำบอก (Dictation) ที่นิสิต เขียนตามคำบอก ที่มีโครงสร้างประโยคที่คุ้นเคย โดยมุ่งเน้นที่กลไกทางภาษา มีการใช้อักษรตัวใหญ่ รวมทั้ง การแบ่งวรรคตอน และการขึ้นต้นประโยค หรือจบประโยค จากนั้นนิสิตจะได้ฝึกการเขียนประโยค (Practicing sentence patterns) โดยนิสิตใช้คำศัพท์ที่ครูกำหนดให้เขียนเป็นประโยคตามโครงสร้างที่กำหนดลำดับขั้นตอนต่อไป เป็นการฝึกเขียนเรียงความตามคำแนะนำ (Guided composition) โดยนิสิตฝึกเขียนเชื่อมประโยคต่าง ๆ เรียบเรียงข้อความต่างๆ ให้เป็นย่อหน้าตามตัวอย่างที่ผู้สอนจัดทำให้

ขั้นการเขียนจดหมาย (Writing letters) เป็นขั้นที่นิสิตเขียนแบบฟอร์มจดหมายตามตัวอย่าง โดยนิสิตและเพื่อนทั้งชั้นช่วยกันเขียนเนื้อหาตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ให้ มีครูคอย เป็นผู้แนะนำและลำดับสุดท้ายของการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน คือการเขียนเรียงความโดยอิสระ (Free-composition) นิสิตมีอิสระในการเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนตามความสนใจของตนเอง โดยไม่ต้องกังวลเรื่องไวยากรณ์ (Grammar) และกลไกทางภาษา (Mechanics) ประมาณ 5 หรือ 10 นาที โดยครูไม่ต้องตรวจแก้ไข งานเขียนแต่อ่าน และแสดง ความคิดเห็น ในงานเขียนของนิสิต หรือให้นิสิตอ่านงานเขียนของตัวเองให้เพื่อนในชั้นฟังสรุปการสอนเขียน แบบเน้นผลงาน (Product Approach) เป็นการสอนที่เน้นให้นิสิตเขียนเลียนแบบ คัดลอกตามตัวอย่างที่ผู้สอนกำหนดให้ โดยนิสิตต้องอยู่ในกรอบควบคุม รวมทั้งให้ความสำคัญที่ความถูกต้องของตัวภาษา (Accuracy) มุ่งสอนรูปแบบและกฎเกณฑ์ของภาษา

2. การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ไรมส์ (Raimes. 1983, p. 6) และไวท์และอานต์ (Nunan. 1999, pp. 273-274) ได้กล่าวว่า การเขียนแบบเน้นกระบวนการเป็นการผลิตงานเขียนที่นิสิตต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน โดยย้อนกลับไปมาจนกว่าจะได้งานออกมาสมบูรณ์ ไรมส์ (Raimes.1983, p. 18) ได้แนะนำว่า การทำกิจกรรมการเขียนในห้องเรียน ควรให้นิสิตทำ

กิจกรรมกลุ่มตลอดกระบวนการ และให้นิสิตที่มีความสามารถทางการเขียนเป็นหัวหน้ากลุ่มเพื่อช่วยเหลือ ตรวจสอบและแนะนำนิสิตที่มีความสามารถน้อยกว่า ตามขั้นตอนในการส่งข้อมูลย้อนกลับตามกระบวนการ จะทำให้นิสิตที่มีความสามารถน้อยกว่ามองเห็นแนวทางในการเขียนและพัฒนางานเขียนของตนให้ดียิ่งขึ้น ไรม์ส์ (Raimes, 1983, p. 18) ได้เสนอขั้นตอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการเขียน (Pre-writing)

1.1 นิสิตสร้างความคิดหลากหลาย (Generating ideas) โดย

1.1.1 นิสิตอภิปรายกับเพื่อนในห้อง เป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ (Discussion: class, small group, pair) ปรึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน รวมถึงการจัดเรียงเรียงความคิดอย่างมีระบบ

1.1.2 นิสิตระดมสมอง (Brainstorming)

1.2 นิสิตเลือกความคิดแล้วกำหนดความคิดที่จะเขียน (Selecting ideas/ establishing a viewpoint) ประกอบด้วยความคิดหลัก และรายละเอียดสนับสนุน ตลอดจนวิธีการเสนอข้อเขียนที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจ

1.3 นิสิตร่างงานเขียนแบบคร่าวๆ (Rough drafting) เป็นการจัดความคิด หรือข้อมูลต่างๆ เป็นข้อความต่อเนื่องกัน

1.4 นิสิตตรวจงานที่ร่างไว้ (Preliminary self-evaluation) ว่าตรงประเด็นตามข้อมูลที่เตรียมไว้หรือไม่

1.5 นิสิตเรียบเรียงข้อมูล หรือสร้างเรื่องที่จะเขียน (Arranging information/ structuring the text) จัดลำดับประโยค และย่อหน้า

2. ขั้นลงมือเขียน (While-writing)

2.1 นิสิตร่างงานเขียนครั้งที่ 1 (First draft) โดยนิสิตเขียนตามแบบที่ร่างคร่าวๆ (Rough drafting) ยังไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดต่างๆ

2.2 นิสิตแลกเปลี่ยนงานเขียนกับเพื่อน โดยคว่วัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา (Content) มีการเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) และมีประโยคสนับสนุนประโยคหลัก

2.3 นิสิตใช้ข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานร่างที่ 1 (First draft) เพื่อเขียนงานร่างที่ 2 (Second draft)

2.4 นิสิตแลกเปลี่ยนตรวจงานร่างที่ 2 (Second draft) กับเพื่อน มีการอภิปราย (Discuss) กัน ถึงรายละเอียดด้านคำศัพท์ กลไกทางภาษา (Mechanics) ไวยากรณ์ (Grammar) โดยมีผู้สอนช่วยงานเขียนบางชิ้นที่เน้นเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ก็จะทำให้นิสิตตรวจเรื่องไวยากรณ์

(tense) ถ้าเป็นงานเขียนที่มีลักษณะบรรยายก็จะให้นิสิตรวการใช้คำคุณศัพท์ (Adjective) คำนาม (Noun) ความสอดคล้องของประธานและกริยา (Subject-verb agreement)

2.5 นิสิตนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงงานร่างแล้วเขียนออกมาเป็นผลงานครั้งสุดท้าย (Finished draft)

3. ขั้นหลังการเขียน (Post-writing)

นิสิตทบทวนงานเขียนเพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน (Reviewing) และส่งครูตรวจ ผู้สอนควรอธิบายให้นิสิตได้เข้าใจอย่างชัดเจนว่า ผลงานของนิสิตจะได้รับการตรวจเพื่อให้คะแนน และจะใช้เกณฑ์อะไร ในการวัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องมีกรตกลงระหว่างครูและนิสิต ถึงเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน การเขียนเรียงความฟอลส์ และคณะ (Folse, et al. 1999, pp. 160-168) กล่าวว่า การผลิตงานเขียนนั้น นิสิตควรสร้างความคิด วางแผนการเขียน ร่างงาน และเขียนงานครั้งสุดท้ายด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. นิสิตเลือกหัวข้อที่จะเขียน (Choosing a topic)
2. นิสิตระดมความคิด (Brainstorming)
3. นิสิตร่างงานคร่าวๆ (Writing a rough draft) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสร้างความคิดมาเขียนเป็นประโยค อาจมีข้อผิดพลาดมาก นิสิตไม่ต้องกังวล
4. นิสิตตรวจแก้ไขงานร่าง (Cleaning up the rough draft) หลังจากร่างงานเสร็จแล้วให้เว้นระยะ 2-3 วันนำงานร่างมา เขียนใหม่ ปรับปรุงแก้ไขด้วยตนเอง
5. นิสิตแลกเปลี่ยนตรวจงานร่างกับเพื่อน (Peer editing) โดยใช้ใบตรวจงานที่มีคำถามเกี่ยวกับงานเขียน (Paragraph checklist) เป็นตัวชี้แนะแนวทางในการแสดงความคิดเห็นผลงานของเพื่อน
6. นิสิตแก้ไขงานร่าง (Revising the draft) นิสิตนำข้อมูลย้อนกลับมาแก้ไขปรับปรุงงานร่าง โดยเป็นงานเขียนครั้งสุดท้าย
7. นิสิตตรวจงานครั้งสุดท้าย (Proofing the final paper) ก่อนส่งงานให้ผู้สอน

8. การประเมินงานเขียน

เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า นิสิตมีพัฒนาการเรียนมาก น้อยเพียงใด เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข มีนักการศึกษาหลายท่าน ให้ข้อเสนอแนะวิธีตรวจงานเขียนดังนี้

แมดเซน (Madson. 1983, pp. 120-122) ได้เสนอวิธีการประเมินผลทักษะการเขียน และการตรวจให้คะแนน ดังนี้

1. การประเมินผลทักษะการเขียนขึ้นก่อนการเรียน ทำโดยวิธีการหัก 1 คะแนนต่อที่ผิด 1 ที่ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน
2. การประเมินผลทักษะการเขียนขึ้นเริ่มเขียน การตรวจให้คะแนนหัก 1 คะแนนต่อที่ผิด 1 ที่ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ทั้งนี้ข้อความที่เขียนควรยาวประมาณ 75-100 คำ
3. การประเมินผลทักษะการเขียนอิสระ เช่น การเขียนเรียงความ การตรวจงานเขียนควรมีการกำหนด องค์ประกอบต่าง ๆ ของการเขียน เพื่อความแม่นยำ และรวดเร็วในการตรวจ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท

3.1 วิธีตรวจแบบวิเคราะห์ (Analytical Method) เป็นวิธีประเมินงานเขียนโดยแยกประเมินองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่

- กลไกทางการเขียน (Mechanics)
- การสะกดคำ (Spelling)
- ไวยากรณ์ (Grammar)
- การเรียบเรียง (Organization)
- การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary Choice)

1. วิธีหักคะแนน โดยกำหนด

ข้อผิดพลาด 1-2 ที่ หัก 1 หน่วย

ข้อผิดพลาด 3-4 ที่ หัก 2 หน่วย

ข้อผิดพลาด 5-6 ที่ หัก 3 หน่วย

2. วิธีการให้คะแนน โดยกำหนดคะแนนให้ในแต่ละองค์ประกอบ

กลไกการเขียน 20%

การเลือกใช้คำ 20%

ไวยากรณ์ และการใช้ภาษา 30%

การเรียบเรียง 30%

3.2 วิธีตรวจแบบรวบยอด (Holistic Method) ผู้สอนจะเน้นพิจารณาเรื่อง การสื่อความหมายของ การเรียงความทั้งเรื่อง โดยคำนึงถึงข้อผิดพลาดทางกลไกการเขียนเพียงเล็กน้อย และจะถูกหักคะแนน จากความผิดพลาดดังกล่าวน้อยมาก เช่น ลดจากการเกรด A+ เป็น A ไอล์ (Ike. 1990, p. 43) ได้เสนอรูปแบบการตรวจให้คะแนนและการประเมินงานเขียนไว้ว่า ควรมี น้าหนักการให้คะแนนแต่ละส่วนจากองค์ประกอบสำคัญ 4 ข้อ คือ

1. เนื้อหา 10 คะแนน
2. การเรียบเรียงความคิด 5 คะแนน

3. จำนวนภาษา 15 คะแนน
4. กลไกการเขียน 10 คะแนน

ตารางเกณฑ์การให้ระดับคะแนนของไอค์	เกรด
35-40	A
30-34	AB
25-29	B
20-24	BC
15-19	C
10-14	CD
ต่ำกว่า 9	F

ฮีตัน (Heaton. 1990, pp. 108-113) แนะนำการประเมินโดย

1. วิธีนับข้อผิดพลาด (The error-count method) วิธีนี้นับข้อผิดพลาดอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ
  2. วิธีวิเคราะห์ (The analytical Method) ผู้ตรวจวิเคราะห์องค์ประกอบ ของงานเขียน ในการให้คะแนน 5 ด้าน ได้แก่ การสื่อความหมายได้ชัดเจน (Fluency) การใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง (Grammar)
  3. วิธีที่ใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจประเมินงานเขียน (The impression Method) วิธีนี้ควรมีผู้ประเมิน 3-4 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย วิธีนี้ไม่เหมาะสำหรับวัดความก้าวหน้า ของงานเขียน และหาข้อดีของนิสิต
- บราวน์ (Brown. 2000, pp. 356-358) ได้แบ่งประเภทการประเมินงานเขียนที่เป็นพื้นฐานไว้ 6 ประเภท ดังนี้
1. เนื้อหา (Content) โดยพิจารณาว่าเนื้อหาสัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเชื่อมโยงความคิด สอดคล้องกัน การอธิบายที่สามารถใช้ประสบการณ์ของตนเอง ในการยกตัวอย่าง และการแสดงความคิดเห็น
  2. การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) พิจารณาจากความเหมาะสมของคำนำ การเรียงลำดับความคิด การสรุป และความยาวของงานเขียน
  3. การใช้ภาษาในการสื่อความของงานเขียน (Discourse) พิจารณาถึงความสัมพันธ์

ของเนื้อหาที่เขียน กับประโยคที่เป็นใจความหลักของเรื่อง การใช้ภาษา ที่หลากหลาย สละสลวย และความสอดคล้อง ของความคิดในแต่ละย่อหน้า

4. การเรียงลำดับคำในประโยค และความถูกต้องด้านกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ (Syntax)

5. การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary) ที่สื่อความหมายได้ชัดเจน เหมาะสมกับระดับชั้นของนิสิต และถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

6. กลไกทางภาษา (Mechanics) ได้แก่การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การเขียนอักษรตัวใหญ่

เกณฑ์การประเมินงานเขียน ดัดแปลงจากแนวคิด จากอบส์และคณะ (Jacobs, et al. 1981, pp. 69-105)

1. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1.1 เนื้อหา (content) 30 คะแนน

1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) 20 คะแนน

1.3 คำศัพท์ (Vocabulary) 20 คะแนน

1.4 การใช้ภาษา (Language Use) 25 คะแนน

1.5 กลไกทางภาษา (Mechanics) 5 คะแนน

2. ระดับความสามารถในการเขียนแต่ละด้าน แบ่งเป็น 5 ระดับ

ระดับที่ 1 ดีมากถึงดีเยี่ยม (Very good to excellent)

ระดับที่ 2 ดี (Good)

ระดับที่ 3 ปานกลาง (Average)

ระดับที่ 4 น้อย (Poor)

ระดับที่ 5 น้อยมาก (Very poor)

เกณฑ์การประเมินด้านเนื้อหา และการเรียบเรียงเนื้อหา องค์ประกอบ	3 คะแนน	4 ระดับ ความสามารถ	เกณฑ์
1. การนำเสนอเนื้อหา	14-15	ระดับ 5 (ดีมาก)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียน ดีมาก
1.1 ความสมบูรณ์ของเนื้อหา			
	11-13	ระดับ 4 (ดี)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียน เป็นอย่างดี

เกณฑ์การประเมินด้านเนื้อหา และการเรียบเรียงเนื้อหา องค์ประกอบ	3 คะแนน	4 ระดับ ความสามารถ	เกณฑ์
1. การนำเสนอเนื้อหา	8-10	ระดับ 3 (ปานกลาง)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียน พอประมาณ
1.1 ความสมบูรณ์ของเนื้อหา (ต่อ)	5-7	ระดับ 2 (น้อย)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียน ในวงจำกัดเนื้อหาน้อย
	3-4	ระดับ 1 (น้อยมาก)	ไม่แสดงความรู้ในเรื่องที่ เขียนเลย
	14-15	ระดับ 5 (ดีมาก)	ข้อความสนับสนุนมี ความสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง ที่กำหนดมาให้
	11-13	ระดับ 4 (ดี)	ข้อความสนับสนุนมี ความสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง ที่กำหนดเป็นส่วนมาก
	8-10	ระดับ 3 (ปานกลาง)	ข้อความสนับสนุนมี ความสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง ที่กำหนด พอประมาณ
	5-7	ระดับ 2 (น้อย)	ข้อความสนับสนุนมี ความสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง ที่กำหนด เพียงพอ
	3-4	ระดับ 1 (น้อยมาก)	ข้อความสนับสนุนไม่มี ความสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง ที่กำหนดทั้งหมด
	18-20	ระดับ 5 (ดีมาก)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่อง และสอดคล้องกันดีมาก
	15-17	ระดับ 4 (ดี)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่อง และสอดคล้องกันดี

เกณฑ์การประเมินด้านเนื้อหา และการเรียบเรียงเนื้อหา องค์ประกอบ	3 คะแนน	4 ระดับ ความสามารถ	เกณฑ์
	12-14	ระดับ 3 (ปานกลาง)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่อง และสอดคล้องกัน พอประมาณ
1. การนำเสนอเนื้อหา 1.1 ความสมบูรณ์ของเนื้อหา (ต่อ)	9-11	ระดับ 2 (น้อย)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่อง และสอดคล้องกันเป็น ส่วนน้อย
	6-8	ระดับ 1 (น้อยมาก)	เรียบเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่อง และไม่สอดคล้องกัน

ตัวอย่างการออกแบบกิจกรรมการสอนการเขียน ที่จะใช้สอนในชั้นเรียน

รูปแบบของกิจกรรม คือ 1) แบบการเขียนบรรยายบุคคล 2) การเขียนบรรยายสถานที่ และ 3) การเขียนเล่าเหตุการณ์ โดยกำหนดกิจกรรมการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ตามวิธีของ ไรมส์ (Raimes. 1983, pp. 3-23) 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเขียน (Pre-writing) นิสิตทำกิจกรรมกลุ่ม โดยผู้สอนกระตุ้นให้นิสิตเขียน ซึ่งมีการเตรียมการ ดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูล (Gathering information) โดยการสร้างแนวความคิดจากหัวข้อที่จะเขียน (Generating ideas) และค้นคว้าข้อมูลจากการอ่านสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ (Reading for information) เพื่อระดมสมอง (Brainstorming)

1.2 เรียบเรียงข้อมูลความคิด (Organizing Information) เพื่อจัดเรียบเรียงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน (Combining related ideas)

2. ขั้นลงมือเขียน (While-writing)

2.1 นิสิตร่างงานเขียนที่ 1 (First draft) ด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลจากแผนที่ร่างงานเขียนไว้ (Rough draft) โดยมีประโยคหลัก (Main idea) และประโยคสนับสนุน (Supporting)

2.2 นิสิตแลกเปลี่ยนงานเขียนกับเพื่อน โดยตรวจดูความชัดเจนของแนวความคิดเห็น (Content) และวิธีเรียบเรียงข้อมูล (Organization)

2.3 นิสิตใช้ข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขงานร่างที่ 1 เพื่อเขียนงานร่างที่ 2 (Second draft)

2.4 นิสิตแลกเปลี่ยนตรวจงานร่างที่ 2 กับเพื่อน มีการอภิปราย (Discuss) กันถึงรายละเอียดด้านคำศัพท์ กลไภททางภาษา (Mechanics) ไวยากรณ์ (Grammar) โดยมีผู้สอนร่วมอภิปราย (Discuss)

2.5 นิสิตนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงงานร่างแล้วเขียนออกมาเป็นผลงาน (Final draft)

3. ขั้นหลังการเขียน (Post-writing) นิสิตทบทวนงานเขียนเพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลงาน (Reviewing) และส่งครูตรวจ

9. การแสดงผลงานและการประเมินงานเขียนร่วมกัน

1. ให้นิสิต กำหนดเกณฑ์ในการประเมินงานเขียนของเพื่อนในชั้น และออกมานำเสนอหน้าห้องโดยให้ระบุหลักเกณฑ์ และคะแนนให้ชัดเจน

2. นิสิตรวบรวมปัญหาที่พบจากงานเขียนในห้องเรียน มานำเสนอแล้วนำมาจัดลำดับความถี่เพื่อนำไปใช้ในการ แก้ปัญหาการเขียนและ ไปศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหาการสอน การเขียนจากงานวิจัยมานำเสนอในครั้งต่อไป

10. การสะท้อนการเรียนรู้

1. นิสิต ออกแบบการเรียนรู้เรื่องการเขียนสำหรับนักเรียนมาคนละ 1 แผน โดยให้ใช้เทคนิควิธีการสอนเขียนที่เหมาะสม ทั้งการวัดการประเมิน และการใช้สื่อ

2. นิสิตแต่ละกลุ่มเลือกแผนการสอนที่ดีที่สุด มานำเสนอหน้าห้อง พร้อมทั้งทดลองสอนในห้องเรียน

สื่อการสอนประกอบการบรรยาย

๔๐๐๔๐๓
การสอนการเขียนภาษาไทย

โดย ผศ.ระพีณ ชูชื่น

หน่วยที่

ทฤษฎี วิธีเทคนิคการสอนการเขียน

- ความหมายของการเขียน
- จุดมุ่งหมายในการเขียน
- หลักของการเขียน
- ข้อปฏิบัติในการเขียน
- องค์ประกอบของการเขียน
- ภาษาที่ใช้ในการเขียน
- การสอนการเขียนแบบเน้นผลงาน
- การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ
- การประเมินงานเขียน

กมลเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 123) ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนคือทักษะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดจินตนาการประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์ และความรู้สึกเกี่ยวกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารและสื่อความหมาย โดยมีตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายของผู้เขียน การเขียนเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวร

นพดล จันทร์เพ็ญ (2542, หน้า 91) ได้กล่าวว่า การเขียน คือการแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัย ภาษาตัวอักษรเป็นสื่อที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดตามความต้องการและความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ถาวรสามารถคงอยู่นานสามารถตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนับพันหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

ฐะปะณีย์ นาคทรพร (2545, หน้า 58) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกต้องตามแบบตัวสะกดตัวให้ถูกต้องการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจตลอดจนการเขียนถ้อยคำสำนวนให้สละสลวย ได้ประโยชน์ตามจุดประสงค์

➤ ความหมายของการเขียน (ต่อ)

สรุปได้ว่า การเขียนหมายถึง การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารโดยอาศัยตัวอักษร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นอ่านแล้ว เข้าใจความมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง และสามารถตรวจสอบได้

➤ จุดมุ่งหมายในการเขียน

กองทัพ เคลือบพนิชคุณ
(๒๕๔๒ : ๑๒๓)

สรุปจุดมุ่งหมายในการเขียนออกเป็น ประการ

๑. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง
๒. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น
๓. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น
๔. การเขียนเพื่อชักจูงใจ
๕. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ

กองทัพ เคลือบพนิช (2542, หน้า 125) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการเขียนออกเป็น 5 ประการดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ของผู้เขียน การเขียนเพื่อเล่าเรื่องส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการเขียนเล่าชีวประวัติ อัตชีวประวัติ ข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น

2. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อชี้แจงไขคำตอบปัญหาความรู้ หรือ ความคิดที่เข้าใจยาก เช่น การเขียนอธิบาย วิธีวิจัย วิธีประดิษฐ์ เครื่องมือ อธิบายคำศัพท์ เป็นต้น

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องต่าง ๆ อาจจะแสดงความคิดเห็นอย่างเดียวหรืออาจประกอบด้วยคำแนะนำ ข้อคิด ข้อเตือนใจ เป็นต้น ซึ่งวิธีเขียนจะต้องใช้ข้อเท็จจริงสมบูรณ์ เหตุผลข้อคิด ข้อเสียอย่างชัดเจน

4. การเขียนเพื่อชักจูงใจ เป็นการเขียนเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ รวมทั้งการเขียนเพื่อเปลี่ยนความรู้สึก เปลี่ยนใจหรือเปลี่ยนท่าทีของผู้อ่านให้คล้อยตามที่ผู้เขียนต้องการ เช่น ข้อธรรมะต่าง ๆ คำพังเพย เป็นต้น

5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนถ่ายทอดความรู้สึกจินตนาการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพลักษณ์ตามผู้เขียน เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ซึ่งเป็นลักษณะบันเทิงคดีเชิงสร้างสรรค์

➤ จุดมุ่งหมายในการเขียน (ต่อ)

ทัศนีย์ ศุภเมธี
(๒๕๔๒ : ๓๔)

สรุปจุดมุ่งหมายของการสอนเขียนโดยทั่วไปไว้ ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง
๒. เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิด
๓. ให้รู้จักสังเกต
๔. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียน
๕. ส่งเสริมการเขียนหนังสือ
๖. ส่งเสริมให้มีจินตนาการ
๗. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่ายชัดเจน
๘. ให้รู้จักเขียน
๙. ให้รู้จักลำดับความคิดและสาระสำคัญ

1. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดี และถูกต้องตามอักขรวิธี และตามลำดับสากลนิยม

3. เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิด และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. ให้รู้จักสังเกต และเลือกพินธ์้อยคำสำนวน โวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษา และตามที่นิยมกัน

4. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อความหมาย และเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษาเขียน และภาษาพูด

5. ส่งเสริมการเขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่าย ชัดเจน และสะอาดเรียบร้อย

6. ส่งเสริมให้มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความนึกคิด ออกเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง
7. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่าย ชัดเจน สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
8. ให้อ่านและเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย และการเขียนประเภทอื่น ๆ ที่ควรทราบ สามารถเขียน ได้ถูกต้องตามแบบแผน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมาย
9. ให้อ่านและคัดลอกข้อความและสาระสำคัญตลอดจนให้มีศิลปะในการเขียนเพื่อให้เข้าใจง่าย

จุดมุ่งหมายในการเขียน (ต่อ)

สรุปจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้ดังนี้

๑. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่าย
๒. การเขียนตัวสะกดให้ถูกต้อง
๓. ฝึกให้อ่านและคัดลอกข้อความ
๔. ให้อ่านและเขียน
๕. ให้อ่านและคัดลอก
๖. ส่งเสริมความเจริญทางจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ฐะปะณีย์ นาคทรัพย์
(๒๕๔๕ : ๕๘)

1. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่าย ชัดเจน สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. การเขียนตัวสะกดให้ถูกต้องตามอักขรวิธี และตามพจนานุกรม
3. ฝึกให้อ่านและคัดลอกข้อความ และสามารถถ่ายทอดความรู้ออกเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้
4. ให้อ่านและเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย และการเขียนประเภทอื่น ๆ ที่ควรทราบ สามารถเขียนให้ถูก ตามแบบแผนที่นิยมกัน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์
5. ให้อ่านและคัดลอก และเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวน โวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาที่นิยมกัน
6. ส่งเสริมความเจริญทางจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้การเขียนเป็นสื่อในการแสดงออก

➤ จุดมุ่งหมายในการเขียน (ต่อ)

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการสอนเขียนเพื่อให้เขียนได้ถูกต้องตามหลัก พจนานุกรม คัดลายมือให้สวยงาม สามารถ ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกเป็นลายลักษณ์ อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ๆ และได้ประโยชน์ ตรงตามจุดมุ่งหมาย ของผู้เขียน

➤ จุดมุ่งหมายในการเขียน (ต่อ)

สรุปจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้ดังนี้

๑. เขียนเพื่อให้เกิดความรู้
๒. เขียนเพื่อให้เกิดความบันเทิงคดี
๓. เขียนเพื่อโน้มน้าวใจ
๔. เขียนเพื่อติดต่อกิจการงาน
๕. เขียนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น

รัฐจิต แก้วจำปา
(๒๕๔๔: ๕๓)

1. เขียนเพื่อให้เกิดความรู้ ได้แก่ การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์อธิบายความหมาย เขียนข่าว เขียนวิชาการ ฯลฯ
2. เขียนเพื่อให้เกิดความบันเทิงคดี ได้แก่ การเขียนนวนิยาย เขียนบทประพันธ์ เขียนบทเพลง บทละคร ฯลฯ
3. เขียนเพื่อโน้มน้าวใจ ได้แก่ บทความปลุกใจ คำเทศนา นิตานสอนใจ ฯลฯ
4. เขียนเพื่อติดต่อกิจการงาน ได้แก่ การเขียนจดหมาย การเขียนสัญญา เขียนคำร้อง
5. เขียนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น ได้แก่การเขียนบทความ ฯลฯ

➤ จุดมุ่งหมายในการเขียน (ต่อ)

ระบุจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้ดังนี้

๑. การเขียนเพื่ออธิบาย
๒. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง
๓. การเขียนเพื่อแนะนำหรือให้ข้อคิดเห็น
๔. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ
๕. การเขียนเพื่อสร้างแนวคิดเชิงจินตนาการ
๖. การเขียนเพื่อล้อเลียน-เสียดสี
๗. การเขียนเพื่อแจ้งข้อเท็จจริง
๘. การเขียนเพื่อให้ข้อมูล

ระบุ ทดแทนคุณ
และกุลวดี แพทย์พิทักษ์
(๒๕๔๘ : ๕๙)

1. การเขียนเพื่ออธิบาย และให้ความรู้เป็นการมุ่งให้ข้อมูลความรู้เพื่อให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลอย่างละเอียด
2. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านเพื่อให้ได้รับบรรยากาศในสิ่งที่ผู้เขียนพบหรือประสบมากับตนเอง
3. การเขียนเพื่อแนะนำหรือให้ข้อคิดเห็น เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อเสนอแนะให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ของผู้อ่าน สามารถนำไปใช้ได้จริง
4. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่มุ่งชักจูงโน้มน้าวโฆษณา เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเห็นด้วย หรือคล้อยตาม และอาจนำไปสู่ การประเมินค่า หรือการตัดสินใจได้
5. การเขียนเพื่อสร้างแนวคิดเชิงจินตนาการ เป็นการเขียนที่มุ่งนำเสนอภาพความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามไปด้วย และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้
6. การเขียนเพื่อล้อเลียน-เสียดสี เป็นการเขียนที่มุ่งให้ความรู้สึกในลักษณะล้อเลียนเสียดสี หรืออาจประชดประชันเน้นความสนุกสนาน เพลิดเพลินเป็นหลัก
7. การเขียนเพื่อแจ้งข้อเท็จจริง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลที่เป็จริงนำเสนอรายละเอียดเพื่อการนำไปปฏิบัติจริง
8. การเขียนเพื่อให้ข้อมูลเป็นการเขียนที่มุ่งให้รายละเอียดหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เขียนเอง เพื่อสื่อสารให้กับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบในประโยชน์ทางธุรกิจ และเรื่องสำคัญของเรา

➤ จุดมุ่งหมายในการเขียน (ต่อ)

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น เขียนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเจตนาของตน เพื่อชักจูงโน้มน้าวใจ เขียนเพื่อแสดง ความคิดเห็น เขียนเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เขียนมุ่งหวังที่จะเผยแพร่ความรู้สึกรักนึกคิด ของตนออกไป และเขียนเพื่อประโยชน์ ทางธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งของตัวผู้เขียนเอง

1. เขียนเพื่อให้เกิดความรู้ ได้แก่ การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์อธิบายความหมาย เขียนข่าว เขียนวิชาการ ฯลฯ
2. เขียนเพื่อให้เกิดความบันเทิงคดี ได้แก่ การเขียนนวนิยาย เขียนบทประพันธ์ เขียนบทเพลง บทละคร ฯลฯ
3. เขียนเพื่อโน้มน้าวใจ ได้แก่ บทความปลุกใจ คำเทศนา นิตานสอนใจ ฯลฯ
4. เขียนเพื่อติดต่อกิจการงาน ได้แก่ การเขียนจดหมาย การเขียนสัญญา เขียนคำร้อง
5. เขียนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น ได้แก่การเขียนบทความ ฯลฯ

➤ หลักของการเขียน

กองทัพ เคลือบพนิชคุณ
(๒๕๔๒ : ๑๒๖)

สรุปหลักสำคัญของการเขียนทั่วไป ดังนี้

๑. ความรับผิดชอบ	๒. ความประณีต
๓. ความชัดเจน	๔. ความถูกต้อง
๕. ความเรียบง่าย	๖. ความประทับใจ
๗. ความกระชับ	๘. ความไพเราะ

การเขียนมีหลักการสำคัญ ดังที่นักการศึกษาและท่านผู้รู้หลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้ กองเทพ เคลือบพนิชกุล (2542, หน้า 126) ได้สรุปหลักสำคัญของการเขียนทั่วไป ดังนี้

1. ความรับผิดชอบในความถูกต้องของเนื้อหา แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลมองเห็นปัญหาต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน และลึกซึ้ง มุ่งแต่เฉพาะให้ผู้อ่านเกิดความรู้ และทัศนคติที่ดีงาม
2. ความประณีต ผู้เขียนจะต้องใช้ความสุ่มรอบคอบในด้านการเสนอเนื้อหา และด้านการใช้ภาษา พยายามจัดข้อบกพร่องที่จะเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารให้หมดสิ้น
3. ความชัดเจนผู้เขียนจะต้องใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด ใช้ประโยคไม่คลุมเครือ เพื่อให้ผู้อ่าน และผู้เขียนเข้าใจตรงกัน
4. ความถูกต้อง ได้แก่ การใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้องตามระเบียบของภาษาถูกต้องตามความนิยม
5. ความเรียบง่าย หมายถึง การใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่ายแต่มีผลกระทบความรู้สึกของผู้อ่านมาก
6. ความประทับใจ เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำที่มีความหมายลึกกลงไปในความรู้สึกของผู้อ่าน
7. ความกระชับ คือ การใช้ถ้อยคำน้อยแต่ได้ความหมายชัดเจน และมีน้ำหนักของถ้อยคำ
8. ความไพเราะ คือ ไม่ใช่ถ้อยคำหรือไม่ใช่คำหยาบ ไม่ใช่ภาษาตลาดหรือภาษาต่างประเทศ

1. ข้อปฏิบัติในการเขียน ฝึกท่าทางการเขียน และการจับดินสอให้ถูกต้อง ฝึกการวางสมุด วางมือและเคลื่อนไหวมือในการเขียนได้ถูกวิธี เน้นการปฏิบัติและแก้ไขข้อบกพร่องอยู่เสมอเมื่อปฏิบัติผิด

2. หลักเกณฑ์ในการเขียน ฝึกวิธีเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ให้ถูกต้อง การวางตำแหน่งตัวอักษรให้ถูกที่ การเว้นช่องไฟให้พองาม และการรักษาระดับบรรทัดในการเขียน ฝึกการเขียนหนังสือไทยให้มีหัว หัวไม่บอด ตัวอักษรโตเสมอกัน การเขียนเน้นลายมือที่อ่านง่าย เป็นระเบียบสวยงาม ให้ฝึกปฏิบัติและกวดขัน การเขียนให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์จนเป็นนิสัย

3. นิสัยการเขียนที่ดี ฝึกนิสัยการเขียนที่ดีโดยให้เน้นในที่ที่เหมาะสมไม่ขีดเขียนตามฝาผนัง โต๊ะ ม้านั่ง การเขียนในสมุดแบบฝึกหัด ฝึกเขียนให้อ่านง่าย สะอาด รู้จักขีดเส้นคั่นหน้าทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อยและรวดเร็ว

4. การคัดลายมือ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เน้นการคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เน้นการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดและตัวหัวคั่นบรรจง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เน้นการคัดตัวหัวคั่นบรรจง

5. การประสมอักษร ฝึกการเขียนประสมคำด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตามมาตราตัวสะกดต่าง ๆ และสามารถแยกคำตามลักษณะการประสมอักษรได้ การประสมอักษรเริ่มจากการนำพยัญชนะ และสระมาประสม เป็นคำไม่มีตัวสะกด การนำพยัญชนะและสระมาประสมเป็นคำที่มีตัวสะกดตามมาตราต่าง ๆ การเขียนคำที่ไม่ตรง ตามมาตรา ตัวสะกดและคำที่มีการ์นต์

6. การเขียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เช่น การจดบันทึกความรู้หรือเรื่องราวต่าง ๆ การทำบัญชี คำหรือสมมูลคำศัพท์ ประจำชั้นหรือส่วนตัวไว้ใช้ประโยชน์ในการเรียน การทำบัญชีคำเปรียบเทียบ คำพื้นฐานที่ใช้ในการเขียนกับคำภาษาอื่น เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะและความเข้าใจการอ่าน

7. การใช้พจนานุกรม ฝึกริธีใช้พจนานุกรมให้ถูกต้องและรวดเร็ว และฝึกนิตยสารใช้พจนานุกรมเป็นประจำ ในการตรวจสอบความถูกต้องของการอ่านและการเขียน ความหมายและการใช้คำ

องค์ประกอบของการเขียน

การเขียนผู้เขียนจะต้องใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอน และรูปแบบเพื่อแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก ให้ผู้อ่านได้รับรู้ และเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

๑. เนื้อหา   ๒. ภาษา   ๓. เครื่องหมายวรรคตอน

๔. รูปแบบการเขียนแต่ละประเภท แบ่งได้ ๒ รูปแบบ ได้แก่

๔.๑ รูปแบบร้อยแก้ว

๔.๒ รูปแบบร้อยกรอง

กองเทพ เคลือบพณิชกุล
(๒๕๔๒ : ๑๒๗)

การเขียนผู้เขียนจะต้องใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอน และรูปแบบเพื่อแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก ให้ผู้อ่านได้รับรู้ และเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 127) ได้สรุปองค์ประกอบของการเขียนไว้ดังนี้

1. เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่าน ได้รับทราบ อาจเป็นเหตุการณ์ เรื่องของบุคคล ข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ และความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือประกอบกัน

2. ภาษา คือ ถ้อยคำสำนวนโวหารต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของไวยากรณ์ และตามความนิยม ของผู้ใช้ภาษา ภาษานับเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอด เป็นเรื่องของผู้เขียนจะต้องมีความหมายรอบคอบ ละเอียดอ่อนในการเลือกเฟ้นคำ ประโยค สำนวนโวหารต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ และรูปแบบ

3. เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียนเพื่อช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้สะดวก และเป็นการป้องกันความเข้าใจผิดได้อีกด้วย เครื่องหมายวรรคตอนบางชนิดยังช่วยให้

สามารถสื่ออารมณ์ และความรู้สึกได้ดี ซึ่งจะต้องใช้ให้เหมาะกับเนื้อหา และรูปแบบอย่าง
ระมัดระวัง

4. รูปแบบการเขียนแต่ละประเภท ย่อมมีรูปแบบต่างกัน ซึ่งแบ่งได้ 2 รูปแบบ ได้แก่

4.1 รูปแบบร้อยแก้ว คือ การใช้ถ้อยคำสามัญรวมทั้งคำราชาศัพท์มาเรียบเรียง เป็น
ความเรียงทั่วไป เช่น เรียงความ จดหมาย รายงาน เป็นต้น การเขียนในรูปแบบร้อยแก้วนี้ ผู้เขียนมี
อิสระ ในการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค เป็นข้อความ โดยอยู่ในรูปแบบที่กำหนด หรือ
ตามความนิยม

4.2 รูปแบบร้อยกรอง คือ การนำเอาถ้อยคำภาษาที่ได้เลือกสรรดีแล้วมาเรียบเรียง
ให้เข้ารูปแบบตามกฎเกณฑ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น
การเรียบเรียงให้ถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละชนิดอีกด้วย

➤ ภาษาที่ใช้ในการเขียน (ต่อ)

การใช้คำ

๑. ใช้คำกะทัดรัด
๒. ใช้คำที่มีความหมายชัดเจนไม่กำกวม
๓. ใช้คำถูกต้องตรงตามความหมาย
๔. ใช้วิธีหลากหลาย
๕. ใช้คำเหมาะแก่ระดับบุคคล
๖. ใช้คำถูกกาลเทศะและโอกาส
๗. ใช้คำให้ถูกต้องตามความนิยม

1. การใช้คำ

1.1 ใช้คำกะทัดรัด หมายถึงการเลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน แจ่มแจ้ง ไม่เยิ่นเย้อ เช่นเขายังมีชีวิตและมีลมหายใจอยู่ในขณะนี้ (ไม่ควรใช้) เขายังมีชีวิตอยู่ในขณะนี้ (ควรใช้)

1.2 ใช้คำที่มีความหมายชัดเจนไม่กำกวม คำบางคำอาจสื่อความหมายได้หลายอย่าง การนำคำเข้าประโยค จึงต้องระมัดระวัง โดยใช้คำให้ตรงตามความหมายที่สุด ถ้าข้อความใดไม่ชัดเจนหรือมีความหมายกำกวม ผู้เขียนก็ต้องหาคำที่ที่มีความหมายเฉพาะลงในการเขียน เพื่อย้ำความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่นเพื่อนผมประสบอุบัติเหตุขับรถชนต้นไม้ตาย (ไม่ชัดเจน อาจหมายถึงขับรถชนต้นไม้ที่ตายแล้ว หรือหมายถึงขับรถชนต้นไม้จึงตายก็ได้)

1.3 ใช้คำถูกต้องตรงตามความหมาย หมายถึงการใช้คำได้ถูกต้องตามหลักการใช้และใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน เช่นเขากระทำไม่ดีกับฉันมาก ฉันรู้สึกประทับใจกับเหตุการณ์ครั้งนั้นในความหมายนี้ควรใช้คำว่า “ฝังใจ” ถ้า “ประทับใจ” จะใช้กับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่พึงพอใจที่รู้สึกเป็นสุข

1.4 ใช้วิธีหลากหลายคำหมายถึง การละเว้นการใช้ถ้อยคำที่ซ้ำๆ กัน โดยการหาคำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียง มาใช้แทน หรือเปลี่ยนการลำดับความลงบ้าง เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ซ้ำซากเช่นเมื่อกลับถึงบ้านต้องหุงข้าวต้องอ่านหนังสือ และต้องดูโทรทัศน์ทุกวัน (ไม่ควรใช้) เมื่อกลับถึงบ้าน ฉันต้องหุงข้าว แล้วจึงอ่านหนังสือหลังจากนั้นจึงดูโทรทัศน์ทุกวัน

1.5 ใช้คำเหมาะแก่ระดับบุคคล หมายถึงการใช้คำให้เหมาะแก่บุคคลทั่ว ๆ ไป เช่นการใช้ราชาศัพท์สำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระบรมวงศานุวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช และพระสงฆ์ ตลอดจนบุคคลทั่วไปทั้งที่อ่อนอาวุโส

และมีอาวุธ เช่น อาจารย์คะ คิฉินขออนุญาตหยุดเรียน 1 วัน เพราะปวดหัวมากค่ะ (ปวดศีรษะ) วันนี้ไม่ต้องเรียนวิชาภาษาไทย เพราะอาจารย์แกไม่มา (ท่าน)

1.6 ใช้คำถูกกาลเทศะและโอกาส หมายถึงการใช้คำให้ถูกกับโอกาส เวลา และสถานที่ เช่น ขอเชิญแขกทุกคนรดน้ำงานแต่งงานคู่บ่าวสาว (ไม่ควรใช้) ขอเรียนเชิญผู้มีเกียรติทุกท่านหลังน้ำพระพุทธรณ์แก่คู่บ่าวสาว

1.7 ใช้คำให้ถูกต้องตามความนิยม คำบางคำเมื่อต่างสมัยกัน ความนิยมในการใช้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ผู้เขียนจึงควรศึกษาการใช้คำให้ถูกต้องตามความนิยม เช่น คำว่า คนชรา ปัจจุบันนิยมใช้ว่า ผู้สูงอายุ, ผู้สูงวัย คำว่านักเรียนที่ยากจน ปัจจุบันนิยมใช้ว่า นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

▶ ภาษาที่ใช้ในการเขียน (ต่อ)

๘. คำที่ควรหลีกเลี่ยง

- คำต่ำ	- คำที่ผิดระเบียบ
- คำภาษาพูด	- คำภาษาถิ่น
- คำแสลง	- คำหนังสือพิมพ์
- คำที่ใช้ในการประพันธ์	- คำวิชาการ
- คำที่ใช้ในการโฆษณา	- คำภาษาต่างประเทศปนภาษาไทย

1.8 คำที่ควรหลีกเลี่ยงในการเขียน มีดังนี้

1.8.1 คำต่ำถือว่าเป็นภาษาหยาบ เช่น มึง กู เอ็ง ข้า โว้ย

1.8.2 คำที่ผิดระเบียบ เช่น ศีรษะแม่เท้า ทรงพระคัน

1.8.3 คำภาษาพูด จะไม่นำมาใช้ในกาษาเขียน เช่น เยอะแยะ ควรใช้ว่า มากมาย

1.8.4 คำภาษาถิ่น คือคำที่ใช้เฉพาะในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง ไม่เป็นภาษากลางและไม่เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป เช่น ภาษาเหนือ เป๊ หมายถึง ชนะ, จ้อง หมายถึง ร่ม ภาษาใต้ มันเทศ หมายถึง มันสำปะหลัง, ย่านัด หมายถึง สับปะรด

1.8.5 คำแสลง เป็นคำที่ใช้ในคนกลุ่มหนึ่ง ได้รับความนิยมในชั่วขณะ จะไม่นิยมนำคำประเภทนี้มาใช้ในการพูด และเขียนที่เป็นทางการ เช่น ปิ้ง ไม่สน นิ่ง ฯลฯ

1.8.6 คำหนังสือพิมพ์เป็นคำที่ใช้เฉพาะวงการหนังสือพิมพ์เป็นคำสั้น กระชับ สะดุดตา เช่น ล้านแตก! แต่ไม่ได้ตั้งค์ โจรปล้นแบงก์กลางกรุง ฯลฯ

1.8.7 คำที่ใช้ในการประพันธ์ คำเหล่านี้เป็นคำที่ใช้เฉพาะจะนำมาใช้ในภาษาธรรมดา ไม่ได้ เช่น มารศรี ราตรี ฯลฯ

1.8.8 คำวิชาการ เป็นคำที่ใช้เฉพาะวิชา ย่อมไม่เป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไป เช่นคำที่ใช้ในวงการศึกษ วงการวิทยาศาสตร์ฯ เช่น ทักษะ จิตพิสัย ฯลฯ

1.8.9 คำที่ใช้ในการโฆษณา ภาษาโฆษณาเป็นภาษาเฉพาะ ผู้ใช้ต้องการให้ผู้ฟังสนใจจึงคิดคำขึ้นใหม่ แต่ก็ควรระวังไม่ให้ภาษาเสียไป เช่น ซุปเปอร์สวอย เป็นการนำภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ

1.8.10 คำภาษาต่างประเทศปนภาษาไทย เช่น ตัวอย่างประโยคจะทำให้ได้ผลสำเร็จต้องมีเอกซ์พีเรียนส์ (experience) ทำให้คนทั่วไปไม่เข้าใจ (ผะอบ โปษะกฤษณะ, 2534, หน้า 68-69)

➤ ภาษาที่ใช้ในการเขียน (ต่อ)

การสร้าง
ประโยค

- ๑. ผู้ประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย
- ๒. ผู้ประโยคให้ถูกต้องตามหลักการเขียนที่ดี

2. การสร้างประโยค

เมื่อรู้จักใช้คำแล้ว จึงควรรู้จักการสร้างประโยคที่ดีซึ่งมีหลักการสร้างดังนี้

2.1 ผู้ประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ต้องมีความสมบูรณ์ เรียงลำดับคำให้เหมาะกับตำแหน่งและหน้าที่ ใช้คำเชื่อมให้เหมาะสมกับความ ใช้ลักษณะนามได้ถูกต้อง รวมทั้งการวางน้ำหนักของคำให้ถูกต้อง

2.2 ผู้ประโยคให้ถูกต้องตามหลักการเขียนที่ดี คือมีความกระชับ ความหมายชัดเจน มีความกลมกลืน และต่อเนื่องกัน เป็นอย่างดี (สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์, 2539, หน้า 80)

➤ ภาษาที่ใช้ในการเขียน (ต่อ)

การเขียน
ย่อหน้า

การเขียนย่อหน้าจะต้องรู้จักวางตำแหน่งของประโยคและข้อความสนับสนุนเป็นประโยคขยายความ ซึ่งแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสอดคล้องกัน (สัมพันธภาพ) และมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว (เอกภาพ) ซึ่งมักจะอยู่ที่ประโยคหลักเป็นสาระของเรื่อง (สารัตถะ) ดังนั้น หากจะกล่าวถึงเรื่องหรือประเด็นอื่นจึงควรขึ้นย่อหน้าใหม่ ซึ่งควรต้องมีความเกี่ยวเนื่องกับย่อหน้าเดิมด้วย

การเขียนย่อหน้าจะต้องรู้จักวางตำแหน่งของประโยคและข้อความสนับสนุนเป็นประโยคขยายความ ซึ่งแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสอดคล้องกัน (สัมพันธภาพ) และมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว (เอกภาพ) ซึ่งมักจะอยู่ที่ประโยคหลักเป็นสาระของเรื่อง (สารัตถะ) ดังนั้น หากจะกล่าวถึงเรื่องหรือประเด็นอื่นจึงควรขึ้นย่อหน้าใหม่ ซึ่งควรต้องมีความเกี่ยวเนื่องกับย่อหน้าเดิมด้วย

➤ ภาษาที่ใช้ในการเขียน (ต่อ)

การใช้
โวหาร

๑. การบรรยายโวหาร
๒. พรรณนาโวหาร
๓. เทศนาโวหาร
๔. อุปมาโวหาร
๕. สาราโวหาร

งานเขียนจะมีคุณค่า หากผู้เขียนใช้โวหารประกอบในการเขียนนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับเรื่องที่เขียน โวหารที่ใช้ในการเขียนมี 5 โวหาร ดังนี้

1. การบรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนเล่าเรื่อง อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ โดยไม่สอดแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไปด้วย งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ได้แก่ จดหมายเหตุ

ประวัติรายงาน เรียงความ นิทาน นิยาย ตำนาน บทความ เป็นต้น

2. พรรณนาโวหาร หมายถึง การเขียนที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึกไปกับผู้เขียน การใช้โวหารนี้ ผู้เขียนต้องสอดแทรกความรู้สึกลงไปในงานเขียนด้วย งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ได้แก่ การเขียนเกี่ยวกับ ความสวยงามของสถานที่ การยกย่องบุคคลสำคัญ การร่ำพัน ความในใจ การปลัดพรากจากคนรัก

3. เทศนาโวหาร หมายถึง การเขียนให้ผู้อ่านเห็นคุณและโทษ เพื่อแนะนำสั่งสอน และให้ปฏิบัติตาม งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ได้แก่เรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูตเวที ความเพียร ความมั่งคั่ง ความเมตตากรุณา และเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งสอนทางศาสนา เช่น ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น

4. อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเพื่อเปรียบเทียบ โดยสามารถเปรียบเทียบเรื่องที่เป็นทั้งรูปธรรม และนามธรรมได้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น โวหารชนิดนี้มักแทรกอยู่ในพรรณนาโวหาร

5. สาธกโวหาร หมายถึง การเขียนเพื่อยกตัวอย่างสนับสนุนเรื่องที่ได้กล่าวมาแล้วให้เข้าใจยิ่งขึ้น เรื่องที่นิยมนำมายกตัวอย่าง ได้แก่ นิทานชาดก นิทานอีสป เรื่องจากวรรณคดี และเรื่องจากประวัติศาสตร์ เป็นต้น โวหารชนิดนี้มักแทรกอยู่ในเทศนาโวหาร (อัจฉิมา เกิดผล, 2533, หน้า 88-89)

➤ การสอนการเขียนแบบเน้นผลงาน

การสอนเขียนแบบเน้นผลงาน (Product Approach) ไรม์ส์ (Raimes. ๑๙๘๓: ๖-๗) และบราวน์ (Brown. ๒๐๐๐: ๓๓๕) ได้กล่าวว่า การสอนเขียนแบบ เน้นผลงานเป็นการสอนที่เริ่มจากการเขียนแบบควบคุมไปสู่การเขียนอิสระ

โดยให้ผู้เรียนเขียนเลียนแบบตัวอย่างประโยค และย่อหน้า เขียนตามคำบอก ซึ่งมุ่งเน้น ไวยากรณ์ (Grammar) โครงสร้างระดับประโยค (Syntax) และกลไกทางภาษา (Mechanics) รวมทั้งให้ความสำคัญที่ความถูกต้องของตัวภาษา (Accuracy) มากกว่าความคล่องของการใช้ภาษา (Fluency) หรือความคิดริเริ่ม (Originality)

โดยมีลักษณะที่สำคัญ ของการสอนเขียน แบบเน้นผลงาน เริ่มด้วยการเลียนแบบ (Copying) โดยนิสิตเขียนประโยคและย่อหน้า เลียนแบบตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ เปลี่ยนเฉพาะ

คำศัพท์หรือโครงสร้างให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ ลำดับขั้นตอนต่อไปเป็นการเขียนตามคำบอก (Dictation) ที่นิสิต เขียนตามคำบอก ที่มีโครงสร้างประโยคที่คุ้นเคย โดยมุ่งเน้นที่กลไกทางภาษา มีการใช้อักษรตัวใหญ่ รวมทั้ง การแบ่งวรรคตอน และการขึ้นต้นประโยค หรือจบประโยค จากนั้น นิสิตจะได้ฝึกการเขียนประโยค (Practicing sentence patterns) โดยนิสิตใช้คำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ เขียนเป็นประโยคตามโครงสร้าง ที่กำหนดลำดับขั้นตอนต่อไป เป็นการฝึกเขียนเรียงความตามคำแนะนำ (Guided composition) โดยนิสิตฝึกเขียนเชื่อมประโยคต่าง ๆ เรียบเรียงข้อความต่าง ๆ ให้เป็นย่อหน้าตามตัวอย่างที่ผู้สอนจัดทำให้ ขั้นการเขียนจดหมาย (Writing letters) เป็นขั้นที่นิสิตเขียนแบบฟอร์มจดหมายตามตัวอย่าง โดยนิสิตและเพื่อนทั้งชั้นช่วยกันเขียนเนื้อหาตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ให้ มีครูคอย เป็นผู้แนะนำและลำดับสุดท้ายของการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน คือ การเขียนเรียงความโดยอิสระ (Free-composition) นิสิตมีอิสระในการเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนตามความสนใจของตนเองโดยไม่ต้องกังวลเรื่องไวยากรณ์ (Grammar) และกลไกทางภาษา (Mechanics) ประมาณ 5 หรือ 10 นาที โดยครูไม่ต้องตรวจแก้ไข งานเขียนแต่อ่าน และแสดงความคิดเห็น ในงานเขียนของนิสิต หรือให้นิสิตอ่านงานเขียนของตัวเองให้เพื่อนในชั้นฟังสรุป การสอนเขียน แบบเน้นผลงาน (Product Approach) เป็นการสอนที่เน้นให้นิสิตเขียนเลียนแบบ คัดลอกตามตัวอย่างที่ผู้สอนกำหนดให้ โดยนิสิตต้องอยู่ในกรอบควบคุม รวมทั้งให้ความสำคัญ ที่ความถูกต้องของตัวภาษา (Accuracy) มุ่งสอนรูปแบบ และกฎเกณฑ์ของภาษา

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

ไรเมส์ (Raimes, ๑๙๘๓: ๖) และไวท์และอานต์ (Nunan, ๑๙๙๙: ๒๗๓ - ๒๗๔; อ้างอิงจาก White and Arndt, ๑๙๙๑) ได้กล่าวว่า การเขียนแบบเน้นกระบวนการเป็นการผลิตงานเขียนที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน โดยย้อนกลับไปมาจนกว่าจะได้ งานออกมาสสมบูรณ์ ไรเมส์ (Raimes, ๑๙๘๓: ๑๘) ได้แนะนำว่า การทำกิจกรรมการเขียนในห้องเรียน ควรให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มตลอดกระบวนการ และให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเขียนเป็นหัวหน้ากลุ่มเพื่อช่วยเหลือ ตรวจสอบเช็คแนะนำผู้เรียนที่มีความสามารถ น้อยกว่า ตามขั้นตอนในการส่งข้อมูลย้อนกลับตามกระบวนการ จะทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถน้อยกว่ามองเห็นแนวทางในการเขียนและพัฒนางานเขียนของตนให้ดียิ่งขึ้น

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

ไรมส์
(Raimes.๑๙๘๓:๑๘)

ได้เสนอขั้นตอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการดังนี้

๑. ขั้นตอนการเขียน (Pre-writing)
  - ๑.๑ ผู้เรียนสร้างความคิดหลากหลาย (Generating ideas) โดย
    - ๑.๑.๑ ผู้เรียนอภิปรายกับเพื่อนในห้อง เป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ (Discussion: class, small group, pair) ปรึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน รวมถึงการจัดเรียงความคิดอย่างมีระบบ
    - ๑.๑.๒ ผู้เรียนระดมสมอง (Brainstorming)

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

- ๑.๒ ผู้เรียนเลือกความคิดแล้วกำหนดความคิดที่จะเขียน (Selecting ideas/ establishing a viewpoint) ประกอบด้วยความคิดหลัก และรายละเอียดสนับสนุน ตลอดจนวิธีการเสนอข้อเขียนที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจ
- ๑.๓ ผู้เรียนร่างงานเขียนแบบคร่าวๆ (Rough drafting) เป็นการจัดความคิด หรือข้อมูลต่างๆ เป็นข้อความต่อเนื่องกัน
- ๑.๔ ผู้เรียนตรวจงานที่ร่างไว้ (Preliminary self-evaluation) ว่าตรงประเด็นตามข้อมูลที่เตรียมไว้หรือไม่
- ๑.๕ ผู้เรียนเรียบเรียงข้อมูล หรือสร้างเรื่องที่จะเขียน (Arranging information/ structuring the text) จัดลำดับประโยค และย่อหน้า

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

ไรมส์
(Raimes.๑๙๘๓:๑๘)

ได้เสนอขั้นตอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการดังนี้

๒. ขั้นตอนการเขียน (While-writing)
  - ๒.๑ ผู้เรียนร่างงานเขียนครั้งที่ ๑ (First draft) โดยผู้เรียนเขียนตามแบบที่ร่างคร่าวๆ (Rough drafting) ยังไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดต่างๆ
  - ๒.๒ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนงานเขียนกับเพื่อน โดยดูวัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา (Content) มีการเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) และมีประโยคสนับสนุนประโยคหลัก

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

๒.๓ ผู้เรียนใช้ข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานร่างที่ ๑ (First draft) เพื่อเขียนงานร่างที่ ๒ (Second draft)

๒.๔ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนตรวจงานร่างที่ ๒ (Second draft) กับเพื่อน มีการอภิปราย (Discuss) กัน ถึงรายละเอียดด้านคำศัพท์ กลไภททางภาษา (Mechanics) ไวยากรณ์ (Grammar) โดยมีผู้สอนช่วย งานเขียนบางชิ้นที่เน้นเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ก็จะทำให้ผู้เรียนตรวจเรื่องไวยากรณ์ (tense) ถ้าเป็นงานเขียนที่มีลักษณะบรรยายก็ จะให้ผู้เรียนตรวจการใช้คำคุณศัพท์ (Adjective) คำนาม (Noun) ความสอดคล้องของ ประธานและกริยา (Subject-verb agreement)

๒.๕ ผู้เรียนนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงงานร่างแล้วเขียนออกมาเป็นผลงานครั้งสุดท้าย (Finished draft)

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

ผลัด
เรมส์
(Raimes.๑๙๘๓:๑๘)

ได้เสนอขั้นตอนการเขียนแบบเน้น
กระบวนการดังนี้

๓. ขั้นหลังการเขียน (Post-writing)

การเขียนเรียงความฟอลส์ และ
คณะ (Folse, et al.

๑๙๙๙: ๑๖๐ – ๑๖๘) กล่าวว่า การ
งานเขียนนั้น ผู้เรียนควรสร้างความคิด
วางแผนการเขียน ร่างงาน และเขียนงานครั้งสุดท้าย
ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

นิสิตทบทวนงานเขียนเพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน (Reviewing) และส่งครูตรวจ ผู้สอนควรอธิบายให้นิสิตได้เข้าใจอย่างชัดเจนว่า ผลงานของนิสิตจะได้รับการตรวจเพื่อให้คะแนน และจะใช้เกณฑ์อะไร ในการวัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องมีการตกลงระหว่างครูและนิสิต ถึงเกณฑ์ในการ พิจารณาให้คะแนน การเขียนเรียงความฟอลส์ และคณะ (Folse, et al. 1999, pp. 160-168) กล่าวว่า การผลิตงานเขียนนั้น นิสิตควรสร้างความคิด วางแผนการเขียน ร่างงาน และเขียนงานครั้งสุดท้าย ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

- ๓.๑ ผู้เรียนเลือกหัวข้อที่จะเขียน (*Choosing a topic*)
- ๓.๒ ผู้เรียนระดมความคิด (*Brainstorming*)
- ๓.๓ ผู้เรียนร่างงานคร่าวๆ (*Writing a rough draft*)
- ๓.๔ ผู้เรียนตรวจแก้ไขงานร่าง (*Cleaning up the rough draft*)
- ๓.๕ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนตรวจงานร่างกับเพื่อน (*Peer editing*)
- ๓.๖ ผู้เรียนแก้ไขงานร่าง (*Revising the draft*)
- ๓.๗ ผู้เรียนตรวจงานครั้งสุดท้าย (*Proofing the final paper*)

➤ การประเมินงานเขียน

๑. การประเมินผลทักษะการเขียนขึ้นก่อนการเรียนรู้ ทำโดยวิธีการ
หัก ๑ คะแนนต่อที่ผิด ๑ ที่ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน
๒. การประเมินผลทักษะการเขียนขึ้นเริ่มเขียน การตรวจให้
คะแนนหัก ๑ คะแนนต่อที่ผิด ๑ ที่ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน
ทั้งนี้ข้อความที่เขียนควรรยาวประมาณ ๗๕ – ๑๐๐ คำ
๓. การประเมินผลทักษะการเขียนอิสระ เช่น การเขียน
เรียงความ การตรวจงานเขียนควรมีการกำหนด องค์ประกอบต่างๆ
ของการเขียน เพื่อความแม่นยำ และรวดเร็วในการตรวจ
โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

- ๓.๑ วิธีตรวจแบบวิเคราะห์
(Analytical Method) เป็นวิธี
ประเมินงานเขียนโดยแยกประเมิน
องค์ประกอบต่างๆ ได้แก่
  - กลไกทางการเขียน (Mechanics)
  - การสะกดคำ (Spelling)
  - ไวยากรณ์ (Grammar)
  - การเรียบเรียง (Organization)
  - การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary
Choice)

๑. วิธีหักคะแนน โดยกำหนด
  - ข้อผิดพลาด ๑ – ๒ ที่ หัก ๑ หน่วย
  - ข้อผิดพลาด ๓ – ๔ ที่ หัก ๒ หน่วย
  - ข้อผิดพลาด ๕ – ๖ ที่ หัก ๓ หน่วย
๒. วิธีการให้คะแนน โดยกำหนด

กลไกการเขียน	๒๐%
การเลือกใช้คำ	๒๐%
ไวยากรณ์ และการใช้ภาษา	๓๐%
การเรียบเรียง	๓๐%

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

๓.๒ วิธีตรวจแบบรวดยอด (Holistic Method) ผู้สอนจะเน้นพิจารณาเรื่องการสื่อความหมายของ การเรียงความทั้งเรื่อง ไอค์ (Ike.๑๙๙๐:๔๓) ได้เสนอรูปแบบการตรวจให้คะแนนและการประเมินงานเขียน จากองค์ประกอบสำคัญ ๔ ข้อ

๑. เนื้อหา	๑๐	คะแนน
๒. การเรียบเรียงความคิด	๕	คะแนน
๓. สำนวนภาษา	๑๕	คะแนน
๔. กลไกการเขียน	๑๐	คะแนน

ตารางเกณฑ์การให้ระดับคะแนนของไอค์	เกรด
๓๕-๔๐	A
๓๐-๓๔	AB
๒๕-๒๙	B
๒๐-๒๔	BC
๑๕-๑๙	C
๑๐-๑๔	CD
ต่ำกว่า ๙	F

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

ฮีตัน (Heaton. ๑๙๙๐: ๑๐๘ - ๑๑๓) แนะนำการประเมินโดย

- วิธีนับข้อผิดพลาด (The error-count method)
- วิธีวิเคราะห์ (The analytical Method)
- วิธีที่ใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจประเมินงานเขียน (The impression Method)

ฮีตัน (Heaton. 1990, pp. 108-113) แนะนำการประเมินโดย

1. วิธีนับข้อผิดพลาด (The error-count method) วิธีนี้นับข้อผิดพลาดอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ
2. วิธีวิเคราะห์ (The analytical Method) ผู้ตรวจวิเคราะห์องค์ประกอบ ของงานเขียน ในการให้คะแนน 5 ด้าน ได้แก่ การสื่อความหมายได้ชัดเจน (Fluency) การใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง (Grammar)
3. วิธีที่ใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจประเมินงานเขียน (The impression Method) วิธีนี้ควรมีผู้ประเมิน 3-4 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย วิธีนี้ไม่เหมาะสำหรับวัดความก้าวหน้า ของงานเขียน และหาข้อดีของนิสิต

➤ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (ต่อ)

บราวน์ (Brown, ๒๐๐๐: ๓๕๖-๓๕๘) ได้แบ่งประเภทการประเมินงานเขียนที่เป็นพื้นฐานไว้ ๖ ประเภท ดังนี้

- เนื้อหา (Content)
- การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization)
- การใช้ภาษาในการสื่อความของงานเขียน (Discourse)
- การเรียงลำดับคำในประโยค (Syntax)
- การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary)
- กลไกทางภาษา (Mechanics)

บราวน์ (Brown, 2000, pp. 356-358) ได้แบ่งประเภทการประเมินงานเขียนที่เป็นพื้นฐานไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) โดยพิจารณาว่าเนื้อหาสัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเชื่อมโยงความคิด สอดคล้องกัน การอธิบายที่สามารถใช้ประสบการณ์ของตนเอง ในการยกตัวอย่าง และการแสดงความคิดเห็น

2. การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) พิจารณาจากความเหมาะสมของคำนำ การเรียงลำดับความคิด การสรุป และความยาวของงานเขียน

3. การใช้ภาษาในการสื่อความของงานเขียน (Discourse) พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เขียน กับประโยคที่เป็นใจความหลักของเรื่อง การใช้ภาษา ที่หลากหลาย สละสลวย และความสอดคล้อง ของความคิดในแต่ละย่อหน้า

4. การเรียงลำดับคำในประโยค และความถูกต้องด้านกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ (Syntax)

5. การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary) ที่สื่อความหมายได้ชัดเจน เหมาะสมกับระดับชั้นของนิสิต และถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

6. กลไกทางภาษา (Mechanics) ได้แก่การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การเขียนอักษรตัวใหญ่

➤ ตัวอย่างเกณฑ์ การประเมินงานเขียน

เกณฑ์การประเมินงานเขียน
ดัดแปลงจากแนวคิด จากอบส์
และคณะ (Jacobs, et al. ๑๙๘๑:
๖๙-๑๐๕)

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. เนื้อหา (content) ๓๐ คะแนน
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) ๒๐ คะแนน
๓. คำศัพท์ (Vocabulary) ๒๐ คะแนน
๔. การใช้ภาษา (Language Use) ๒๕ คะแนน
๕. กลไกทางภาษา (Mechanics) ๕ คะแนน

๒ระดับความสามารถในการเขียนแต่ละด้าน แบ่งเป็น ๕ ระดับ

ระดับที่ ๑ ดีมากถึงดีเยี่ยม (Very good to excellent)

ระดับที่ ๒ ดี (Good)

ระดับที่ ๓ ปานกลาง (Average)

ระดับที่ ๔ น้อย (Poor)

ระดับที่ ๕ น้อยมาก (Very poor)

➤ ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินงานเขียน

เกณฑ์การประเมินด้าน เนื้อหาและการเรียบเรียง เนื้อหา องค์ประกอบ	๓ คะแนน	๔ ระดับความสามารถ	เกณฑ์
๑. การนำเสนอเนื้อหา ๑.๑ ความสมบูรณ์ของ เนื้อหา	๑๔-๑๕	ระดับ ๕ (ดีมาก)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียนดีมาก
	๑๑-๑๓	ระดับ ๔ (ดี)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียน เป็นอย่างดี
	๘-๑๐	ระดับ ๓ (ปานกลาง)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียน พอประมาณ
	๕-๗	ระดับ ๒ (น้อย)	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียนใน วงจำกัดเนื้อหา น้อย
	๓-๔	ระดับ ๑ (น้อยมาก)	ไม่แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียนเลย

➤ ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินงานเขียน

เกณฑ์การประเมินด้าน เนื้อหาและการเรียบเรียง เนื้อหา องค์ประกอบ	๓ คะแนน	๔ ระดับความสามารถ	เกณฑ์
๑. การนำเสนอเนื้อหา ๑.๒ ความสัมพันธ์ของ ใจความหลักกับข้อความ สนับสนุน	๑๔-๑๕	ระดับ ๕ (ดีมาก)	ข้อความสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับหัวข้อ เรื่องที่กำหนดมาให้
	๑๑-๑๓	ระดับ ๔ (ดี)	ข้อความสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับหัวข้อ เรื่องที่กำหนดเป็นส่วนมาก
	๘-๑๐	ระดับ ๓ (ปานกลาง)	ข้อความสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับหัวข้อ เรื่องที่กำหนด พอประมาณ
	๕-๗	ระดับ ๒ (น้อย)	ข้อความสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับหัวข้อ เรื่องที่กำหนด เพียงพอ
	๓-๔	ระดับ ๑ (น้อยมาก)	ข้อความสนับสนุนไม่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อ เรื่องที่กำหนดทั้งหมด

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินงานเขียน			
เกณฑ์การประเมินด้านเนื้อหาและการเรียบเรียงเนื้อหา องค์ประกอบ	๓ คะแนน	๔ ระดับความสามารถ	เกณฑ์
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๑๘-๒๐	ระดับ ๕ (ดีมาก)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันดีมาก
	๑๕-๑๗	ระดับ ๔ (ดี)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันดี
	๑๒-๑๔	ระดับ ๓ (ปานกลาง)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันพอประมาณ
	๙-๑๑	ระดับ ๒ (น้อย)	เรียบเรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันเป็นส่วนน้อย
	๖-๘	ระดับ ๑ (น้อยมาก)	เรียบเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่องและไม่สอดคล้องกัน

ตัวอย่างการออกแบบกิจกรรมการสอนการเขียน	
<p>รูปแบบของกิจกรรม คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.แบบการเขียนบรรยายบุคคล ๒.การเขียนบรรยายสถานที่ และ ๓.การเขียนเล่าเหตุการณ์ โดยกำหนด <p>กิจกรรมการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ตามวิธีของไรเมส์ (Raimes. ๑๙๘๓: ๓ - ๒๓) ๓ ขั้นตอน ดังนี้</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ขั้นก่อนการเขียน (Pre-writing) ๒. ขั้นลงมือเขียน (While-writing) ๓. ขั้นหลังการเขียน (Post-writing)

1. ขั้นก่อนการเขียน (Pre-writing)

1.1 นิสิตสร้างความคิดหลากหลาย (Generating ideas) โดย

1.1.1 นิสิตอภิปรายกับเพื่อนในห้อง เป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ (Discussion: class, small group, pair) ปรึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน รวมถึงการจัดเรียงความคิดอย่างมีระบบ

1.1.2 นิสิตระดมสมอง (Brainstorming)

1.2 นิสิตเลือกความคิดแล้วกำหนดความคิดที่จะเขียน (Selecting ideas/ establishing a viewpoint) ประกอบด้วยความคิดหลัก และรายละเอียดสนับสนุน ตลอดจนวิธีการเสนอข้อเขียนที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจ

1.3 นิสิตร่างงานเขียนแบบคร่าวๆ (Rough drafting) เป็นการจัดความคิด หรือข้อมูลต่างๆ เป็นข้อความต่อเนื่องกัน

1.4 นิสิตตรวจงานที่ร่างไว้ (Preliminary self-evaluation) ว่าตรงประเด็นตามข้อมูลที่เตรียมไว้หรือไม่

1.5 นิสิตเรียบเรียงข้อมูล หรือสร้างเรื่องที่จะเขียน (Arranging information/ structuring the text) จัดลำดับประโยค และย่อหน้า

2. ขั้นลงมือเขียน (While-writing)

2.1 นิสิตร่างงานเขียนครั้งที่ 1 (First draft) โดยนิสิตเขียนตามแบบที่ร่างคร่าว ๆ (Rough drafting) ยังไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดต่างๆ

2.2 นิสิตแลกเปลี่ยนงานเขียนกับเพื่อน โดยคว่วัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา (Content) มีการเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) และมีประโยคสนับสนุนประโยคหลัก

2.3 นิสิตใช้ข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานร่างที่ 1 (First draft) เพื่อเขียนงานร่างที่ 2 (Second draft)

2.4 นิสิตแลกเปลี่ยนตรวจงานร่างที่ 2 (Second draft) กับเพื่อน มีการอภิปราย (Discuss) กัน ถึงรายละเอียดด้านคำศัพท์ กลไกทางภาษา (Mechanics) ไวยากรณ์ (Grammar) โดยมีผู้สอนช่วยงานเขียนบางชิ้นที่เน้นเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ก็จะทำให้ นิสิตตรวจเรื่องไวยากรณ์ (tense) ถ้าเป็นงานเขียนที่มีลักษณะบรรยายก็จะให้นิสิตตรวจการใช้คำคุณศัพท์ (Adjective) คำนาม (Noun) ความสอดคล้องของประธานและกริยา (Subject-verb agreement)

2.5 นิสิตนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงงานร่างแล้วเขียนออกมาเป็นผลงานครั้งสุดท้าย (Finished draft)

3. ขั้นหลังการเขียน (Post-writing)

นิสิตทบทวนงานเขียนเพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน (Reviewing) และส่งครูตรวจ

๔๐๐๔๐๓

การสอนการเขียนภาษาไทย

โดย ผศ.ระพีณ ชูชื่น

หน่วยที่

๒

การพัฒนาทักษะการเขียน

- การแสดงผลงานและการประเมินงานเขียนร่วมกัน
- การสะท้อนการเรียนรู้

➤ การแสดงผลงานและการประเมินงานเขียนร่วมกัน

๑. ให้นิสิต กำหนดเกณฑ์ในการประเมินงานเขียนของเพื่อนในชั้น และออกมานำเสนอหน้าห้องโดยให้ระบุหลักเกณฑ์ และคะแนนให้ชัดเจน

๒. นิสิตรวบรวมปัญหาที่พบบางงานเขียนในห้องเรียน มานำเสนอแล้วนำมาจัดลำดับความถี่เพื่อนำไปใช้ในการ แก้ปัญหาการเขียนและไปศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหาการสอนการเขียนจากงานวิจัยมานำเสนอในครั้งต่อไป

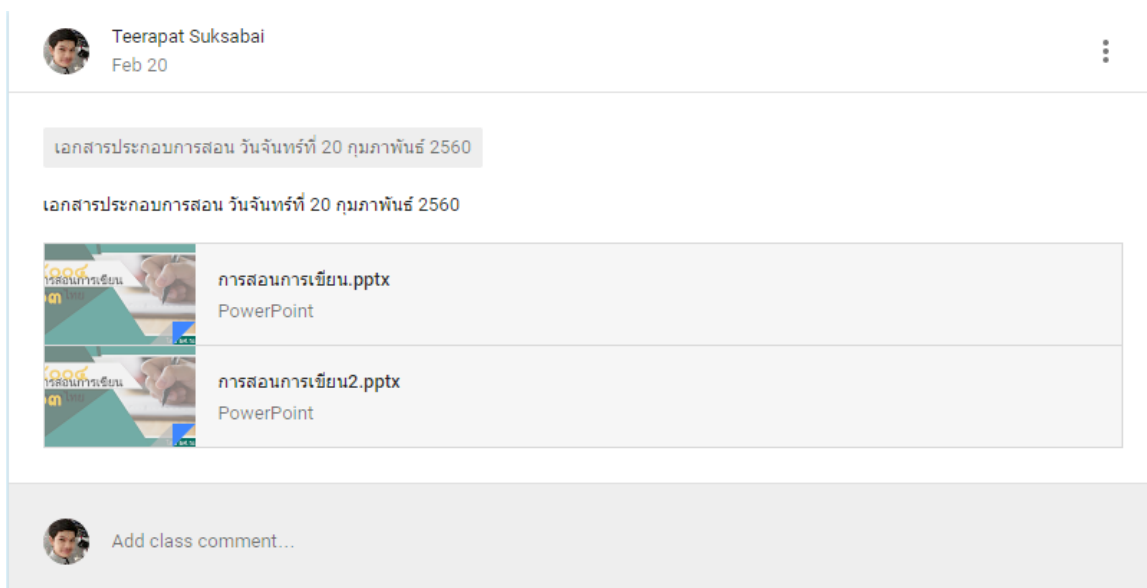
➤ การสะท้อนการเรียนรู้

๑. นิสิต ออกแบบการเรียนรู้เรื่องการเขียนสำหรับนักเรียน
มาคนละ 1 แผน โดยให้ใช้เทคนิควิธีการสอนเขียนที่เหมาะสม
ทั้งการวัดการประเมิน และการใช้สื่อ

๒. นิสิตแต่ละกลุ่มเลือกแผนการสอนที่ดีที่สุด มานำเสนอ
หน้าห้อง พร้อมทั้งทดลองสอนในห้องเรียน

ตัวอย่าง เอกสารประกอบการสอน ผ่าน Google Classroom

Teerapat Suksabai
Feb 20

เอกสารประกอบการสอน วันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

เอกสารประกอบการสอน วันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

	การสอนการเขียน.pptx PowerPoint
	การสอนการเขียน2.pptx PowerPoint

Add class comment...

ภาพที่ 5 ตัวอย่าง เอกสารประกอบการสอน ผ่าน Google Classroom

แบบฝึกปฏิบัติ/ใบความรู้ ของชุดการสอน

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนพิจารณางานเขียนของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ว่ามีความเหมือนต่างกันอย่างไร ในเรื่องขององค์ความรู้ด้านการเขียน

Teerapat Suksabai
Feb 20 (Edited Feb 20)

Due Feb 20, 11:59 PM

กิจกรรมที่ 1 การประเมินการเขียน ของนักเรียนมัธยมปีที่ 1-3
ให้นักเรียนพิจารณางานเขียนของนักเรียน ทั้ง3 ระดับชั้น ว่ามีความเหมือนต่างกันอย่างไร ในเรื่องขององค์ความรู้ด้านการเขียน

15 DONE | 23 NOT DONE

	แบบฝึกหัดที่ 1 ตัวอย่างงานเขียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 Google Docs	Each student will get a copy
	แบบฝึกหัดที่ 1 ตัวอย่างงานเขียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 Google Docs	Each student will get a copy
	แบบฝึกหัดที่ 1 ตัวอย่างงานเขียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 Google Docs	Each student will get a copy

Add class comment...

ภาพที่ 6 แบบฝึกปฏิบัติ/ ใบความรู้ ของชุดการสอน

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

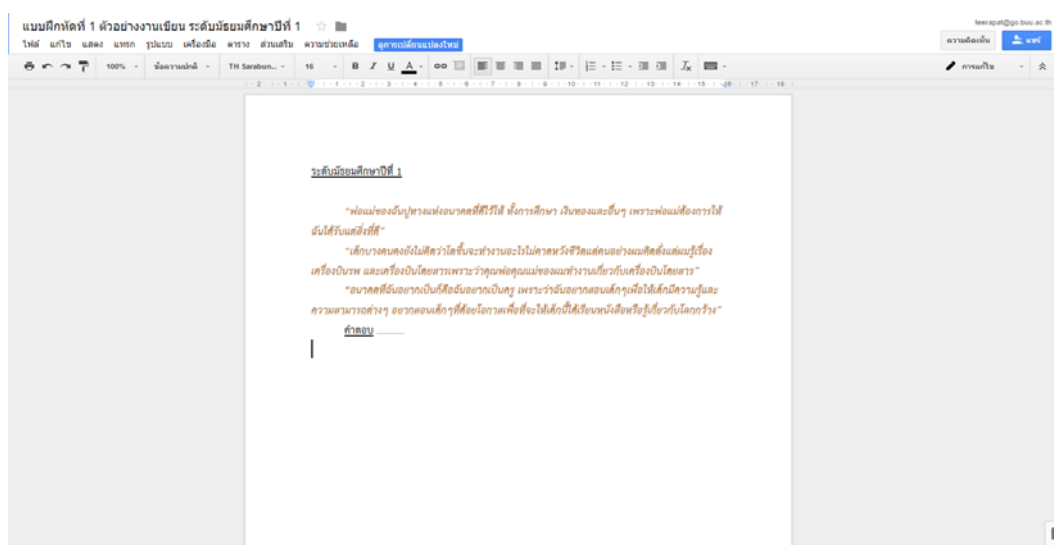
- “พ่อแม่ของฉันปูทางแห่งอนาคตที่ดีไว้ให้ ทั้งการศึกษา เงินทองและอื่น ๆ เพราะพ่อแม่ต้องการให้ฉัน ได้รับแต่สิ่งที่ดี”
- “เด็กบางคนคงยังไม่คิดว่าโตขึ้นจะทำงานอะไร ไม่คาดหวังชีวิตแต่คนอย่างผมคิดตั้งแต่ผมรู้เรื่องเครื่องบินรบ และเครื่องบินโดยสารเพราะว่าคุณพ่อคุณแม่ของผม ทำงานเกี่ยวกับเครื่องบินโดยสาร”
- “อนาคตที่ฉันอยากเป็นก็คือฉันอยากเป็นครู เพราะฉันอยากสอนเด็ก ๆ เพื่อให้เด็กมีความรู้และความสามารถต่างๆ อยากสอนเด็กๆ ที่ค่อยโอกาสเพื่อที่จะให้เด็กนี้ได้เรียนหนังสือหรือรู้เกี่ยวกับโลกกว้าง”

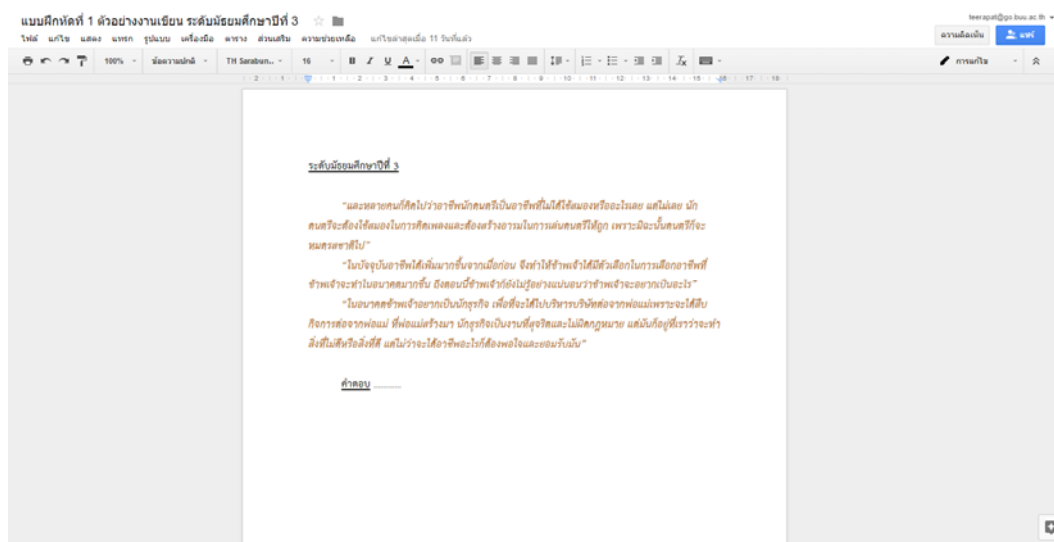
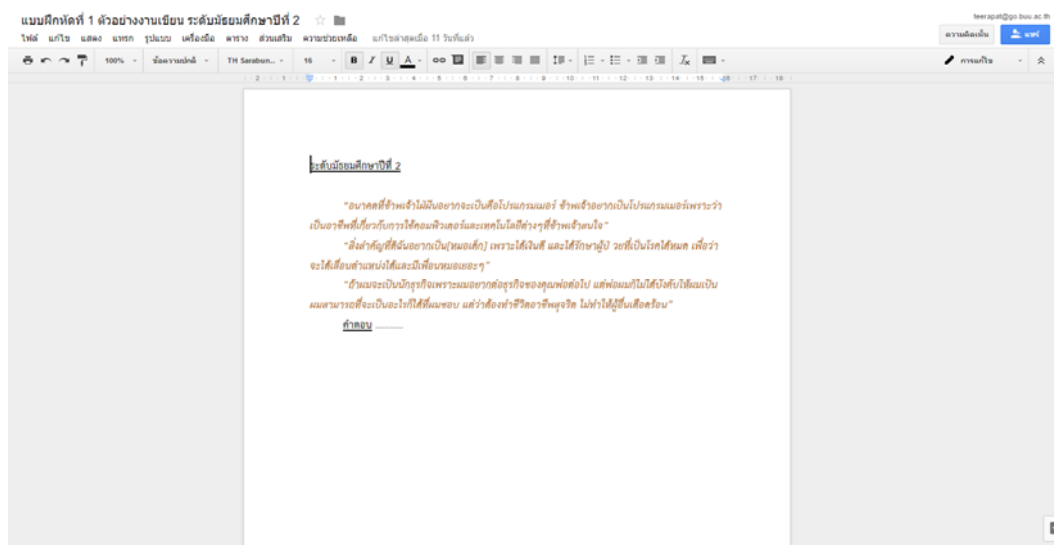
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

- “อนาคตที่ข้าพเจ้าใฝ่ฝันอยากจะเป็นคือ โปรแกรมเมอร์ ข้าพเจ้าอยากเป็นโปรแกรมเมอร์เพราะว่าเป็นอาชีพที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจ”
- “สิ่งสำคัญที่ดิฉันอยากเป็น (หมอลีเก็ก) เพราะได้เงินเดือน และได้รับการผู้ปวยที่เป็นโรคได้หมด เพื่อว่าจะได้เลื่อนตำแหน่งได้และมีเพื่อนหมอลีเกะ ๆ”
- “ถ้าผมจะเป็นนักธุรกิจเพราะผมอยากต่อธุรกิจของคุณพ่อต่อไป แต่พ่อผมก็ไม่ได้บังคับให้ผมเป็น ผมสามารถที่จะเป็นอะไรก็ได้ที่ผมชอบ แต่ว่าต้องทำชีวิตอาชีพสุจริต ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน”

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

- “และหลายคนก็คิดไปว่าอาชีพนักดนตรีเป็นอาชีพที่ไม่ได้ใช้สมองหรืออะไรเลย แต่ไม่เลย นักดนตรีจะต้องใช้สมองในการคิดเพลงและต้องสร้างอารมณ์ในการเล่นดนตรีให้ถูก เพราะมิฉะนั้นคนตรีก็น่าจะหมดรสชาติไป”
- “ในบัจจุบันอาชีพได้เพิ่มมากขึ้นจากเมื่อก่อน จึงทำให้ข้าพเจ้าได้มีตัวเลือกในการเลือกอาชีพที่ข้าพเจ้าจะทำในอนาคตมากขึ้น ถึงตอนนี้ข้าพเจ้าก็ยังไม่รู้ว่าจะแน่นอนว่าข้าพเจ้าจะอยากเป็นอะไร”
- “ในอนาคตข้าพเจ้าอยากเป็นนักธุรกิจ เพื่อที่จะได้ไปบริหารบริษัทต่อจากพ่อแม่ เพราะจะได้สืบกิจการต่อจากพ่อแม่ ที่พ่อแม่สร้างมา นักธุรกิจเป็นงานที่สุจริตและไม่ผิดกฎหมาย แต่มันก็อยู่ที่เราว่าจะทำสิ่งที่ไม่ดีหรือสิ่งที่ดี แต่ไม่ว่าจะได้อาชีพอะไรก็ต้องพอใจและยอมรับมัน”

เฉลยกิจกรรมที่ 1

1. ข้อสังเกต : นักเรียนส่วนใหญ่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถใช้คำเชื่อมประโยค ที่แสดงเหตุผล “เพราะว่า” และ “เพราะจะได้” ได้เป็นอย่างดี และนักเรียนส่วนใหญ่ในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 2-3 สามารถใช้คำเชื่อมประโยคที่แสดงเหตุผลอื่น เช่น “เนื่องมาจาก” “ถึงแม้ว่า” “เพราะมีฉะนั้น” และคำเชื่อมอื่นๆ ที่แสดงความสัมพันธ์ของความคิด เช่น “นอกจาก” “ด้วยเหตุนี้” “ตั้งแต่นั้นมา” “แต่ถึงกระนั้น” ได้อย่างดีเหมาะสมกับการแสดงความคิดเห็น จะเห็นได้ว่านักเรียน ในระดับมัธยมศึกษาเริ่มเพิ่มจำนวนตัวเลือกศัพท์ที่แสดงเหตุผลและแสดงความสัมพันธ์ของ ความคิดได้มีความหลากหลายมากขึ้น

2. ผลของการวิเคราะห์ใน 3 ระดับ

นักเรียนส่วนใหญ่ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เรียงความเนื้อความในระดับย่อหน้า จำนวน 1 ย่อหน้า ยกเว้นนักเรียน 6 คนใช้ 2 ย่อหน้า และอีก 2 คนใช้ 3 ย่อ

นักเรียนส่วนใหญ่ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้เรียงความเนื้อความในระดับย่อหน้า จำนวน 1 ย่อหน้า ยกเว้นนักเรียน 6 คนใช้ 2 ย่อหน้า, 3 คนใช้ 3 ย่อหน้าและอีก 4 คนใช้ 4 ย่อหน้า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการใช้จำนวนย่อหน้าที่มีความหลากหลายในการเขียน เรียงความ

3. มีข้อสังเกตว่าการใช้จำนวนย่อหน้าในระดับมัธยมศึกษา 1-2 นั้นนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ 1 ย่อหน้าซึ่งค่อนข้างแปลกเนื่องจากครูผู้สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มักเน้นการใช้ 3 ย่อหน้า แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แสดงการใช้ 1 ย่อหน้าและ 3 ย่อหน้า เป็นส่วนใหญ่ และจำนวนที่เหลือใช้จำนวนย่อหน้า 2, 4 และ 5 ซึ่งเป็นความหลากหลายในการเลือก การเรียบเรียงความคิดในจำนวนย่อหน้าที่แตกต่างกัน

- หมายเหตุนิสิตจะสามารถพิมพ์คำตอบลงไปได้ โดยไม่มีผลกระทบกับของคนอื่นในการเปิดไฟล์ กิจกรรมไฟล์เดียวกัน เนื่องจาก Google classroom จะทำการ Copy ไฟล์ ให้เป็นเฉพาะของนิสิตคน นั้น

กิจกรรมที่ 2 ศึกษา วิเคราะห์ งานเขียนของนักเรียน

เทอมที่แสนสนุก?

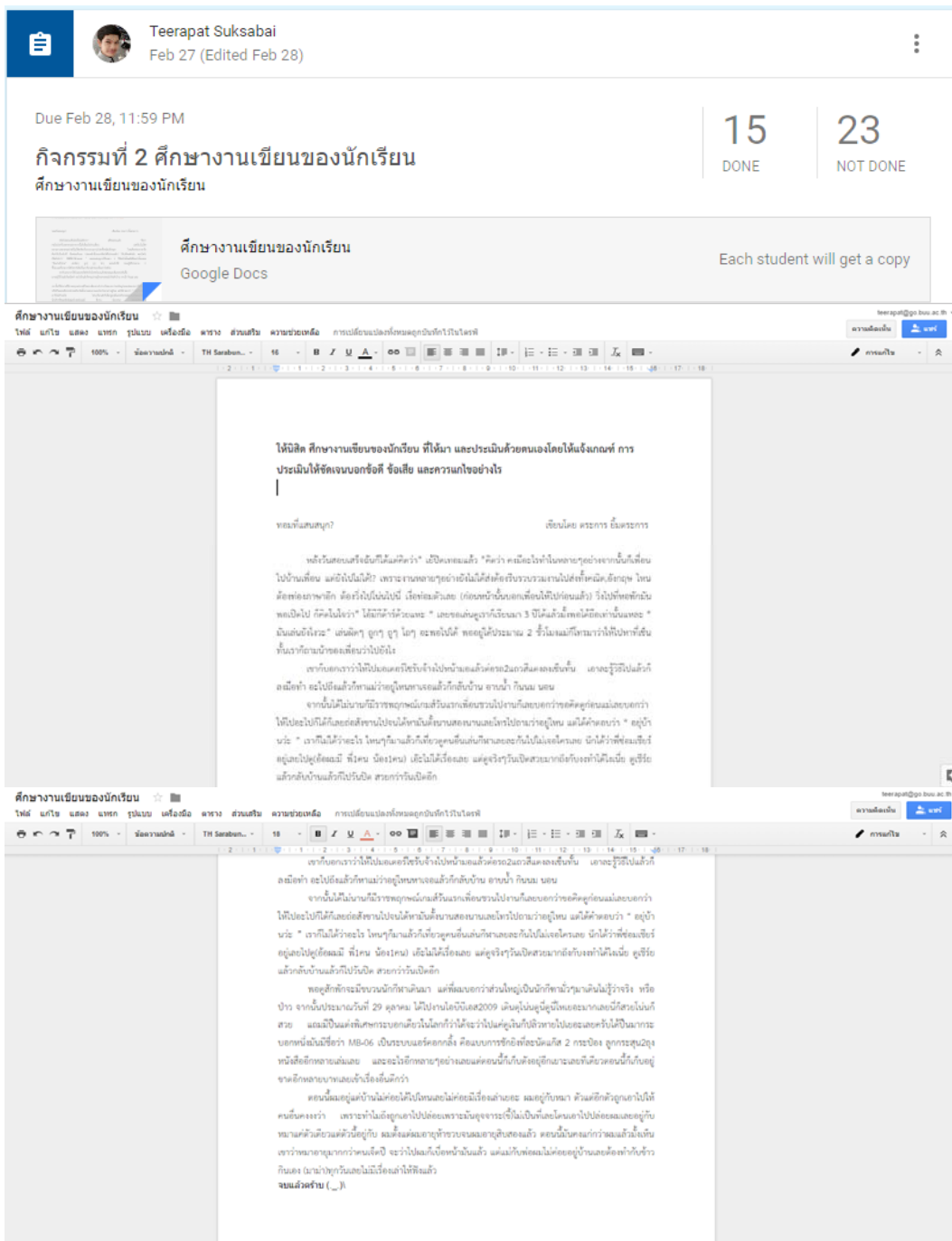
เขียนโดย ตระการ ยิ้มตระการ

หลังวันสอบเสร็จฉันก็ได้แต่คิดว่า “เข้ปิดเทอมแล้ว” คิดว่า คงมีอะไรทำในหลาย ๆ อย่าง จากนั้นก็เพื่อนไปบ้านเพื่อน แต่ยังไม่ไปไม่ได้!? เพราะงานหลาย ๆ อย่างยังไม่ได้ส่งต้องรีบรวบรวมงานไปส่งทั้งคณิต, อังกฤษ ไหนต้องท่องภาษาอีก ต้องวิ่งไปโน่นไปนี่ เงื่อท่อมตัวเลย (ก่อนหน้านั้นบอกเพื่อนให้ไปก่อนแล้ว) วิ่งไปที่หอพักมัน พอเปิดไป ก็คิดในใจว่า “โธ่มีกีตาร์ด้วยแฮะ” เลยขอเล่นดูเราก็เรียนมาวปีได้แล้วมั้งพอได้ถือเท่านั้นแหละ “มันเล่นยังไงวะ” เล่นผิด ๆ ถูก ๆ ถู ๆ ไล ๆ อด ๆ อด ๆ ไปได้ พออยู่ได้ประมาณ 2 ชั่วโมงแม่ก็โทรมาว่าให้ไปหาที่เซ็นที่นั่นเราก็ถามน้ำของเพื่อนว่าไปยังไง

เขาก็บอกเราว่าให้ไปมอเตอร์ไซค์รับจ้างไปหน้ามอแล้วต่อรถ2แถวสีแดงลงเซ็นที่นั่น เอาละรู้วิธีไปแล้วก็ลงมือทำ อดไปถึงแล้วก็หาแม่ว่าอยู่ไหนหาเจอแล้วก็กลับบ้าน อาบน้ำ กินนม นอน จากนั้นได้ไม่นานก็มีราชพฤกษ์เกมส์วันแรกเพื่อนชวนไปงานก็เลยบอกว่าขอคิดดูก่อนแม่เลย บอกว่าให้ไปอะไปก็ได้ก็เลยต่อส่งงานไปจนได้หามันตั้งนานสองนานเลยโทรไปถามว่าอยู่ไหน แต่ได้คำตอบว่า “อยู่บ้านวะ ” เราก็ไม่ได้ว่าอะไร ไหนๆก็มาแล้วก็เที่ยวดูคนอื่นเล่นกีฬาเลยละกันไปไม่เจอใครเลย นึกได้ว่าพี่ซ้อมเชียร์อยู่เลยไปดู(อ้อผมมี พี่1คน น้อง1คน) เอ๊ะไม่ได้เรื่องเลย แต่ดูจริงๆวันเปิดสวมากถึงกับงงทำได้ไงเนี่ย ดูเชียร์แล้วกลับบ้านแล้วก็ไปวันปิด สวกว่าวันเปิดอีก

พอรู้สึกพักจะมีขบวนนักกีฬาเดินมา แต่พี่ผมบอกว่าส่วนใหญ่เป็นนักกีฬาที่มาว่าๆมาเดินไม่รู้ว่าจะจริง หรือป่าว จากนั้นประมาณวันที่ 29 ตุลาคม ได้ไปงานไอบีบีเอส 2009 เดินดู โน่นดูนี่ดูนี่ โห เยอะมากเลยนี่ก็สวย โน่นก็สวย แถมมีปืนแต่งพิเศษกระบะบอกเดียวในโลกที่ว่าได้จะว่าไปแค่ดูเงินก็ปลิวหายไปเยอะเลยครับ ได้ปืนมากระบะบอกหนึ่งมันมีชื่อว่า MB-06 เป็นระบบแอร์คอกกลิ้ง คือแบบการชักยิงที่ละนัดแก๊ส 2 กระบ้ออง ลูกกระสุน2ลูกหนึ่งคืออีกหลายเล่มเลย และอะไรอีกหลายๆอย่างเลยแต่ตอนนี้ก็เก็บตั้งอยู่อีกเยอะเลยที่เดียวตอนนี้ก็เก็บอยู่ขาดอีกหลายบาทเลยเข้าเรื่องอื่นดีกว่า ตอนนี้ผมอยู่แต่บ้านไม่ค่อยได้ไปไหนเลยไม่ค่อยมีเรื่องเล่าเยอะ ผมอยู่กับหมา ตัวแต่อีกตัวถูกเอาไปให้คนอื่นคงงงว่า เพราะทำไมถึงถูกเอาไปปล่อยเพราะมันอุจจาระ (จี้) ไม่เป็นที่เลยโดนเอาไปปล่อย ผมเลยอยู่กับหมาแค่ตัวเดียวแต่ตัวนี้อยู่กับ

ผมตั้งแต่ผมอายุห้าขวบจนผมอายุสิบสองแล้ว ตอนนี้นั่นคงแก่กว่าผมแล้วมั้งเห็นเขาว่าหมาอายุมากกว่าคนเจ็ดปี จะว่าไปผมก็เบื่อหน้ามันแล้ว แต่แม่กับพ่อผมไม่ค่อยอยู่บ้านเลยต้องทำกับข้าวกินเอง (มามา) ทุกวันเลยไม่มีเรื่องเล่าให้ฟังแล้ว จบแล้วคร้าบ

- หมายเหตุคุณลิขิตจะสามารถพิมพ์คำตอบลงไปได้ โดยไม่มีผลกระทบกับของคนอื่นในการเปิดไฟล์กิจกรรมไฟล์เดียวกัน เนื่องจาก Google classroom จะทำการ Copy ไฟล์ให้เป็นเฉพาะของคุณลิขิตคนนั้น

กิจกรรมที่ 3 ให้นิสิตศึกษาปัญหาเรื่องการเขียนที่พบในปัจจุบันนี้ออกแบบการเรียนรู้ โดยให้เขียนแผนการสอน และนำมาอภิปรายร่วมกัน

ตัวอย่างปัญหาในการเขียน ให้นิสิตออกแบบการเรียนรู้โดยใช้ ทฤษฎีการสอนการเขียนมา

1. เขียนสะกดคำผิด

การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง มีความสำคัญในเรื่องการสื่อความหมายหากเขียนสะกดผิดพลาด จะทำให้การสื่อความหมายผิดเพี้ยนไป เข้าใจไม่ตรงกัน คำบางคำเป็นคำที่คุ้นเคยและมักใช้อยู่เสมอในชีวิตประจำวัน แต่ยังไม่ปรากฏการเขียนผิด ทั้งนี้เกิดจากการไม่จดจำจากการอ่านและขาดความระมัดระวังในการเขียน การเขียนสะกดคำถือว่าเป็นการสื่อสารด้วยการเขียน ถ้าเขียนสะกดคำผิดพลาด การสื่อสารจะไม่ชัดเจน ผู้รับสารจะไม่เข้าใจ หรือทำให้เข้าใจผิด การเขียนคำให้ถูกต้องตามอักขรวิธีจึงต้องฝึกฝนและระมัดระวังอย่าละเลย

ลักษณะและสาเหตุของการเขียนคำผิด ได้แก่

1. การออกเสียงคำผิดหรือไม่ชัดเจน
2. การใช้ตัวการ์นต์
3. คำทับศัพท์และคำที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ
4. การผันวรรณยุกต์
5. ความสับสนในการใช้พยัญชนะ
6. ความสับสนในการใช้สระ
7. ความไม่ทราบถึงความหมายของคำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคำพ้องเสียง ซึ่งที่จริง

แล้วถึงแม้หลักภาษาไทยจะมีความซับซ้อนในการสะกดคำ แต่ถ้าหากเรารู้ถึงที่มาของคำและความหมายของคำก็จะสามารถช่วยใช้สะกดคำได้อย่างถูกต้องในที่สุด

2. ปัญหาการใช้คำฟุ่มเฟือย

ความฟุ่มเฟือยในการใช้ภาษา คือ การใช้คำเกินพอดีจะทำให้ข้อความเยิ่นเย้อ ความหมายไม่กระชับรัดกุม บางครั้งเป็นการใช้คำผิดความหมาย หรือผิดหลักการ การใช้ภาษาคำฟุ่มเฟือย คือ คำส่วนเกิน ไม่มีความหมายใหม่ สามารถตัดออกได้เพื่อความสละสลวยของคำ เช่น ทำการกิน (กิน) มีการช่วยเหลือ (ช่วยเหลือ) รถรา (รถ) คนแก่ชรา (คนแก่,คนชรา) เป็นต้น

การใช้ภาษาจะพูดหรือเขียน ก็ควรคำนึงว่าใช้ภาษาอย่างพอเพียง ไม่ใช่ คำมากเกินความจำเป็น หรือใช้ในที่ไม่ควรใช้ เราอาจใช้ คำซ้ำ คำซ้อน หรือการหลាកคำ แต่ก็ต้องมีเจตนาเพื่อ

สื่อความหมายด้านเนื้อหาหรือความหมายด้านอารมณ์ หรือสร้างลีลาจังหวะของถ้อยคำ เพื่อให้เกิด
ท่วงทำนอง ที่สละสลวย แต่ไม่ใช่ใช้อย่างเลื่อนลอยโดยไม่ช่วยใน การสื่อความ เพราะนอกจากจะ
ถูกกล่าวหาว่าใช้ภาษา ฟุ่มเฟือย ยังถือว่าใช้ภาษาไม่เป็นอีกด้วย

3. ปัญหาการเขียนวาท

ใจความที่เขียนวาท คือ เขียนด้วยใจความเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา แม้รูปประโยคจะเปลี่ยนไป
แต่ความหมายของเนื้อหายังคงเดิมไม่คืบหน้าไปไหน เปรียบเสมือนการเดินทางท่ามกลางที่ แม้จะ
เคลื่อนไหวร่างกายแต่ไม่ได้เคลื่อนที่ไปทางไหนก็ตาม ใจความวาทนี้อาจเกิดจากขาดการวาง
โครงเรื่องในการเขียน ทำให้เนื้อหาที่เขียนวกไปวนมาหรือกล่าวซ้ำไปซ้ำมา หากผู้เขียนวางโครง
เรื่องก่อนเขียน จะช่วยให้เนื้อหาไม่วกวน ลำดับความได้ย่อต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผล ทั้งนี้
เพราะการวางโครงเรื่องทำให้ผู้เขียนมีโอกาสคิดล่วงหน้าว่าจะเขียนถึงเรื่องใดก่อนหลัง

วิธีแก้ไขการเขียนวาท การเขียนวาทเกิดจากการขาดการวางโครงเรื่องทำให้เกิดการสับสน
วาทไปมา วิธีแก้ไขคือต้องรู้จักการวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียน ซึ่งการวางโครงเรื่อง มี 2
ลักษณะคือ โครงเรื่องหยาบและ โครงเรื่องละเอียด

4. ปัญหาการใช้คำเชื่อม

ปัญหาการใช้คำเชื่อม เกิดจากข้อจำกัดของการใช้ภาษามาจากการอ่านหนังสือและ
เขียนหนังสือน้อย ภาษาที่ใช้จึงไม่เป็นภาษาเขียน ไม่เป็นภาษาทางการ

ปัญหาการใช้คำที่พบบ่อยที่สุดคือปัญหาการใช้คำว่า "ซึ่ง" นักเรียนที่มีประสบการณ์
การเขียนน้อย จะใช้ "ซึ่ง" โดยไม่จำเป็นบ่อยมาก ที่แย่ที่สุดคือการใช้คำนี้ขึ้นต้นประโยค หรือ
กระทั่งใช้คำนี้ขึ้นต้นย่อหน้าใหม่ คำว่า "ซึ่ง" ควรใช้เพื่อเริ่มส่วนขยายของประโยค หรือเพื่อขึ้นต้น
ประโยครอง เช่น "ประเทศไทยเป็นประเทศสมัยใหม่ซึ่งยังหลุดไม่พ้นประเพณีทางการเมืองที่
ล้าหลัง"

นอกจากนั้นยังมีคำว่า "โดย" อีกคำที่ใช้อย่างไม่จำเป็นกันบ่อยมาก บางคนอาจใช้ "โดย"
เพื่อสร้างคำวิเศษณ์หรือใช้หมายความว่า "เพราะ" ทำให้ประโยคต่อมากลายเป็นประโยคขยายที่เป็น
สาเหตุของของประโยคหลัก นอกจากนั้น "โดย" ยังใช้ระบุผู้กระทำการในประโยค

คำทั้งสองนั้น หากใช้บ่อย ๆ ถ้าไม่เป็นการทำให้ประโยคซ้อน ๆ กันไปเรื่อย ๆ จนยึดยาว
อ่านแล้วเหนื่อยและมีส่วนทำลายสาระของเนื้อหา ก็จะเป็นการเชื่อมประโยคเต็ม ๆ หลาย ๆ
ประโยคโดยไม่จำเป็น การเขียนไม่จำเป็นต้องร้อยประโยคไปด้วยคำเชื่อมอย่างไม่รู้จบ แต่ควรเชื่อม
กันด้วยสาระของเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า

ส่วนคำเชื่อมอย่าง "และ" และ "แต่" ก็เป็นคำที่ไม่ควรใช้ขึ้นต้นประโยคหรือขึ้นต้นย่อหน้าด้วยซ้ำ ทั้งสองคำมีคำอื่น ๆ ที่สามารถใช้แทนได้ในฐานะและศักดิ์ศรีที่ดีกว่าเมื่อต้องขึ้นประโยค เช่นคำว่า "นอกจากนั้น" "ยิ่งกว่านั้น" "พร้อม ๆ กันนั้น" หรือหากจะปฏิเสธก็ได้แก่คำว่า "อย่างไรก็ตาม" "แม้กระนั้น" "แต่ทว่า" "หากแต่ว่า" คลังคำที่เป็นตัวเลือกของทั้ง "และ" และ "แต่" อาจจะมีมากกว่านี้ ผู้เขียนงานวิชาการควรรู้จักนำมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อขึ้นต้นประโยคและขึ้นต้นย่อหน้า

5. ปัญหาการเว้นวรรค

ปัญหาการเว้นวรรคผิด จะทำให้การสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปหรือทำให้สื่อความหมายไม่ตรงประเด็น

การเว้นวรรคในภาษาไทยเป็นสิ่งที่ไม่มีระบบชัดเจน แต่ที่สำคัญที่สุดคือ

1. จะต้องเว้นวรรคเมื่อจบประโยคเสมอ
2. บางครั้งในประโยคเดียวกัน หากมีความซับซ้อนมาก ก็มักจะต้องมีการเว้นวรรคบ้าง แต่ไม่ใช่ต้องเว้นวรรคบ่อย บางคนเว้นวรรคถี่เสียจนเสียอรรถรสของการเขียน และทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกเหนื่อย

3. ในกรณีที่ต้องการแสดงรายการของสิ่งที่กำลังกล่าวถึงอยู่ เช่น "ประเทศที่ไม่เป็นประชาธิปไตยได้แก่ ไทย เวียดนาม และลาว" การเว้นวรรคจะต้องเขียนดังนี้ "ไทย เวียดนาม และลาว" เว้นวรรคและลาว

4. จะต้องเว้นวรรคระหว่างอักษรและตัวเลข

5. บางคนเว้นวรรคตรงคำที่ตนเองคิดว่าสำคัญหรือเว้นวรรคตรงชื่อคน วิธีที่ถูกต้องคือ หากต้องการเน้นคำก็ควรใช้อัญประกาศ หรือ "..." แทนการเว้นวรรค แต่ก็ไม่ควรเน้นคำบ่อย เพราะนอกจากจะทำให้กรงูรังแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านเหนื่อยกับการที่จะต้องเน้นในใจไปด้วยเสมอ รวมทั้งระหว่างชื่อก็น่าไม่จำเป็นต้องเว้นวรรค6. ระหว่างอักษรกับเครื่องหมายวรรคตอนบางตัว เช่น (...), จะต้องศึกษาระบบการเว้นวรรคให้ดีว่าเครื่องหมายแต่ละตัวเว้นวรรคอย่างไร

6. ปัญหาการใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน เป็นปัญหาที่เกิดจากการสับสนของผู้เขียน บางครั้งผู้เขียนอาจจะหลงลืมว่าคำเหล่านั้นไม่สามารถนำมาใช้ในงานเขียนได้ ปัญหานี้ อาจจะมีสาเหตุมาจากการที่เราใช้ภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน เมื่อจะต้องมาเขียนเป็นข้อความตัวหนังสือ จึงไม่สามารถแบ่งแยกระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียนได้ เกิดการปะปนกัน เป็นปัญหาของการใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน

7. ปัญหาการไม่มีมารยาทในการเขียน เป็นสิ่งที่เกิดจากการไม่รู้จักกาลเทศะของผู้เขียน

ซึ่งผู้เขียนอาจจะใช้คำไม่สุภาพ มีการใช้คำหยาบ ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนไม่มีมารยาทในการเขียน

8. ปัญหาการเขียนไม่สวย ในหลักสูตรแกนกลางมีการระบุไว้ในสาระการเรียนรู้เรื่องการคัดลายมือ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญหาการเขียนไม่สวยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เมื่อผู้เขียนใช้ลายมือที่ไม่สวยจะส่งต่อผู้อ่านคืออ่านไม่ออก เมื่ออ่านไม่ออกก็ไม่สามารถตีความเรื่องที่คุณเขียนต้องการจะสื่อได้ ดังนั้นผู้เขียนต้องปรับปรุงลายมือให้สวยงาม เพื่อการสื่อสารที่ตรงกันของผู้เขียนกับผู้อ่าน

9. การเขียนภาษาต่างประเทศปะปนกับภาษาไทย เกิดจากการที่ผู้เขียนรู้มากกว่าหนึ่งภาษา เมื่อจะต้องเลือกใช้ภาษาในงานเขียนอาจเกิดความสับสนระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทย ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมในงานเขียน เราอาจพูดสลับภาษาได้ แต่ไม่ควรนำมาใช้ในการเขียน

10. ปัญหาการเขียนผิดรูปแบบทางหลักภาษา เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้หากผู้เขียนมีความจำเป็นต้องใช้รูปแบบอย่างทางการ เช่นการเขียนบทความ การเขียนรายงานทางวิชาการ หรือการแข่งขันด้านการเขียน ถ้าผู้เขียนขาดความรู้ไม่ว่าจะเป็นการย่อหน้า การใช้เครื่องหมายหรือแม้แต่ฟอร์มของการเขียนชนิดนั้นๆ อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเข้าใจในการสื่อสาร

The screenshot shows a Google Classroom interface. At the top, the teacher's name 'Teerapat Suksabai' and the time '10:49 AM' are visible. The main content is a class activity titled 'กิจกรรมที่ 3 ใหนักลิตศึกษาปัญหาเรื่องการเขียนที่พบในปัจจุบัน' (Activity 3: Investigating writing problems encountered in the present). Below the title, it says 'ใหนักลิตศึกษาปัญหาเรื่องการเขียนที่พบในปัจจุบันนี้มาออกแบบการเรียนรู้ โดยใหนักเขียนแผนการสอน และนำมาอภิปรายร่วมกัน' (Students investigate writing problems in the present and design learning activities by writing lesson plans and discussing them together). To the right, there are two progress indicators: '0 DONE' and '38 NOT DONE'. Below this, a box indicates 'กิจกรรมที่ 3 ใหนักลิตศึกษาปัญหาเรื่องการเขียนที่พบในปัจจุบัน' and 'Google Docs' with the note 'Each student will get a copy'. At the bottom, there is a comment box with a profile picture and the text 'Add class comment...'.

แบบทดสอบของชุดการสอน

1. ข้อใดไม่ เป็นกิจกรรมหลังเรียน ของการเขียน
  - ก. ครูลดคา ให้คะแนนงานเขียนของนักเรียนหลังตรวจ
  - ข. ครูน้อง นำผลงานเขียนของนักเรียนมาแก้ไขร่วมกันในห้อง
  - ค. ครูเปิด ให้นักเรียนจับคู่กันตรวจงานเพื่อนหลังเขียนเสร็จ
  - ง. ครูเก่งให้ตัวอย่างงานเขียนที่ดี ให้นักเรียนศึกษา**
2. ข้อใดเป็นการพัฒนาการเขียน ที่ไม่เหมาะสม
  - ก. ครูนิคให้เขียนให้เรียงความวันแม่ในห้องเรียน**
  - ข. ครูสมศรี ให้สนใจไปเขียนเรื่อง" ป้องกันภัยแล้ง" เป็นการบ้าน
  - ค. ครูใหม่ ให้นักเรียนควิดีโอโฆษณา ก่อนเขียนวิจารณ์
  - ง. ครูทอมเขียนประโยคขึ้นต้น แล้วให้นักเรียนเขียนต่อจนจบข้อความ
6. วิธีการ และ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการเขียน ควรใช้เครื่องมือในข้อใด
  - ก. แบบตรวจสอบรายการ
  - ข. แบบทดสอบสถานการณ์
  - ค. แบบทดสอบภาคปฏิบัติ**
  - ง. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
7. เกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางประเมินการปฏิบัติงานและผลงานของนิสิต สอดคล้องกับข้อใด
  - ก. ประเด็นที่ต้องการประเมิน**
  - ข. ระดับความสามารถที่ต้องการประเมิน
  - ค. การบรรยายคุณภาพของความสามารถในแต่ละระดับ
  - ง. รุบริค
5. องค์ประกอบของการเขียนที่ดีอะไรบ้าง
  - ก. ต้องมีจุดประสงค์ เนื้อหา คำศัพท์ ไวยากรณ์ การย่อหน้า การเรียบเรียงเนื้อหา
  - ข. จุดประสงค์ เนื้อหา สำนวนภาษา การใช้ภาษา ความเป็นเอกภาพ**
  - ค. จุดประสงค์ เนื้อหา รูปแบบ ลายมือสวย เครื่องหมาย
  - ง. จุดประสงค์ เนื้อหา รูปแบบ ไวยากรณ์
6. อะไรคือกิจกรรมใดในการเขียนที่ต่างจากพวก
  - ก. addresses ที่อยู่
  - ข. packing lists รายการสิ่งของที่บรรจุลงกระเปา

ค. recipes วิธีการปรุงอาหาร

ง. การเขียนคำวิจารณ์

7. ข้อใดไม่ใช่กิจกรรมการสอนการเขียนในระดับประถมศึกษา

- ก. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
- ข. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคต่าง ๆ
- ง. เขียน เรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์

ง. เขียนบทความทางวิชาการ

8. ครูยกตัวอย่างผลงานของนักเรียนให้เพื่อนดูในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมการสอนเขียนขั้นใด

ก. ต้องอาศัยการเลียนแบบ

- ข. ต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกหลายครั้ง (law of exercise)
- ค. ต้องเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ทำตาม-ทำต่อ-ทำต่าง
- ง. การเรียนรู้แบบองค์รวมทำให้เข้าใจได้ดี-มีความหมายต่อนิสิต

9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการสอนเขียนแบบผลงาน (Product Approach)

- ก. เลียนแบบคัดลอกตามตัวอย่าง
- ข. งานเขียนที่อยู่ในการควบคุม
- ค. ได้ผลงานที่มีข้อผิดพลาดน้อย

ง. การพัฒนาความสามารถในการเขียน

10. การสอนในข้อใดไม่ตรงตามหลักการสอนเขียน แบบ ผลงาน

- ก. การเขียนย่อความ
- ข. การคัดลายมือ
- ค. การเขียนจดหมาย

ง. การเขียนเรียงความ

11. การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ควรมีบรรยากาศในการเรียนเป็นแบบใดดีที่สุด

ก. เป็นกิจกรรมกลุ่ม

- ข. เป็นการเรียนด้วยตนเอง
- ค. เป็นการเรียนแบบเป็นคู่
- ง. ถูกทั้งหมด

12. นักเรียนแลกเปลี่ยนตรวจร่างงานที่ 2 ของเพื่อน โดยมีการอภิปรายกัน ตรงกับลำดับใดของการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการของโรมส์ ขั้นใด

ก. ขั้นลงมือเขียน

- ข. ขึ้นก่อนการเขียน
 ค. ขึ้นระดมสมอง
 ง. ขึ้นหลังการเขียน
13. ครูผู้สอนควรทำอย่างไร ก่อนตรวจให้คะแนนงานเขียนของนักเรียน
 ก. นำเกณฑ์การวัดประเมินมาตรวจ
ข. บอกนักเรียนให้ทราบถึงเกณฑ์ในการให้คะแนนอย่างละเอียดก่อน
 ค. กำหนดรูปแบบงานเขียนให้ชัดเจน
 ง. นำงานที่ดีมาเป็นตัวเทียบ
14. ข้อใดคือ วิธีการตรวจการเขียนเรียงความนักเรียน แบบรวบยอด (Holistic Method)
 ก. ครูอ่านอย่างระวังคำเขียนผิด
 ข. ครูพิจารณาโครงสร้างทางภาษา
ค. ครูพิจารณาเนื้อเรื่องการสื่อความหมายที่เขียน
 ง. ครูพิจารณาเรื่องคำ สำนวนโวหาร
15. การตรวจผลงานการเขียน นักเรียนข้อใดไม่ถูกต้อง
ก. ต้องระวังเรื่อง ภาษาของผู้เรียนให้เป็นภาษามาตรฐานที่ถูกต้องสมบูรณ์
 ข. ตรวจเหมือนไม่ตรวจ (มีข้อมูลข้อบกพร่องของทุกคน-บันทึกได้)
 ค. จัดแสดงให้นิสิตเห็นรายการคำที่ถูกต้อง (ตามคำที่นิสิตเขียนผิด)
 ง. ให้นิสิตเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง การเขียนสะกดการันต์เอง
16. การจัดกิจกรรมการเขียนที่ดี คือ
ก. เหมาะกับ วัย และระดับการศึกษา
 ข. กิจกรรมที่เป็นแบบแผน
 ค. กิจกรรมเน้นความสำเร็จ
 ง. กิจกรรมที่สนุกสนาน
17. ข้อใดเป็น นิสัยการเขียนที่ดี ฟิคนิสัยการเขียนที่ดี
 ก. ลอกงานเขียนที่ดีของเพื่อน
 ข. จดรายละเอียดที่ต้องทำแต่ละวัน ในสมุดเลข
ค. เขียนให้อ่านง่าย สะอาด
 ง. เขียนแสดงความคิดเห็นแบบตรงไปตรงมา
18. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของการเขียน ที่เหมาะกับนักเรียนระดับประถมศึกษามากที่สุด
 ก. เขียนเพื่อความรู้

ข. เขียนเพื่อความบันเทิง

ค. เขียนเล่าเรื่อง

ง. เขียนวิพากษ์วิจารณ์

19. ปัจจุบันเราใช้การสื่อสารกัน ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ปัญหาการเขียนที่พบเป็นการเขียนระดับใด

ก. ภาษาระดับพิธีการ

ข. ภาษาระดับทางการ

ค. ภาษาระดับกึ่งทางการ

ง. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

20. วิธีการเขียนย่อความอย่างไรให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

ก. อ่านแล้วขีดเส้นใต้ใจความที่คิดว่าสำคัญ

ข. อ่านทีละย่อหน้าแล้วเขียนเลขกำกับไว้กันลืม

ค. อ่านให้เข้าใจแล้วเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของผู้ย่อเอง

ง. นำข้อความที่เลือกแล้วว่าสำคัญมาเขียนให้ติดต่อกันไปจนจบเรื่อง

21. ข้อใดเป็นภาษาเขียน

ก. เป็นเรื่องจริง นะเธออะ

ข. ไม่จริงซักหน่อย

ค. เรื่องไม่มีมูลความจริง

ง. ไม่เห็นได้เรื่องเลย

22. ข้อใดเป็นภาษาพูด

ก. ถอยห่างอีกนิดหนึ่งสิ

ข. ผมไม่ชอบความวุ่นวาย

ค. ดอกจำปาหล่นเกลื่อนพื้น

ง. คุณจะมาหรือไม่มาก็บอกด้วย

23. กฎแห่งความพร้อม สำคัญต่อการเขียนอย่างไร

ก. การเตรียมตัวนิสิต

ข. การฝึกฝนนิสิต

ค. การเห็นความสำเร็จ

ง. ส่งเสริมกำลังใจให้นิสิต

24. เราจะใช้ mind map ในงานเขียนเมื่อไร

ก. ในการกำหนดหัวเรื่อง

ข. ใช้ในการคิดประเด็น

- ค. ใช้ในการสรุป
- ง. ใช้ในการเขียนเกริ่นนำ

25. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับหลักการเขียนสะกดคำ

- ก. ควรรู้ความหมายคำนั้น
- ข. สร้างสถานการณ์ให้ใช้คำนั้น
- ค. ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน

ง. ลองเขียนคำนั้นให้สวยงาม

26. ขั้นตอนใด คือขั้นที่ 1 ของการเขียนบรรยายภาพ

- ก. การสังเกตภาพ**
- ข. การเชื่อมโยงถ้อยคำ
- ค. แต่งประโยคให้สอดคล้อง
- ง. การตั้งชื่อเรื่อง

27. ข้อใดไม่ใช่การเขียนพรรณนา

- ก. ดวงอาทิตย์สีส้มกลมโตกำลังโผล่ขึ้นเหนือพื้นน้ำ ท้องฟ้าเริ่มมีสีชมพูเรื่อตัดกับน้ำทะเล สีครามใส
- ข. กำแพงน้ำโถมปะทะต้นไม้ริมฝั่ง น้ำพุ่งสูงชันต้นไม้ใหญ่โค่นล้มล้มพินาศ
- ค. เมฆสีดำเป็นกลุ่มก้อนจับซ้อน เคลื่อนไหวรวดเร็วปั่นป่วนหมุนวนไม่เป็นทิศเป็นทาง**
- ง. สายลมยามเย็นพัดผ่านชายน้ำ ผึ้งปลาวานเวียนกันเข้ามาตอดอาหาร นกกระเต็น โฉบบินจากปากน้ำไปปากโน้น

28. ข้อใดเด่นด้านพรรณนา

- ก. พอประสพบพบหน้าเอนเนอร์จี้ ก็ชวนกันขึ้นรถไฟโครรรโหลจร
- ข. ส่งประทานให้ลอร์ดกรมท่า กลับออกมาชี้แจงแถลงไข**
- ค. อยู่สี่วันลอร์ดแซลบนขุนนางใหญ่ บัญชาให้คนจ่านำอักษร
- ง. ไล่สายสร้อยพระศอตอเพรา ช่างงามเงาย้อยหยาดเพียงบาดตา

29. “ประเพณีลือก้อง ทองโบราณ ย่านผ้าจีน ถิ่นมรดกโลก” ข้อความนี้เป็นการขึ้นต้นคำนำโดยวิธีใด

- ก. คำขวัญ**
- ข. บทประพันธ์
- ค. ให้คำจำกัดความ

ง. ยกคำพูดของบุคคลสำคัญมากล่าวนำ

30. “ถ้าเจ้าราม อำเภอบ้านด่านลานหอย เป็นถ้ำที่มีค้างคาวประเภทกินแมลง เวลาใกล้ค่ำ ค้างคาวจะบินออกจากถ้ำ มีนักท่องเที่ยวสนใจเป็นจำนวนมาก และขึ้นไปดูปรากฏการณ์นี้” ถ้าให้ข้อความนี้เป็นส่วนหนึ่งของคำนำเรียงความเรื่อง “ศรีสัชชาลัยบ้านของเรา” คำนำนี้จะมีข้อบกพร่องอย่างไร

ก. บอกระยะสำคัญของเรื่อง

ข. ระวังใจให้ติดตามอ่านเนื้อเรื่อง

ค. มีความยาวน้อยกว่าย่อหน้าทั่วไป

ง. กล่าวถึงสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง

แบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่เรียนด้วยชุดการสอน
รายวิชา การสอนการเขียนภาษาไทย
นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับความคิดเห็นของนิสิต

ระดับ 5	หมายถึง	นิสิตพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	นิสิตพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	นิสิตพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	นิสิตพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	นิสิตพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านบรรยากาศ						
1	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม					
2	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่ม					
3	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
4	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นิสิตทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ					
5	บรรยากาศของการเรียนทำให้นิสิตเกิดความคิดที่หลากหลาย					
ด้านกิจกรรมการเรียน						
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
2	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นิสิตได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด					
3	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ					
4	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตกล้าคิดกล้าตอบ					
5	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตมีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น					
7	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน					
ประโยชน์ที่ได้รับ						
1	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย					
3	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นิสิตสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้					
4	การจัดการเรียนรู้ทำให้นิสิตนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ					
5	การจัดการเรียนรู้ทำให้นิสิตพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น					
6	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นิสิตตัดสินใจโดยใช้เหตุผล					
8	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนนี้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายธีรภัทร์ สุขสบาย
วัน เดือน ปีเกิด	1 สิงหาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 2/4 หมู่ 4 ตำบลเหมือง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2554	ลูกจ้างโครงการ สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2555-2558	นักประชาสัมพันธ์ สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	การศึกษาระดับบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา